ISSN: 1307 - 6965
www.yenitiyatrodergisi.com

Kasım 2019
Sayı: 123
Fiyatı: 12 TL / **Taahhütlü fiyatı:** 18 TL

Yayın Türü: Yerel Süreli
İmtiyaz Sahibi: Ömer Göktaş
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Genel Yayın Yönetmeni:
Erbil Göktaş

Hakem Kurulu:
Prof. Dr. Semih Çelenk, Prof. Dr. Ayşe Didem Uslu, Prof. Dr. Sema Göktaş, Prof. Dr. Erhan Tuna, Doç. Dr. Süreyya Temel, Dr. Öğr. Üy. Erbil Göktaş, Dr. Öğr. Üy. Gülayşe Temeltaş

Yayın Kurulu:
Erbil Göktaş, Sema Göktaş, Alpay Ekler, Erhan Tuna, Turgay Yıldıran, Yetkin Yüksel, Mete Çubukçu, Gülçin Üstüntaş, Avaşin Yorulmaz, Ceren Olpak

Hukuk Danışmanı:
Av. Hülya Göktaş

Reklam Direktörü:
Huriye Evin
Telefon: +90 533 439 50 30

Organizasyon Direktörü:
Umut Şahin
Telefon: +90 533 301 52 51

Yurtiçi Temsilcilikler:
Adana: Mustafa Bal, **Ankara**: Mahmut Topçu, **Antalya**: Hasan Kollez, **Aydın**: Emel Selek, **Bartın**: Zafer Gecegörür, **Bursa**: Nergiz Acar, **Çorum**: Mustafa Taşkıran, **Erzurum**: Tamer Temel, **Eskişehir**: Güney Merve Uysal, **Gaziantep**: İbrahim Yılmaz, **İzmir**: Hayrettin Filiz, **Karadeniz**: Umut Şahin, Erdal Karakurt, **Kayseri**: Hülya Göktaş, **Kocaeli**: Yetkin Yüksel, **Muğla**: Banu Ayten Akın, **Mersin**: Ahmet Aksoy, **Ordu**: Yasin Akyüz, **Sakarya**: Kadir Akbulut, **Uşak:** Murat Çubukçu, **Van**: Sabri Şenol

Yurtdışı Temsilcilikler:
Almanya: Şener Bağ, **Avustralya**: Tommy Murphy, **Fransa**: Georges Daniel (Coşkun Tunçtan), **Hollanda**: Şaban Ol, **İngiltere**: Meral Karamuk Uğurşan, **İsviçre**: Elmas Uzun, **Kanada-ABD**: Mahmut Şenol, **Litvanya**: Simona Orinska, **Romanya**: Cristina Modrenau, **Yunanistan**: Evdokimos Tsolakidis

Dizgi:
Muhammed Furkan Altınkaynak

Fotoğraf Editörü:
Yavuz Yılmaz

Yeni Tiyatro Dergisi:
Kemalpaşa Mah. Cumhuriyet Cad. No: 66, Petan İşhanı, Kat: 2/11, İzmit/Kocaeli

İletişim:
Telefon: 0 216 334 89 75 / 0533 552 76 09
E-posta: erbilgoktas@hotmail.com
İcadiye Mah. Sofracı Sok. 8/8 Kuzguncuk-Üsküdar-İstanbul

Baskı:
Deren Matbaacılık
Organize Sanayi Bölgesi, Orkide Caddesi, No: 9 Beylikdüzü/İstanbul
Tel: 0 212 875 48 86-87

İçindekiler

SUNUŞ/2
1. ANADOLU EMEK VE BAŞARI ÖDÜLLERİ TÖRENİMİZ 13 ARALIK'TA
ERBİL GÖKTAŞ

HABER/3
HEPİMİZİN ORİJİNAL GÜNAHLARI VARDIR!

HABER/6
18. ULUSLARARASI BURSA KARAGÖZ KUKLA VE GÖLGE OYUNLARI FESTİVALİ BAŞLIYOR!

SÖYLEŞİ/7
CAN TÖRTOP İLE...
MUSTAFA İRİ

ELEŞTİRİ/10
AY, CARMELA
YAVUZ KOÇ

SÖYLEŞİ/16
YENİ TİYATRO DERGİSİ 1. ANADOLU EMEK VE BAŞARI ÖDÜLLERİ SÖYLEŞİLER
ERBİL GÖKTAŞ, HACER ÖZBEK, MUSTAFA İRİ

ELEŞTİRİ/49
ZAMAN GEÇMEK BİLMİYORDU
MAHMUT ŞENOL

ELEŞTİRİ/51
ONLAR ÖLDÜRMESEYDİ, SAHNEYE ÇIKIP CARMEN'İ BİZZAT BEN ÖLDÜRECEKTİM!!!
SEVAL DENİZ KARAHALİLOĞLU

MAKALE/54
ANTON ÇEHOV'UN T.C. DEVLET TİYATROLARINDA 2000 SONRASINDA SAHNELENMİŞ UZUN OYUNLARININ SAHNE TASARIMLARI - 1
EMRE SATI

1. ANADOLU EMEK VE BAŞARI ÖDÜLLERİ TÖRENİMİZ 13 ARALIK'TA

ERBİL GÖKTAŞ

Reklamlarımızın, ilanlarımızın hemen hemen yok denecek kadar azaldığı, tiyatro patronlarının, tiyatrodan maaş alanların bile abone olup ücret ödememek için bin dereden su getirdiği bir dönemde bizler Yeni Tiyatro Dergisi'ni aylık olarak çıkarmaya devam ettiğimiz gibi, bir de ödüller verip ödül törenleri düzenliyoruz. Sırtımızı herhangi bir bankaya ya da belediyeye yaslamadığımız için tüm harcamaları kendimiz yapmak zorundayız. O yüzden tiyatro yapan herkese sesleniyoruz; Türkiye'de aylık olarak çıkan tek tiyatro dergisi Yeni Tiyatro'ya reklam, ilan veriniz, abone olunuz, çevrenizdekileri abone yapınız. Yarın, öteki gün, bu dergi de tarihin tozlu sayfalarına karıştığında "bir tiyatro dergimiz bile yok" diye ağlamayınız.

Evet bizler, hâlâ ücretsiz oyun kitabı ekleri basmaya devam ediyoruz, Aralık ayında Neil Simon'un dört komedi oyununu yine Toplu Oyunlar 1 adıyla abonelerimize ve okurlarımıza dağıtacağız. Yine 13 Aralık 2019 Cuma akşamı 19.30'da, İstanbul'un Anadolu'sunda Kartal Hasan Ali Yücel Kültür Merkezi'nde 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri törenimizi gerçekleştireceğiz. Bu gece için Yeni Tiyatro Dergisi'nin 7. Emek ve Başarı Ödülleri jürilerinin yanı sıra, pek çok gönüllünün de canla başla çalıştığını belirtmeliyim. Her zaman söylediğim gibi, birbirine bağlı, egolarını arka plana atmış ve ortak amaca yönelmiş bir ekibiniz varsa "başarı" kaçınılmazdır. Zaten dergiler de ekibini aynı doğruya, sorunsuz ve kibirsiz bir biçimde yönlendirebilen editörlerin kılavuzluğunda tarihe damgalarını vururlar. Böylece dergi çıkarmanın amacı, sadece Türk Tiyatrosu'nun kaydını tutup belleğini oluşturmak değil, aynı zamanda her alanda "öncülük" edebilmektir.

Yeni Tiyatro Dergisi 13 yıldır hep "yeni" olanın peşinden koştu; dergiyle birlikte Türkiye'de hiç yayınlanmamış 40 oyun kitabını basarak, ücretsiz kitap eki olarak okurlarına dağıttı. Çeşitli konularda tiyatro söyleşileri ve paneller gerçekleştirdi. 10'a yakın oyunu destekleyerek "prodüksiyon usulü" sahnelenmelerinin yolunu açtı. Yeni Tiyatro ne yaparsa yapsın, her işini tutkuyla, aşkla yaptı. O yüzden bu süreçte yaşadığı olumsuzluklar bile olumlu olarak değerlendirildi; Yeni Tiyatro kendisine rakip olup karşı duranları bile sevgiyle kucaklayarak "ortak tutkunun" yolundaki engelleri temizlemeye çalıştı. Çünkü sanat, tiyatro denilen yöneliş, en başta bu işlerle uğraşanları "iyi insan" yapmak zorundadır.

Yeni Tiyatro Ödülleri de kuruluşundan bu yana, hem "yeni"yi bulup ödüllendirmek, hem de bunu yaparken büyük ölçüde adaletli olmanın düşüncesindeydi ve 7 yıldır da bu düşüncenin peşinden koşarak uygulamaya çalıştı. Kişileri, grupları yarıştırmaktan çok, onlara olan sevgisini gösterdi. Bunun için Emek Ödülleri'ni oluşturdu ve bunun öncülüğünü gerçekleştirdi. Yeni Tiyatro ödül organizasyonlarına "Emek" kavramını getirmiştir; elbette bu kavramı Yeni Tiyatro icat etmedi, ancak alanında yaygınlaşmasını sağladı. Böylece tiyatro sezonunda çalışması olmayan ustaların ve duayenlerin de anımsanması sağlanmakta, onlar da ödüllendirilmektedir. Bu ödüllerin bizim için anlamı, hayatımızı sanatla, tiyatroyla güzelleştiren insanlara, kurumlara, gruplara sevgimizi, saygımızı gösterip dostlukla bir buket çiçek sunup gönül alabilmektir. Bu ödülleri bu yıl Anadolu'da da başlatıp çalışmalarımızı büyük ölçüde tamamladık, 13 Aralık'ta da ipi göğüsleyeceğiz.. Elbette, tiyatroyla uğraşan herkes bu ödülleri hak etmektedirler, aday olanları da zaten biz, kazanmış sayıyoruz. Yeni Tiyatro, var olan süreçte bu alanda da kendisine yakışanı en güzel ve doğru bir biçimde çeşitli yenilikler getirerek gerçekleştirecektir.

Tüm bu çalışmalarımızın gerçekleşmesinde, emek veren, ter akıtan tüm dostlarımıza ve tüm destekçilerimize bin selam olsun!... Sevgiyle, saygıyla, dostlukla…

gestus

Hepimizin Orijinal Günahları Vardır!

Sizinki Hangisi?

ORİJİNAL GÜNAHLAR

*Geçtiğimiz sezon ilk prodüksiyonları Etik Nedir ile dikkatleri üzerlerine çeken bağımsız sanat ve tiyatro topluluğu gestus yeni yapımları **Orijinal Günahlar** ile bir kez daha tiyatroseverlerin karşısına çıkıyor. Etik Nedir'de olduğu gibi, yine Gökhan Erarslan'ın yazıp yönettiği **Orijinal Günahlar** adlı oyunda, kapitalist düzen içerisinde çaresizce sıkışmış dört emekçinin trajik yazgısına odaklanan bir ülke fotoğrafı sergileniyor.*

Market, Paşa Paşa Tiyatro yahut Ahmet Vefik Paşa, Komik-i Şehir Naşit Bey gibi oyunlarıyla tanınan Gökhan Erarslan'ın sahneye koyduğu oyunda, Şirvan Kalenderoğlu, Ezgi Hüyükpınar Erarslan, Özer Keçeci ve Özge Ünal rol alıyor. Oyunda bu dört oyuncuya orkestra da eşlik ediyor.

Her biri farklı mesleklere sahip dört karakter bir mahkemede hâkim karşısında sanık konumundadır. Suçları cinayet işlemektir. Sosyokültürel açıdan birbirlerine hiç benzemeyen bu dört karakter, patronlarını öldürmekten dolayı, yargılanmaktadır. Sırayla bizlere öykülerini ve orijinal günahlarını anlatırlar. Hikâyeler tamamlandığında aklımıza şu soru takılır: acaba gerçek suçlular onlar mı? Yoz ve oportünist sistem içinde şiddetten kaçamayan bu dört karakter av mıdır yoksa avcı mı? Bunun cevabını ise seyirci verecektir!

Oyun tarihleri:

5 Kasım Salı saat: 20.30 Tiyatro Pera - Blackout Şişli

26 Kasım Salı saat: 20.30 Tiyatro Pera - Blackout Şişli

Biletler www.tiyatrolar.com.tr internet sitesinden temin edilebilir.

Rezervasyon için gişe telefon: 0 554 539 70 27

ORİJİNAL GÜNAHLAR

Yazan- Yöneten	Gökhan ERARSLAN
Yönetmen Yardımcısı	Kadir TORAN
Sahne ve Kostüm Tasarımı	Gökhan ERARSLAN
Işık Tasarımı	Serdar TUNCER
Müzik Tasarımı	Emrah Can YAYLI
Koreografi	Seçil DEMİRCAN
Teaser	Tarkan ÖZTÜRK
Fotoğraf	Doğukan KÖSE
Afiş Tasarım	Murat KAMÇI
Koordinatör	Arif AFKAN

Asistanlar

Zeynep Öykü ÇAKIL - Zeynep BÜYÜKLALE

Oyuncular

Şirvan KALENDEROĞLU

Ezgi HÜYÜKPINAR ERARASLAN

Özer KEÇECİ

Özge ÜNAL

Orkestra

Mahir BEKTAŞ

Burak GÜVEN

Yaşar ÇINAR

Teşekkürler

Özden KARAKIŞLA

MOR ve ÖTESİ

MÜZİKOTEK

SN MÜZİK

Aslı ERALTAN

TİYATRO PERA

DIŞARDA HİÇBİR ŞEY VAR

Bir Yaşama Sanatı Gösterisi

Onu izlerken istediğin her şeyin anahtarının senin içinde olduğunu görüyosun. O sahneden bir ışık gibi sahneye akıyor ve tüm hayatını kontrol edebileceğin sihirli anahtarı avucuna bırakıyor. Üstelik bunu yaparken bazen bir bilge, bazen bir çılgın, bazen meraklı bir çocuk,bazen umudunu kaybetmişken yolunu bulmuş bir fani, bazen de ölümsüz bir ışık varlığa dönüşüyor sahnede.
Ve sen sonunda anlıyorsun gerçekten de
"Dışarda Hiçbir Şey Var!"

Kezban Yaşamul
Radyo TV Programcısı

Dışarda Hiçbir şey Var'ı yalın ve bol kahkahalı bir dille anlatan Betül Arım. Hepimiz tek ve Biriciğiz. Dostumuz da biziz, en büyük ihanet eden de biziz. İhanetlerimizi azaltıp, hayal edip, yaratacaklarımıza inanamayacaksınız diyor. Denemesi bedava! Oyun çıkışı bizim evde "Hayal gücü Bakanlığı" kuruldu.
Gerisi mi nasıl? Oyuna gidince görürsünüz.

Pınar Türel Tumanbay
Sanatsever Anne

Çok zor bir gösteriyi harika bir şekilde sahneye koymuşlar. Sahnede hem anlatan Betül Arım var, hem de o büyük oyuncu Betül Arım var. Ahenk içinde iki kanat gibi bizi aldı götürdü. Tüm ekibi tebrik ediyorum.

Sunay Akın
Şair / Yazar

KASIM ve ARALIK PROGRAMI

14 Kasım - Bursa / Nilüfer Belediyesi

19 Kasım - Mustafa Saffet Kültür Merkezi

21 Kasım - Mall of İstanbul Moi Sahne

27 Kasım - Avcılar Barış Manço Kültür Merkezi

28 Kasım - Kadıköy Halk Eğitim Merkezi

5 Aralık - Sakarya Serdivan Belediyesi Kültür Merkezi

7 Aralık - 42 Maslak Espor Arena Sahnesi

9 Aralık - BKM

İç Ekim.indd 5 18.11.2019 05:42:29

18. ULUSLARARASI BURSA KARAGÖZ KUKLA VE GÖLGE OYUNLARI FESTİVALİ BAŞLIYOR!

FESTİVAL'İN AÇILIŞI **11 Kasım Pazartesi**

Bursa Büyükşehir Belediyesi adına **Bursa Kültür Sanat Ve Turizm Vakfı** tarafından ve **UNİMA** (Milletlerarası Kukla ve Gölge Oyunu Birliği) **Milli Merkezi** sanatsal desteği ile düzenlenen ULUSLARARASI BURSA KARAGÖZ KUKLA VE GÖLGE OYUNLARI FESTİVALİ, bu yıl 18. kez gerçekleştiriliyor.

Hedefi "özellikle geleneksel Türk Gölge Sanatı **Karagöz**'ü ve farklı kültürlere ait gölge ve kukla sanatlarını tanıtmak, kültürel ve sanatsal anlamda uluslararası paylaşım ve iletişim ortamı yaratmak ve bu sanatlar yoluyla da ülkeler arasındaki dostluğu geliştirmek" olarak belirlenen festivalde, oyun gösterimlerinin yanı sıra seminer, sergiler ve benzeri etkinlikler yer alıyor.

Festivalde sahne alacak topluluklar, BKSTV Genel Sekreteri **Ahmet Ö. ERDÖNMEZ**, Doğuş Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Yard. Doç. Dr. Öğr. Üyesi **Tekin ÖZERTEM,** UNİMA Yönetim Kurulu Başkanı **Şafak POYRAZ**, Geleneksel Tiyatro Sanatçısı-UNİMA Türkiye Milli Merkezi Genel Sekreteri **Cengiz SAMSUN**, Folklor Araştırmacıları Vakfı (FAV) Yönetim Kurulu Üyesi **Nilüfer Zeynep ÖZÇÖREKÇİ GÖL ve** Bursa Büyükşehir Belediyesi Karagöz Sanatçısı **Osman EZGİ**' den oluşan 6 kişilik "**Sanat Kurulu**" tarafından yapılan değerlendirme sonucunda belirlendi.

Festivalde "**Onur Ödülü**" bu yıl UNİMA Milli Merkezi'nin kurulmasında büyük katkı sunan ve Karagöz sanatının Kültür Bakanlığı'nda bir birim olarak açılması konusunda öncü olan **Sn. Nail TAN'**a takdim edilecek. "**Emek ve Hizmet Ödülü**" ise UNİMA Bursa Temsilcisi **Sn.**Şinasi ÇELİKKOL'a takdim edilecek

Bu yıl 18. kez düzenlenecek festivale yurtdışından; Almanya, K.K.T.C., Çekya, İran, Japonya ve Gürcistan'dan **6 oyun**, yurtiçinden ise 6 farklı ilden **13 gösteri ekibi** katılıyor. Festival programında gösterilerin dışında; profesyoneller, çocuk ve gençlere yönelik **3 farklı atölye çalışması** da yer alıyor. Program kapsamında **Haluk YÜCE** tarafından "Kukla Sanatı ve Karagöz" konulu bir **seminer** ve **Nilüfer Zeynep ÖZÇÖREKÇİ GÖL** tarafından ise "Karagöz Tasvirleri ve Göstermelikler" konulu **sunum** da yer alıyor.

Festival açılışı **11 Kasım Pazartesi** günü Tayyare Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Açılış; 10:30 da "**Karagöz Dinazor Diyarında**" oyunu ile başlayacak, 18:30 'da Tayyare Kültür Merkezi Cemal Nadir Güler Salonu'nda Tuncay Tanboğa (**Hayali Torun Çelebi**) nin koleksiyonuna ait olan sergi açılışı ile devam edecek. "Tahir ile Zühre" ve "Ters Evlenme" oyun takımları tasvirlerinden oluşan sergi festival sonuna kadar gezilebilecek. Ardından 19:30 'da geleneksel sanatımız Karagöz'ü; adıyla simgeleştiği şehrimiz Bursa'da kadim gelenekte olduğu haliyle yeniden canlandırmak ve yetişkin tiyatro seyircisine bir Türk Tiyatrosu seyirliği olarak sunmak amacıyla CENGİZ SAMSUN KARAGÖZ KUKLA TİYATROSU tarafından **MÜRGZAR BAĞI – BAHÇE** karagöz oyunu ile festival açılış günü sonra erecek.

Tüm oyunlar ve atölye çalışmalarının ÜCRETSİZ olarak izlenime sunulduğu festival; **38** gösteri, **3 atölye çalışması, seminer** ve **sunum** ile Bursa'nın **12 farklı sahnesinde** gerçekleştirilecek.

CAN TÖRTOP İLE...

MUSTAFA İRİ

Tiyatro Dünyası Oyuncuları kimlerdir? Ekip nasıl bir araya geldi?

Tiyatro Dünyası Oyuncuları, 2013'te Arapsaçı oyunumuzla başlayan bir serüven bizim için. Ümmühan Kıldiş ile farklı tiyatrolarda oynamıştık birlikte. Tiyatroya bakışımız birbirine çok benziyor. Böyle bir uyumu yakalamak çok kolay değildir. Bir süre sonra "artık kendi tiyatromuzu yapmak istiyoruz" düşüncesi oluştu bizde ve böylece girdik bu yola. İlk Berke Hürcan katıldı aramıza, bize inandı. Sonra tiyatro aşığı öğrencilerimiz Ferhat Balaban ve Can Mutluca ile ilk oyunumuzdan bu yana beraberiz. Hangisi Karısı ile Celal Belgil Hocamız ve Ece Gürsel de aramıza katıldı. Biz tiyatroda ekip ruhuna çok inanıyoruz. Aile gibi olduk artık. Sahne arkasında da bir ilişkimiz var ve bu sıcak ilişki sahneden seyirciye de geçiyor.

İzleyicilerden biri 'bulvar komedisi ve farslar onlardan sorulur' dedi. Misyonunuz bu mu?

Ümmühan, Tevfik Gelenbe'nin son kuşak öğrencisi. Vodvil/Fars konusunda ciddi bir tecrübesi ve hakimiyeti var. Ben ise uzun süre Ali Erdoğan ile kabarelerde oynadım. Biz tiyatromuzun dili olarak komediyi seçtik. Mutlu insanlar görmek bizi de mutlu ediyor. Bu seyircide de karşılığını buldu. Fars gergin toplumlarda ön plana çıkan bir tür. Biz başlarken bunu düşünmedik ancak seyircimizin böyle bir ihtiyacı olduğunu zaman içinde fark ettik. Bu sonraki oyunlarımızda bizden bir beklenti olarak ortaya çıktı. Bu sebeple de bu türde oyunlar yapmaya devam ediyoruz. Fars bizden sorulur diyemem ama şunu söyleyebilirim ki biz komediyi ciddiyetle, saygıyla yapıyoruz. hem seyirciye hem de tiyatroya saygı duyarak yapıyoruz. Oyunların türü fars olsa da seçtiğimiz oyunların ifade şekillerinde farklılıklar var. Mesela Bir Bu Eksikti oyunu yine bir Ray Cooney farsı ancak biz bunu orta oyunu penceresinden bakarak yorumladık. Bizim kültürümüzden sıcacık bir oyun çıktı. Şimdi Lillian'ın itirafları oyunumuz var. O da Amerikan tipi bir fars, seyircimizin alışık olmadığı farklı bir espri şekli de var. Biz bunu da göstermek istedik. Sanırım bu çabalarımız seyircinin de hoşuna gidiyor.

Ray Cooney oyunlarını özel biçimde yorumladınız. 'Hangisi Karısı' adeta bir fenomene dönüştü. Rekora gidiyor. Kaç yıl oldu? Bunun sırrı nedir?

Ray Cooney çok önemli bir yazar. Hem bir komedyen hem de bir matematikçi bence. Bu sebeple oyunlarını okurken de, oynarken de ayrı keyif alıyorum. Oyunları kurarken biz de ekip olarak bir hayal kuruyoruz. Önce yazarın espriyi neden yaptığını iyi anlamaya çalışıyoruz sonra bizim toplumda nereye dokunduğunu ortaya çıkarmaya çalışıyoruz. Farslar/vodviller aslında Osmanlı'nın modern tiyatro ile buluştuğu dönemde toplum olarak içimize girmiş. 1800'lerdeki komedilerde buram buram vodvil ve Moliere kokusu var. Yani bizim kültürümüze hitap ediyor. Gazanfer Özcan, Tevfik Gelenbe gibi ustaların vodvilleri bu Osmanlı'dan başlayan yorumlamanın en güçlü en çağdaş hali. Oyunu yaparken bunun nasıl yapıldığını anlamaya çalışıyoruz. Ayrıca son 50 yılda Haldun Dormen gibi ustaların ortaya koyduğu bir fars yorumu ve rejisi var. Bu daha çok İngiliz esintisine sahip tempolu ve fiziksel komedi ögeleri içeren bir yorum. Ray Cooney oyunlarını çalışırken bu iki bakış açısından faydalanıyoruz ve üstüne kendi yorumumuzu koyuyoruz, bugünün karakterlerini ve espri şekillerini kullanmaya çalışıyoruz.

Hangisi Karısı 2015'te başlayan bir oyun. 5. Sezonunda ve hala dolu dolu oynamaya devam ediyor. Biz yeni oyunlar yapmaktan keyif alıyoruz, bu sebeple her sezon yeni bir oyun yapmayı planlamıştık. Ancak Hangisi Karısı seyircinin isteğiyle sonraki sezon da devam etti. Sırrı nedir ben de bilmiyorum :) biz de oynamaktan büyük keyif alıyoruz, sanırım bizim mutluluğumuz da seyirciye geçiyor. Defalarca gelip izleyen seyircilerimiz var.

Gelelim yeni oyuna. 'Lillian'ın İtirafları' cesur bir seçim. Sahnede ilk kez bir yetişkin oyununda aslan görüyoruz..

Lillian'ın İtirafları oyununu 3 yıl önce okuduk ve bayıldık. Ülkemizde daha önce hiç oynanmamış bir yazarın oyunu: Billy Van Zandt. Hem çok güzel bir hikayesi var hem de farklı bir mizah tarzı. Çok güçlü, etkili karakterler yazılmış. O yüzden bir oyuncu için heyecan verici bir oyun. 3 sezondur yapmak istiyoruz, bu sezon kısmet oldu. Oyunu ben tercüme ettim ve uyarladım.

1962 yılında geçiyor. Mae West tarzı bir star Lillian Lamour. 20 sene önce bir anda işi bırakmış ve Avrupa'ya yerleşmiş. Yıllar sonra özel bir gösteri için Hollywood'a gelmeye ikna etmişler. Tüm havası ile, aurası ile otele geliyor. İşlerin kusursuz gitmesi gerekirken menajeri bir uyanıklık yapıyor. Lillian Lamour'un kariyerinin başında aslanla çektirdiği seksi bir poz var. Aynı pozu çekip sansasyon yaratmak için bir aslan kaçırıyor hayvanat bahçesinden ve bu aslan bir şekilde kaçıyor. İşte pencere pervaslarında, odalarda ve bazen sahnede gördüğümüz aslan bu aslan. Aslan sonunda Lillian'ı da ısırıyor ve muayene için gelen doktor ile birlikte Hollywood'un gelmiş geçmiş en büyük sırrı ortaya çıkıyor. Sonrasında gösteri iptal olmasın diye koşturanlar, bu sırrı dünyaya açıklamak isteyenler, insan yiyen bir aslan epey bir koşturmaya sebep oluyor :)

20 Ekim'de prömiyer yaptık. Çok keyifli oynamaya devam ediyoruz. Seyircinin de beğendiğini görmek bizi çok mutlu ediyor. Umarım bu oyunumuz da daha uzun yıllar boyunca sahnede olur.

Grubun lideri olarak bir öğrenci gibi ders çalıştığınızı biliyorum. Neleri araştırıyorsunuz? Dünya tiyatrosu ne durumda?

Bizim her şeyimiz tiyatro. Bu sebeple tiyatro ile ilgili yeni bir şey gördğümüzde heyecanlanıyoruz, merak ediyoruz, hemen araştırmaya başlıyoruz. Oyun okumayı da çok seviyoruz. Tercüme edilmemiş pek çok oyunu yurtdışından sipariş ediyoruz, okuyoruz. Takip ettiğimiz yabancı gruplar var. Sadece ingiltere ya da Amerika'da değil, Avustralya'da bile bir grup var takip ettiğimiz. Repertuarları bizim oyunlara benziyor. Neler yapıyorlar bunlara bakıyoruz. Bazen yazışıyoruz. Bazı oyunlarda yenilikçi tavırlar, rejiler fark ediyoruz. Bunları bazen bizim oyunlarda bazen de kurslarımızda deniyoruz. Bunları da keyif aldığımız merak ettiğimiz için yapıyoruz. Bir görev değil keyif bizim için. Keşke imkanımız olsa da bu oyunları yurt dışında da izleyip bu insanlarla görüşebilsek.

Tiyatro hep bir devinim halinde. Komedi oyunlarında da yenilikler var. Doğaçlama tiyatrodan beslenen fars oyunları arka arkaya yazılıyor ve seyircinin çok ilgisini çekiyor. Biz de böyle bir oyun sahnelemek istiyoruz önümüzdeki dönemde.

Bildiğim kadarıyla bazı kurslar vermektesiniz. Detayları alabilir miyiz?

Evet, bir de öğrencilerimiz var. Temel oyunculuk eğitimi ile başlayan ve sonrasında devam etmek isteyenler için çeşitli çalışmalar yaptığımız bir süreç bu. Çalışanlara yönelik olarak başladık bu kurslara. Fazla Mesai Tiyatro Grubu. Pek çok insan tiyatro yapmak istiyor ancak ekonomik ihtiyaçlarla, bazen de ailelerin baskısıyla bu hayallerini gerçekleştiremiyorlar. Bu kurs çalışmalarımız onlara hitap ediyor. Bir yandan işlerine devam ediyorlar bir yandan da fazla mesai olarak tiyatro yapıyorlar. Ümmühan Kıldiş ile birlikte yapıyoruz bu çalışmaları. 6-7 yıldır çalışmalara katılan arkadaşlarımız var. Pek çok oyunda oynadılar. Şu an devam eden 6 kurs oyunu var ve provaları devam eden başka sınıflar var. Biz sahneye çıkmadan oyunculuk eğitimi verilebileceğine inanmıyoruz. Bu sebeple 6 aylık dönemlerin sonunda her sınıfa bir oyun yapıyoruz. 2. Kur çalışmasına katılanlar daha uzun süren bir oyun sürecine katılıyorlar. Sonrasında devam etmek isteyenlere de farklı oyunlar yapmaya çalışıyoruz. Bazı arkadaşlarımızı da bizim oyunlarımıza dahil ederek tecrübe kazanmalarına yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Bu çalışmalar hem öğrencilerimiz için bir kurs çalışması hem de bizim için içinde sınırsız kaynak olan bir workshop gibi. Yani biz de onlardan çok şey öğreniyoruz. Oyun olarak da tabii bol bol komedi oyunları yapıyoruz. Ancak farklı türlerde de pek çok oyun çıkarıyoruz. Bizim için de çeşitli deneyler yapabileceğimiz bir pratik alanı oluyor. Bu oyunlarla turnelere bile gidiyor arkadaşlarımız. Pek çok sosyal sorumluluk projesi de yapıyorlar.

Turne programı var mı? Sezon için planlanan yıllık takvimde neler bulunuyor?

Evet bol bol turne de yapan bir tiyatroyuz. Bu ay Antalya, Lüleburgaz ve Uzunköprü'de turnelerimiz var. Aralık ve ocak için İzmir, Afyon, Eskişehir ve Karasu'da şimdiden belirlenen tarihler var.

Türk tiyatrosundaki sorunlara şöyle bir baktığınızda gözünüze neler çarpıyor?

Türk Tiyatrosu çok canlı, çok hareketli. Dünyadaki tüm tiyatro türleri ile ilgili başarılı örnekler izleyeceğini bir ortam var. Çok fazla genç oyuncu var ve sahnede olmak için çırpınan gençler var. Bu tiyatromuzu canlı ve yenilikçi yapıyor. Ancak maalesef zamanımızın çoğunu bilinen şeyleri yeniden keşfetmeye çalışarak harcıyoruz. Usta çırak ilişkisinin yok olmuş olması, eğitim kalitesinin hızla düşmesi, eleştirmenlik mekanizmasının çalışmıyor olması bilgi transferini ortadan kaldırıyor. Bu sebeple herkes daha önceden keşfedilmiş teknikleri yeniden keşfetmeye çalışıyor. Bu da tiyatro olarak olgunlaşmamıza izin vermiyor.

Özel tiyatrolar ve maalesef seyirci tiyatronun dışından gelen yapımcılara hemen kucak açıyor. O yapımcılar 1-2 sezon hızla bol bilet satıyorlar, sonra sektörü terk ederken sakilliklerini ve kalbi kırılmış seyircileri geride bırakıyorlar. Bu süreçte işini layıkıyla yapan, tiyatroya değer katan pek çok organizatör sektörün dışında kalabiliyor, işini bırakabiliyor. Bu konu üzerinde çok uzun konuşmak isterim, belki başka bir zaman.

Kültürü yöneten kişilerde yani önce hükümette sonra belediyelerde liyakat diye bir kavram kalmadı. Her parti kendi siyasi görüşüne hizmet edenlere kucak açıyor, diğerlerini görmezden geliyor. Bu da tiyatronun içindeki doğal seleksiyonu yok ediyor. İyileri sektörün dışına atarken parti bayraktarlarını ön plana çıkarıyor. Maalesef bu bayraktarlar da sanatsal heyecan yaratamıyorlar.

Bütün sorunları bir tarafa koyalım, Türk Tiyatrosu'nda çok iyi oyuncular ve rejisörler var. Bunlar işlerini aşkla yapıyorlar ve iyi ki varlar. Bu kişilerden her türde kaliteli oyunlar izleme şansı var. Bu da ülkemiz için büyük bir şans.

Düşlediğiniz en büyük sahne hayali nedir? Gerçekleşti mi?

Tiyatronun altın çağı denilen döneme çok özeniyorum. Tiyatroların şehrin kalbinde olduğu, bir haftada 9 seans tiyatro oynanan günlere... Maalesef Türk Tiyatrosu bugün bunun çok uzağında. benim de kişisel olarak hayalim ve en mutlu olacağımı düşündüğüm durum bu. Bazen yoğun dönemlere girdiğimiz oluyor ve çok mutlu oluyorum. Herhalde sezon oyunca haftada 9 seans sahnede olma şansım olsa mutluluktan havalara uçarım.

AY, CARMELA

YAVUZ KOÇ

İspanya iç savaşında Franco rejimi tarafından, istemedikleri bir oyunu sahnelemeleri için rehin alınan iki varyete oyuncusunun hikayesini anlatan *Ay, Carmela*; İBB Şehir Tiyatroları'nın yeni sezonda izleyici karşısına çıkardığı yapımlardan. Jose Sanchis SINISTERRA tarafından yazılan oyunun çevirisi Yalçın BAYKUL'a ait. Naşit ÖZCAN gibi tecrübeli bir ismi yönetmen koltuğunda gördüğümüz oyunun, oyuncu kadrosunda Ada Alize ERTEM, Çağatay PALABIYIK, Deran ÖZGEN yer alıyor.

Oyun izleyiciye, insanlık tarihinin en karanlık dönemlerinden biri olan Franco rejimi diktatörlüğünden bir kesit sunuyor. Aralarında ünlü şair Federico Garcia Lorca'nın da bulunduğu yaklaşık 114 bin insanın katledildiği, işkencelerin sıklıkla yaşandığı, siyasi muhaliflere yönelik hukuksuz tutuklamaların yaşandığı karanlık bir dönem... İnsanlık tarihinin en kanlı dönemlerinden… Bu coğrafyada, böylesi bir dönemde bu süreci yansıtan bir oyunun izleyici karşısına çıkmasını değerli buluyorum. Çünkü 12 Mart 1971 ve 12 Eylül kanlı faşist darbe dönemlerinde aynı katliamlar başta üniversite gençliği olmak üzere tüm halk önderlerine ve hemen halkın tüm kesimlerine uygulanmıştı.

Naşit Özcan'ın reji başarısı sayesinde oyun başladığında kendinizi 1930'lu yılların sonunda buluyorsunuz. Bu gibi anlatması, inandırıcılığı zor olan bir konuyu anlaşılır ve merak uyandırıcı kılmak hiç şüphesiz iyi bir hazırlık döneminin, iyi dramaturginin eseri. Karakterlere yerinde dokunuşlar, her iki perdede bir an dahi düşmeyen tempo, oyunun ve oyuncuların enerjisi izleyiciyi kendine hayran bıraktı. Etkilendiğim sayılı rejilerdendi. Bu yönüyle Naşit Özcan her türlü övgüyü hak ediyor.

Çağatay Palabıyık, karakterini oldukça başarılı yorumlamış, oyunlarda nadir görünen şekilde gerçekçi, samimi bir karakter ortaya çıkarmış ve bunu başarılı bir şekilde içselleştirmiş. Karakteri biraz yüksek oynasa inandırı-

cılığını ve samimiyetini yitirebilir, performansını biraz düşük tutsa oyunun enerjisini ve ruhunu izleyiciye doğru şekilde aktaramayabilirdi. Tüm oyunlarda görmeyi dilediğimiz bu başarılı performansından dolayı kendisini tebrik ederim.

Oyunda başkaldırının simgesi olarak izleyici karşısına çıkan Ada Alize Ertem, üstesinden gelmesi oldukça zor olan karakterin altından başarıyla kalkmasını bilmiş. Başarılı oyunculuğunun yanı sıra dans sahnelerindeki performansı da görülmeye değer. Oyunda başkaldırıcı karakterini başarıyla izleyiciye aksettirmesi ve kimi zaman anlatıcı rolünü üstlenmesi, izleyicinin konuyu daha çabuk anlaması açısından değerli olmuş. Bu performansı kısa zamanda izleyiciyi oyunun içine çekmeyi başardı. Deran Özgen ise rol aldığı kısa zamanda üzerine düşen görevi başarılı bir şekilde yerine getirdi.

Oyunun dekor kısmına ayrı bir parantez açmak istiyorum. Gördüğüm en başarılı çalışmalardan olan, ince düşünülmüş ve en önemlisi oyunun her anına olumlu etki eden dekor için Duygu Can'ı tebrik ediyorum. Kimi sahnelerde dekorun güzelliği, işlevselliği ve büyüleyiciliğinden dolayı başka bir şeye dikkat kesilmekte zorluk çekiyorsunuz. Duygu Can'ı oldukça başarılı bulduğumu belirtiyor ve oyuna bu denli hizmet eden dekorların artmasını temenni ediyorum.

İlk kez bir oyunda bazı sahnelerde ışığın, oyunun önüne geçtiğine şahit oldum. Oyunu izlerken ışıktan bu denli etkilendiğim yapım sayılıdır. Oyunun duygusunun kimi sahnelerde ışık üzerinden izleyiciye geçtiğini söylemek yanlış olmaz. Işık Tasarımı için Özcan Çelik'i ayakta alkışlıyorum.

Emrah Can Yaylı, döneme ve oyunun ruhuna uygun seçtiği müziklerle alkışı hak ediyor. Önemli bir ekip çalışmasının başarılı parçalarından biri olmuş.

Özetle; Naşit Özcan gibi usta bir yönetmenden beklentilerim boşa çıkmadı. Performans ve ekip çalışması bakımından oldukça değerli bir iş olmuş. İşlenen konunun güncelliğini ve evrenselliğini koruyor oluşu izlenirlik açısından seyirciyi salona çekmeyi başaracak gibi görünüyor. Oyunu izledikten sonra birçok farklı duyguyu yaşayarak salondan ayrılacaksınız ve enerjinizin oldukça yüksek olduğunu fark edeceksiniz. Bu sezon büyük ses getireceğini düşündüğüm, birçok Tiyatro Ödüllerinde, Yılın En Başarılı Yönetmeni, En Başarılı Erkek Oyuncusu, En Başarılı Kadın Oyuncusu, En Başarılı Dekor Tasarımı, En Başarılı Işık Tasarımı kategorilerinde aday olacağına inandığım oyunun gelecek ödüllerini şimdiden tebrik ederim. *Ay, Carmela* İBB Şehir Tiyatrolarında izlediğim en iyi oyunlar arasına adını yazdırmayı başardı. Şehir Tiyatrolarının yeni Genel Sanat Yönetmeniyle, bu denli güzel işleri daha fazla izleyiciyle buluşturacağına inanıyorum. Emeği geçen tüm ekibi tebrik ederim.

KÜNYE:

Yazan: Jose Sanchis SINISTERRA

Çeviren: Yalçın Baykul

Yöneten: Naşit Özcan

Dramaturg: Hatice Yurtduru

Müzik: Emrah Can Yaylı

Kostüm – Sahne Tasarımı: Duygu Can

Işık Tasarımı: Özcan Çelik

Efekt Tasarımı: Umut Yüzbaşıoğlu

Hareket Düzeni: Özge Midilli

Yardımcı Yönetmen: Özge Midilli

Yönetmen Yardımcıları: Melisa Demirhan – Erkan Akkoyunlu

Oyuncular: Ada Alize Ertem,Çağatay Palabıyık,Deran Özgen

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İnce eliyor, sık dokuyoruz...

70 yıldır perde diyoruz

/devlettiyatrolari /devtiyatro /devlettiyatrolari

www.devtiyatro.gov.tr

İç Ekim.indd 12 18.11.2019 05:42:34

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

ANKARA

Cimri
Yazan: Jean-Baptiste Poquelin Molière
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
3 - 5 - 10 - 12 - 15
17 Kasım 2019

Reis Bey
Yazan: Necip Fazıl Kısakürek
Yöneten: Özer Tunca
19 - 22 - 24 Kasım 2019

Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını
Yazan: Güngör Dilmen
Rejisör: Sinan Pekinton
1 - 2 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 26
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

Tembel Memiş *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Nurhan Karadağ
Rejisör: Çağman Pala
3 - 10 - 26 - 28 Kasım 2019

Radyo-yu Hümayun
Yazan: Özlem Lale
Rejisör: Ilham Yazar
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Lüküs Hayat *(Müzikal)*
Besteci: Cemal Reşit Rey
Söz Yazarı: Ekrem Reşit Rey
Rejisör: Murat Atak
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 19 - 20
21 - 22 - 23 Kasım 2019

Küçük Burjuva Düğünü
Yazan: Bertolt Brecht
Çeviren: Yılmaz Onay
Yöneten: Cem Emüler
1 - 2 - 26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Midas'ın Altınları *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Güngör Dilmen
Yöneten: Kadri Özcan
1 - 3 - 24 - 26 - 29 Kasım 2019

Kahvede Şenlik Var (VAN DT)
Yazan: Sabahattin Kudret Aksal
Yöneten: Murat Çidamlı
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 Kasım 2019

Leylâ ile Mecnun
Yazan: İskender Pala
Rejisör: Mustafa Kurt
1 - 2 - 3 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 26
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

Profesyonel (İSTANBUL DT)
Yazan: Duşan Kovaçeviç
Çeviren: Başar Sabuncu & Bilge Emin
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
12 - 13 - 14 - 15 - 16
17 Kasım 2019

Papağan Kaçtı *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Özen Rodop
Yöneten: O. Boğaçhan Sözmen
24 - 26 - 28 Kasım 2019

Divâne Ağaç (Yunus Emre)
Yazan: Turgay Nar
Yöneten: Hüseyin Köroğlu
1 - 2 Kasım 2019

Kapan (Sleuth)
Yazan: Anthony Shaffer
Çeviren: Göksel Kortay
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13
14 - 15 - 16 Kasım 2019

Mavi Pullu Balık *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Haluk Işık
Yöneten: Edip Tümerkan
3 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13
14 - 15 - 17 - 24 Kasım 2019

İkinci Katil
Yazan: Serhat Yiğit
Yöneten: Barış Erdenk
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Kasım 2019

Oyun Odası
Yazan: Mustafa Kılıkcı
Yöneten: Kuvvet Yurdakul
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8
9 Kasım 2019

Altın Kız *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Keva Apostolova
Çeviren: İsmail Bekir Ağlagül
Yöneten: Seval Ersu
3 - 5 - 10 - 12 - 14 - 26
28 Kasım 2019

Gulyabani
Yazan: Hüseyin Rahmi Gürpınar
Uyarlayan: Lale Oraloğlu
Yöneten: Y. Volkan Özgömeç
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 19
20 - 21 - 22 - 23 - 24 Kasım 2019

Siyahlı Kadın (Bir Hayalet Oyunu)
Yazan: Susan Hill
Oyunlaştıran: Stephen Mallatratt
Çeviren: Ayşe Hacımirzaoğlu
Yöneten: Mesut Turan
2 - 20 - 21 - 23 Kasım 2019

12 Öfkeli.
Yazan: Reginald Rose
Çeviren: Ş. Necati Şahin
Rejisör: M. Akif Yeşilkaya
6 - 7 - 9 - 13 - 14 - 16 Kasım 2019

Meraklısı İçin Öyle Bir Hikaye
Yazan: Sait Faik Abasıyanık
Oyunlaştıran: Savaş Dinçel
Yöneten: Murat Çidamlı
27 - 28 - 30 Kasım 2019

Maskeliler
Yazan: Ilan Hatsor
Çeviren: Nebil Tarhan
Yöneten: Nafiz Sami Gürcüali
1 - 3 - 19 - 20 - 21 - 22
23 Kasım 2019

Terörist
Yazan: Rıdvan Şentürk
Yöneten: Selçuk Göldere
5 - 8 Kasım 2019

Temiz Ev
Yazan: Sarah Ruhl
Çeviren & Yöneten: Aclan Büyüktürkoğlu
12 - 15 - 17 - 19 - 22 - 24 - 26
29 Kasım 2019

Kontrabas
Yazan: Patrick Süskind
Çeviren: Hale Kuntay
Rejisör: Metin Belgin
1 - 2 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 26
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

Satranç
Yazan: Stefan Zweig
Çeviren: Ayça Sabuncuoğlu
Oyunlaştıran: Ahmet Yapar
Yöneten: Özgür Avcu
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Mikado'nun Çöpleri
Yazan: Melih Cevdet Anday
Yöneten: Suat Özturna
1 - 2 Kasım 2019

Eyvah Nadir
Yazan: Ahmet Metin Önel
Yöneten: Ali Meriç
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 15 - 16 - 17
22 - 23 24 - 26 - 27 - 28
29 - 30 Kasım 2019

Gellert Tepesi'nde Düş ve Gerçek (Çığlık)
Yazan: Ferenc Karinthy
Çeviren: Özge Kayakutlu
Yöneten: Serap Sağlar
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Kasım 2019

Yedi Kapılı Kent *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Ayla Çınaroğlu
Oyunlaştıran: Necati Arpacı
Yöneten: Esat Tanrıverdi
14 - 15 - 16 - 17 - 23 - 24 - 26
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

Vatan Yahut Namık Kemal
Yazan: Ergun Sav
Yöneten: Faruk Günuğur
1 - 2 - 3 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13
14 - 15 - 16 - 19 - 20 - 21 - 22
23 - 29 - 30 Kasım 2019

İSTANBUL

Hamlet
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
1 - 2 - 3 - 19 - 20 - 21 - 22
23 Kasım 2019

Hırçın Kız
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Nurettin Sevin
Dramaturgi - Reji: Yücel Erten
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Keloğlan Keleşoğlan *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten: Ulviye Karaca
10 - 17 - 24 Kasım 2019

Karmakarışık
Yazan: Ray Cooney
Çeviren: Haldun Dormen & Kemal Uzun
Yöneten: Haldun Dormen
12 - 13 - 14 - 15
16 Kasım 2019

Kasaplığın Elkitabı
Yazan: Boris Vian
Çeviren: Ayberk Erkay
Yöneten: Burak Karaman
26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Giydirici
Yazan: Ronald Harwood
Çeviren: Ergun Sav
Rejisör: Hakan Çimenser
1 - 2 Kasım 2019

Turta Girmemiş Orman *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Dila Er & Gözde Kısa
Yöneten: H. Elif Erdal
3 - 24 Kasım 2019

Kontrabas
Yazan: Patrick Süskind
Çeviren: Hale Kuntay
Rejisör: Metin Belgin
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Uçmak "Hezarfen Ahmed Çelebi"
Yazan: Ömer F. Oyal
Rejisör: Hakan Çimenser
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 27 - 28
29 - 30 Kasım 2019

İyi Şanslar
Yazan & Yöneten: A. Okday Korunan
1 - 2 - 3 - 26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Bir Nefes Dede Korkut
Yazan: Anonim
Derleyen&Yöneten:
Gökçe Kurt Elitez
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Kendi Gök Kubbemiz
(Yahya Kemal)
Yazan: Yahya Kemal Beyatlı &
Sönmez Atasoy
Yöneten: Okday Korunan
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 22
23 - 24 Kasım 2019

Bir Peri Masalı
Radyum Kızları
Yazan: Karden Kasaplar
Yöneten: Laçin Ceylan
1 - 2 - 3 Kasım 2019

Kaçış 3: Kıyamete Çağrı
Yazan: Jennifer Haley
Çeviren: Eda Söylerkaya
Rejisör: Metin Belgin
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13
14 - 15 - 16 Kasım 2019

80 Günde Devr-i Alem
Yazan: Jules Verne
Uyarlayan: Mark Brown
Çeviren: Başak Othan
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 24 - 27
28 Kasım 2019

Sahibinin Sesi
Yazan: Sevim Burak
Yöneten: İskender Altın
26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Bay Z.
Yazan: Bülent Usta
Yöneten: Ali Atilla Şendil
1 - 2 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23
24 Kasım 2019

Filozof Ahmed
Yazan: Alain Badiou
Çeviren: Ayberk Erkay
Yöneten: Murat Karasu
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 12 - 13 - 14
15 - 16 - 17 Kasım 2019

Alyoşa
Yazan: Hayati Çitaklar
Yöneten: Ahmet Mark Somers
19 - 20 - 21 - 22
23 Kasım 2019

İstasyon
Yazan: Olexandr Viter
Çeviren: Senem Cevher
Yöneten: Ali Atilla Şendil
26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Meraklısı İçin "Öyle Bir Hikaye"
Yazan: Sait Faik Abasıyanık
Uyarlayan: Savaş Dinçel
Yöneten: Ozan Uçar
1 - 2 - 27 - 28 - 30 Kasım 2019

Aziz Dostum Çehov
Yazan: Anton Çehov
Çeviren: Yılmaz Gruda
Yöneten: Zafer Algöz
7 - 8 - 9 - 14 - 15 - 16 - 21
22 - 23 Kasım 2019

Fatima'nın Erkekleri
Yazan: Ali Kemal Güven
Yöneten : Serkan Salihoğlu
14 - 15 - 16 - 17 Kasım 2019

Siz Ne Dersiniz *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Rejisör: Faik Ertener
9 - 10 - 20 - 21 - 22 Kasım 2019

Düdüklüde Kıymalı Bamya
Yazan: Memet Baydur
Yöneten: Serap Eyüboğlu
29 - 30 Kasım 2019

Kosovalı Peer Gynt
Yazan: Yeton Neziray
Çeviren: Senem Cevher
Yöneten: Saydam Yeniay
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 Kasım 2019

İZMİR

Kaşıkçılar
Yazan: Musahipzâde Celal
Rejisör: Metin Oyman
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8
9 Kasım 2019

Kuzu Maydanoz'un Maceraları
(Çocuk Oyunu)
Yazan: Nil Ünlü Aycıl
Yöneten: Levent Ulukut
3 - 4 - 10 - 17 - 24 Kasım 2019

Moira'nın Gece Döngüsü
Yazan: Erkan Canlı
Yöneten: Musa Arslanali
7 - 12 - 13 - 14 - 15
16 Kasım 2019

Annemin Son Çılgınlıkları
Yazan: Julie Jensen
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Rejisör: Bengisu Gürbüzer
Doğru
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Kasım 2019

Arf Sabiti
Yazan: Feraye Şahin
Yöneten: M. Sadık Yağcı
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

İki Köyün Masalı *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Ünal Yeter
Yöneten: Evren Serter
3 - 10 - 17 - 24 Kasım 2019

İkimizin Dünyası
Yazan: Michael Frayn
Çeviren: Ali Yalaz
Yöneten: Yusuf Köksal
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Kasım 2019

Kantocu *(Müzikal)*
Yazan: Haldun Dormen
Yöneten: Sabri Özmener
Beste: Serpil Günseli
1 - 2 - 6 - 8 - 9 - 19 - 20 - 21
22 - 23 - 26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Bizden Masallar-Nohut Oğlan
(Çocuk Oyunu)
Yazan: Anonim
Proje & Yöneten: Gürol Tonbul
3 - 17 - 24 Kasım 2019

Kanlı Düğün
Yazan: Federico García Lorca
Çeviren: A. Turan Oflazoğlu
Rejisör: Bozkurt Kuruç
13 - 14 - 15 - 16 - 20 - 22
23 Kasım 2019

Sandalım Kıyıya Bağlı
Yazan: Dinçer Sümer
Yöneten: Murat Çidamlı
26 - 27 - 29 - 30 Kasım 2019

Türkiye Kayası
Yazan: Fehime Seven
Yöneten: Seval Erözmen Kip
1 - 22 - 28 Kasım 2019

BURSA

Bir İnce Sızı Nisan 1915
Yazan: Tufan Gündüz
Uyarlayan: Tufan Gündüz &
Faruk Emre Özünlü
Yöneten: Adnan Erbaş
1 - 2 Kasım 2019

Küçük Prenses *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Frances Hodgson
Burnett
Uyarlayan: Arkadiusz Klucznik
& Dariusz Czajkowski
Çeviren: Şebnem Cirit & Füsun
Ataman
Yöneten: Berrin Kurya
Balkanlar
3 - 10 - 12 - 17 - 24
26 Kasım 2019

Üç Kağıtçı
Yazan: Orhan Kemal
Oyunlaştıran: Ersan Uysal
Yöneten: Burak Karaman
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Akide Şekeri
Yazan: Ali Meriç
Yöneten: Cenk Turan
12 - 13 - 14 - 15
16 Kasım 2019

Keşanlı Ali Destanı
Yazan: Haldun Taner
Rejisör: Bora Özkula
19 - 20 - 21 - 2
23 Kasım 2019

Barbara'nın Doğumu
Yazan: Duygu Ergun
Yöneten: Ece Okay
26 - 27 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Kapılar
Yazan: Neda Nejdana
Çeviren & Yöneten: Senem
Cevher
1 - 2 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Yalan Makinası
Yazan: Vassily Sigarev
Çeviren: Hüseyin Mevsim
Yöneten: Murat Ozan
14 - 15 - 16 Kasım 2019

Şair, Şiir, Şuur
Mehmet Âkif Ersoy
Yazan: Burak Akyüz
Yöneten: Murat Ozan
21 - 22 - 23 - 28 - 29
30 Kasım 2019

ADANA

Rüstemoğlu Cemal'in Tuhaf
Hikayesi
Yazan: Cengiz Toraman
Yöneten: Halil Akarsu
1 - 2 Kasım 2019

Sihirli Keman *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Aristide Cristian
Charpentier
Çeviren: Hakan Tartan &
Türkan Dündar
Yöneten: Ebru Kara
3 - 5 - 10 - 11 - 12 Kasım 2019

Pembe Panduflu Aşk
Yazan: Birgül Yeşiloğlu Güler
Yöneten: Ezgi Yentürk
Çimenser
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 12 - 13 - 14
15 - 16 Kasım 2019

Fareler ve İnsanlar
Yazan: John Steinbeck
Çeviren: Zeynep Avcı
Yöneten: Jason Hale
19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Kasım 2019

Ayrılık
Yazan: Behiç Ak
Yöneten: N. Fırat Demirağ
1 - 2 - 7 - 8 - 9 - 14 - 15
16 Kasım 2019

Matruşka
Yazan: Tuncer Cücenoğlu
Yöneten: Hakan Boyav
21 - 22 - 23 - 28 - 29
30 Kasım 2019

TRABZON

Baba
Yazan: August Strindberg
Çeviren: A. Turan Oflazoğlu
Yöneten: Bilge Emin
1 - 2 - 6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Heidi *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Johanna Spyri
Çevirenler: Cennet Büşra Çalışkan &
Ayşe Dilek Dalipler
Uyarlayan & Yöneten:
Ersin Ayhan
4 - 19 Kasım 2019

Sihirli Lamba *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten : Cengiz Özek
5 - 6 - 26 Kasım 2019

Shirley Valentine (KONYA DT)
Yazan: Willy Russell
Çeviren: Ahmet Alpaslan Sağır
Yöneten: Mustafa Uzman
13 - 14 - 15 - 16 Kasım 2019

Kuzguncuklu Fazilet
Yazan: Yılmaz Karakoyunlu
Yöneten: Adnan Erbaş
19 - 20 - 21 - 22
23 Kasım 2019

Korkut Ata
Yazan: A. Turan Oflazoğlu
Yöneten: Birkan Görgün
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

DİYARBAKIR

Çocuğum
Yazan: Margareth Mayo
Çeviren: Cihat Türkoğlu
Rejisör: Ali Hürol
1 - 2 - 4 - 5 - 6 - 19
20 Kasım 2019

Karar
Yazan: Ferdinand Von Schirach
Çeviren: Haldun Ulvi Alacakaptan
Yöneten: Umut Tanyolu
7 - 8 - 9 - 14 - 15 - 16 - 26
27 Kasım 2019

Kostümlü Rüzgar *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten: Yasin Yürekli
9 - 10 - 16 - 17 - 23
24 Kasım 2019

Amak-ı Hayal
Yazan: Şehbenderzade Filibeli Ahmed Hilmi
Eski Türkçeden Çeviren: Dursun Gürlek
Oyunlaştıran: Ahmet Açıkgöz
Yöneten: İpek Atagün Gezener
21 - 22 - 23 Kasım 2019

Kurtlar Sofrası
Yazan: Vahe Katcha
Uyarlayan: Julien Sibre
Çeviren: Şefik Onat
Yöneten: Saydam Yeniay
11 - 12 - 13 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Lena, Leyla ve Diğerleri (SİVAS DT)
Yazan: Zehra İpşiroğlu
Yöneten: Ayşen İnci
11 - 12 - 13 Kasım 2019

Kozalar
Yazan: Adalet Ağaoğlu
Yöneten: İpek Atagün Gezener
17 - 19 - 20 - 24 - 26
27 Kasım 2019

ANTALYA

Dördüncü Ay
Yazan: Björn Boström
Çeviren: Şaziye Dağyapan
Yöneten: K. Alpay Aksum
1 - 2 - 13 - 14 - 15
16 Kasım 2019

Uğur Böceği Benekli *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten:
Nilbanu Engindeniz
5 - 10 - 19 - 24 - 26 Kasım 2019

Boş Odalar
Yazan: Stanislav Stratiev
Çeviren: Hüseyin Mevsim
Yöneten: ADT Ekip Projesi
6 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Godot'yu Beklerken'i Beklerken
Yazan: Dave Hanson
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Rejisör: İlham Yazar
20 - 21 - 22 - 23 Kasım 2019

Buzlar Çözülmeden
Yazan: Cevat Fehmi Başkut
Yöneten: K. Alpay Aksum
27 - 28 - 29 - 30 Kasım 2019

ERZURUM

Kayıp El
Yazan: Martin McDonagh
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Yöneten: Kuvvet Yurdakul
1 - 2 - 21 - 22 - 23 Kasım 2019

Çizmeli Kedi *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Charles Perrault
Uyarlayan: Süleyman Metin Arslan
Yöneten: Emrah Keskin
3 - 5 - 10 - 12 - 13 - 17 - 24
26 - 27 Kasım 2019

Şapka
Yazan: Tuncer Cücenoğlu
Yöneten: Birkan Görgün
7 - 8 - 9 - 14 - 15 - 16 - 28
29 - 30 Kasım 2019

KONYA

Shirley Valentine
Yazan: Willy Russell
Çeviren: Ahmet Alpaslan Sağır
Yöneten: Mustafa Uzman
1 - 2 Kasım 2019

Gökkuşağı Ülkesi *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Gökhan Seyhan
Yöneten: Ahmet Çökmez
5 - 6 - 12 - 13 - 19 - 20 - 26
27 Kasım 2019

Fehim Paşa Konağı
Yazan: Turgut Özakman
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğru
7 - 8 - 9 Kasım 2019

Kasetçi
Yazan: Yılmaz Gruda
Yöneten: Alpay Ulusoy
14 - 15 - 16 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Akümülatörlü Radyo
Yazan: Tarık Buğra
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğru
21 - 22 - 23 Kasım 2019

SİVAS

1919: Şafak
Yazan: Volkan Ateş Gündüz & Asiye Demet Köse
Yöneten: Volkan Ateş Gündüz
1 - 2 - 7 - 8 - 9 Kasım 2019

Düş Yakamdan
Yazan: Mustafa Arıkoğlu
Yöneten: Nesimi Kaygusuz
14 - 15 - 16 - 28 - 29
30 Kasım 2019

Alice Harikalar Diyarında *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Lewis Carrol
Oyunlaştıran: Tim Kane
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Yöneten: Muzaffer H. Kırıkkalp
6 - 20 Kasım 2019

Bir Güz Çiçeği Hürriyet
Yazan: Asiye Demet Köse
Yöneten: Mustafa Yıldıran
21 - 22 - 23 Kasım 2019

VAN

Umut Kavşağı
Yazan: Serap Işık
Yöneten: Betül Feyizoğlu Gökçer
1 - 2 Kasım 2019

Yarım Gün Ülkesi *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Ayça Nur Kip Akyol
Uyarlayan: Ayça Nur Kip Akyol & Ali Yoleri
Yöneten: Hasan Çağdaş Kılıç
3 - 6 - 13 - 17 - 20 Kasım 2019

Yanlışlıklar Komedyası
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Bülent Bozkurt
Yöneten: Özgür Avcu
7 - 8 - 9 - 21 - 22
23 Kasım 2019

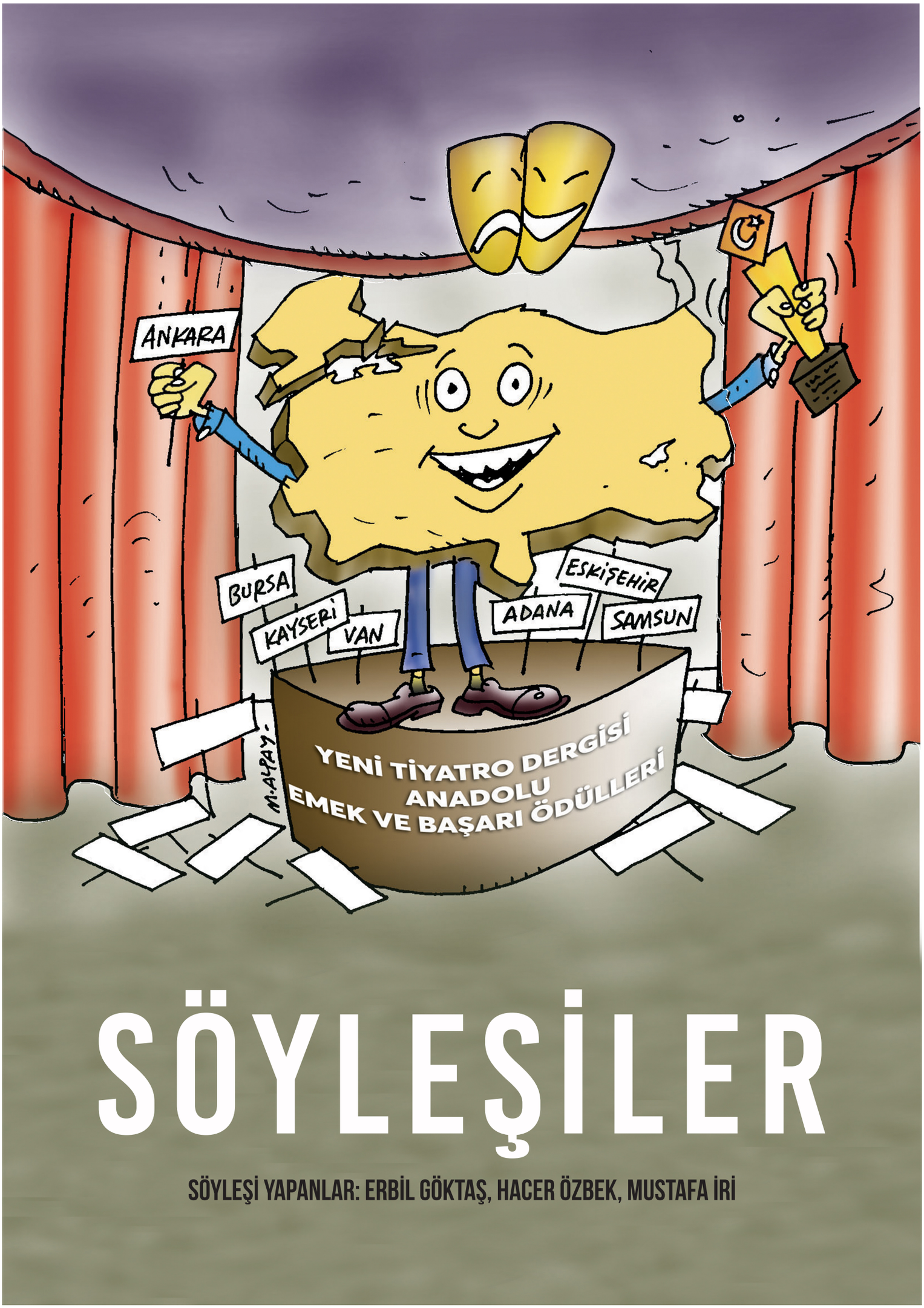
Reis Bey (ANKARA DT)
Yazan: Necip Fazıl Kısakürek
Yöneten: Özer Tunca
14 - 15 - 16 Kasım 2019

Kahvede Şenlik Var
Yazan: Sabahattin Kudret Aksal
Yöneten: Murat Çidamlı
28 - 29 - 30 Kasım 2019

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Genel Müdürlük gerektiğinde oyun düzeninde değişiklik yapabilir.

biletinial
www.biletinial.com

SÖYLEŞİLER

SÖYLEŞİ YAPANLAR: ERBİL GÖKTAŞ, HACER ÖZBEK, MUSTAFA İRİ

BURAK KAYA İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde kurumunuz **Sırça Biblolar** oyunu ile "**Yardımcı Rolde En iyi Erkek Oyuncu**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Burak Kaya: Sırça Biblolar oyunu süreci, zorlu ve bir o kadar da keyifli bir süreç oldu. Uzun bir dramaturji dönemi yaşadık. Metin olarak önümüzde üç farklı çeviri vardı ve biz bu üç farklı çeviriyi sahneleme biçimimize göre düzenledik. Metnimizi tamamladıktan sonra sahne provalarında ekip olarak oldukça güzel zamanlar geçirdik. Böylece keyif aldığımız bir oyun ortaya çıktı.

Hacer Özbek: Ne kadar süredir şehir tiyatrosundasınız? Alınan oyunculuk eğitiminden kısaca bahseder misiniz?

Burak Kaya: 5 yıldır Alanya Belediye Tiyatrosunda oyuncuyum. Alanya Belediye konservatuvarı bünyesinde 1 yıl eğitim aldıktan sonra 2010 yılında Hacettepe Ankara Devlet Konservatuvarına girdim ve 2014 yılında mezun oldum.

Hacer Özbek: Sizce Alanya'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yanları nelerdir?

Burak Kaya: Bu soruyu Türkiye'nin geneline bakarak ele almak istiyorum. Ne yazık ki "sanat" hak ettiği yerde değil. Bu durumu nasıl düzeltiriz ya da neler yapmalıyız gibi sorulara verilebilecek pek çok farklı cevap olabilir. Önemli olan üzerimize düşen görevleri yerine getiriyor muyuz? Sanat'ı hak ettiği yerde görmek için zorluklarla mücadele ediyor muyuz? Sanırım bu sorularımın cevabı askıda kalacak, tıpkı sizin sorduğunuz sorunun cevabının askıda olması gibi...

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi Alanya'da sizce nasıl?

Burak Kaya: Alanya Belediye Tiyatrosu, her geçen yıl Tiyatro- Seyirci ilişkisini bir adım ileri taşımaya çalışıyor. Kolay bir süreç değil elbette, günümüzün popüler dünyasında, tiyatro geri planda kalıyor maalesef. Tiyatro dünyası ve bizler bu durum için mücadelemizi sürdürüyoruz. Alanya'da ulaştığımız seyirci kitlesini umarım çok daha büyük kitlelere dönüştürebiliriz.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Alanya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Burak Kaya: Günümüz Tiyatrosu'nda Dünya Tiyatrosunun oldukça gerisinde kaldığımızı düşünüyorum. Tiyatrolarımıza verilen değerin yetersiz olduğunu söylememe gerek yok sanırım. Alanya'da Tiyatro koşulları, Büyükşehirlerimize göre çok daha zor. İmkanlar çerçevesinde elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz.

Hacer Özbek: Dram, komedi ve çocuk oyunlarında gördük sizi. Peki siz ne tür oyunlarda ye almaktan keyif alıyorsunuz?

Burak Kaya: Her oyun türünün keyif verdiğini söyleyebilirim. Bir oyuncu, her zaman en çok sevdiği karakterleri oynamak ister. Ancak bu durum her zaman mümkün olmuyor tabi. Önemli olan bulunduğunuz oyunun ve size verilen karakterin içinde keyif alacak alanlar yaratabilmek. Bir oyuncunun, oyunculuğunu geliştirme yolculuğu hiç bir zaman bitmemeli. Bu nedenle farklı türdeki oyunlarda oynaması, kendini yetersiz hissetse bile oyuncu için bulunmaz bir maden.

Hacer Özbek: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

Burak Kaya: Sanırım bir oyuncu için zor sorulardan biri. Elbette her oyuncu gibi benim de hayalini kurduğum projelerim var. Ancak çok değişken bir dünyada yaşıyoruz ve oyunculuk hayatı ne zaman neler olacağını kestiremediğimiz bir hal alıyor. Umuyorum ilerde kendimi ve sizi şaşırtabileceğim projelerin içinde bulunurum.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Burak Kaya: Öncelikle Yeni Tiyatro dergisini kutluyorum. Bu etkinlikler biz oyuncular için çok önemli ve değerli. Türkiye'nin her köşesinde sanatın açtığı ışığı sizler sayesinde görebilmek mutluluk verici. Dilerim bu etkinlikler çoğalarak devam eder.

ESRA TIĞLI KUTERTAN İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde kurumunuz **Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım** oyunu ile "**En İyi Müzikal**" ödülünü ve siz de **Karmakarışık** oyunundaki performansınız ile "**Yardımcı Rolde En İyi Kadın Oyuncu, Komedi**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Esra Tığlı Kutertan: Çok özel bir süreçti. Özellikle bir müzikalde oynamak insana daha da heyecan veriyor. Çok değerli hocalarla çalıştık. Rejisörümüz Murat Atak oyunumuzu çok güzel yerlere taşıdı. Oyunun besteleri Cem İdiz tarafından yapıldı, bu süreçte kendisiyle çalışma şansımız oldu. Bu bizim için ayrı bir heyecan oldu. Koreografımız İhsan Bengier'di. Bu üç değerli hocanın bir araya gelmesiyle uyum içinde çok keyifli bir çalışma süreci geçirdik.

Karmakarışık oyununun sürecinde çok eğlendik. Bir vodvil olduğu için bizim açımızdan da prova süreci eğlenceli geçti. Oyunun temposu çok hızlı bu yüzden epey yorucu bir oyun. Ekip arkadaşlarımız ile birlikte bu dinamik oyunu yüksek performansla seyircimizle buluşturduk.

Oynadığım karakteri çok sevdim. Onun oyuna girişi ile oyunun gidişatı iyice karmaşık bir hal alıyor. Seyircinin de beğenisini kazandığını düşünüyorum.

Hacer Özbek: Gözlerinizle dahi oyunun atmosferini bir anda değiştirebiliyorsunuz. Metin, kostüm ve ortam enerjisini iyi kullanıyorsunuz. Siz kendinizi nasıl görüyorsunuz bu konuda?

Esra Tığlı Kutertan: Teşekkür ediyorum. Sahnede, gözlerden gözlere geçen bir enerjinin olduğuna inanıyorum. Bu enerji partnerinizden aldığınız enerjiyle yükseliyor ve seyircinin enerjisiyle bütünleşiyor. Seyirci de sizin partneriniz oluyor. Metin, kostüm ve ortam ile de farklı boyutlar kazanıyor. Kostümümü giydiğim an tam olarak bayan Philps oldum. Sevgili tasarımcımız Funda Çebi 'nin bu durumu çok iyi bildiğini düşünüyorum. Kostümün oyuncu üzerindeki etkisini biliyor ve kostümün buna hizmet etmesini sağlıyor. Bu da oyuncu için çok büyük bir şans.

Hacer Özbek: Oyunlarınıza takım oyunculuğuna önem verildiğini görüyoruz. Ekipte rol dağılımını nasıl yapıyorsunuz?

Esra Tığlı Kutertan: Takım oyunculuğu bizim vazgeçilmez unsurlarımızdan biridir. Çok değerli Rejisörümüz Murat Atak, bizi çok iyi tanıdığı için, rol dağılımının dengesini çok iyi kurar ve oyunun ekip ile bütünleşmesini sağlar. Bugüne kadar oynadığımız oyunlarımızın başarısı doğru castın yapılması ve ekip uyumunun iyi olması ile sağlanmıştır.

Hacer Özbek: Alanya'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yanları nelerdir?

Esra Tığlı Kutertan: Yaşadığımız sıkıntılardan ilki, malzeme temininin sağlanması kısmında. Alanya da tiyatroya uygun malzeme alt yapısı olmadığı için dışarıdan malzeme temin etmek zorunda kalıyoruz. Bu da sürecin uzamasına yol açabiliyor.

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl Alanya'da sizce ?

Esra Tığlı Kutertan: Kemik bir seyirci potansiyelimiz var, bunun yanı sıra tiyatronun varlığından yeni haberdar olmuş seyircilerimiz de var. Oyunlarımız dolu geçiyor. Bizi takip eden seyircilerimiz oyunu izledikten sonra yeni oyun ne zaman diye soruyorlar. Bu çok keyif verici bir şey tabi ama bunun yanı sıra asıl isteğimiz Alanya'da bir tiyatro olduğundan haberi olmayan insanlara da ulaşılması. Bu noktada da çalışmalar yapmamız gerekiyor.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Alanya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Esra Tığlı Kutertan: Biz yavaş yavaş büyüyen bir tiyatroyuz, oyuncu sayımız yetersiz. Ülkemiz şartlarında ekonomik durumlar gözetildiğinde Alanya pahalı bir ilçe. Bu da insanların yaşayıp isteyip ekonomik imkanlar nedeniyle geçinemedikleri için tercih edemedikleri bir yer olarak karşımıza çıkıyor.

Hacer Özbek: Yoğun bir sezon geçirdiniz. Çocuk oyunlarının da yoğun olduğunu görüyoruz. İzleyici talebi mi belirliyor oyun sayısını? Genel olarak bir sezonda kaç oyun çıkıyor?

Esra Tığlı Kutertan: İzleyici talebinin etkisi büyük tabi. Genel olarak sezonda 3 yetişkin oyunu, 2 çocuk oyunu ve 2 özel proje hazırlıyoruz.

Hacer Özbek: Aslında kurum olarak baktığınızda yaptığınız oyunlar ile toplamda 7 ödül birden aldınız bizden. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Esra Tığlı Kutertan: Alanya Belediye Tiyatrosunun alt yapısında çok büyük bir emek var. Konservatuar olarak kuruluşundan bu yana birlikte olan oyuncular, idareciler, yönetmenler, hocalar var. Herkesin bu kurumda çok büyük emeği özverisi var. Bu kurumdan desteğini esirgemeyen bir belediyesi var. Her şeyiyle bir aile gibi, bu da başarının en önemli etkeni oluyor haliyle.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Esra Tığlı Kutertan: Anadolu'yu gezen, oyunları izleyen,eleştiri yazıları yazan bu dergi, bu sene ödülleriyle bizlerin tanınırlığını artırdı. Sizler tarafından takdir edilen tiyatromuz, sizlerin desteği ile yeni başarılara imza atacaktır. Bizim gibi Anadolu 'da tiyatro yapan kurumlar , seslerini duyurabilecek birbirlerinden haberdar olabilecek ,bu sayede daha da güçleneceklerdir. Bu etkinliklerin önümüzdeki yıllarda da devam etmesini diliyor bizi takdirlerinizle güçlendirdiğiniz için teşekkür ediyorum.

FIRAT ONUR DENİZ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde kurumunuz **Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım** ve **Sırça Biblolar** oyunlarındaki performansınız ile "**Aydın Arıt Umut Veren Erkek Oyuncu**" ödülünü aldınız. Bu ödül size ne hissettirdi?

Fırat Onur Deniz: Bir oyuncu için ödül almak güzel bir şey. Çok büyük emekler veriyorsunuz ve karşılığında sizi onurlandırıyorlar ne mutlu. Bu ödülde bütün çalışma arkadaşlarımın ayrı ayrı payı vardır. Aydın Arıt gibi bir sanatçının adını taşıyan bir ödül güzel bir duygu bu ödüle layık gören değerli jüriye, o rolleri bana güvenip emanet eden hocam Murat Atak'a ve değerli ekip arkadaşlarıma sonsuz teşekkürler.

Hacer Özbek: Ne kadar süredir Alanya Belediye Tiyatrosu'ndasınız? Bu kurumda oyuncu olmanın size neler kattığını düşünüyorsunuz?

Fırat Onur Deniz: Alanya Belediye Tiyatrosu'nun kuruluşundan bu yana tam 9 yıldır bu oluşumun içerisindeyim. Doğup büyüdüğünüz şehirde sevdiğiniz işi yapıyor olmanız çok hoş bir şey. Tiyatro sanatı hakkında Türkiye'nin duayenlerinden ders almış olmak bana bu tiyatronun bana kattığı en önemli kazanımdır.

Hacer Özbek: Sizce Alanya'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yanları nelerdir?

Fırat Onur Deniz: Alanya Belediye Tiyatrosu bu günlerine çok zor şartlar altında gelmiştir. Daha önce kurulu bir tiyatrosu olmadığı için sıfırdan bir tiyatro kuruldu. Çok büyük emekler vardır bu tiyatronun temelinde ve inan bana Alanya'da tiyatro kolay olmadı. Ama şunu diye biliriz; her gün biraz daha zordan kolaya doğru gidiyor…

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi Alanya'da sizce nasıl?

Fırat Onur Deniz: Türkiye'nin en güzel şehirlerinden biridir Alanya ve bir turizm şehridir. Dışarıdan çok fazla göç alır yazın çok canlı olur ve nüfusu neredeyse iki katına çıkar ve bazen bu daha da çoğalır. Kışın şehir biraz daha sakinleşir. Sinema geçmişi bu şehrin çok geriye gitmez o yüzden halkın kültürel anlamda ihtiyaçları doğmaya başladı. Büyük emeklerle kurulan tiyatroya seyircisi sahip çıktı. Seyircimizle aile gibi olduk. Yolda yürürken bir esnaf sizi durdurup "haftaya yengenle geliyoruz, ona göre" diyebiliyor.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Alanya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Fırat Onur Deniz: Bence tiyatro son dönemlerde televizyonlardaki güldürü üstüne olan ve sanatsal açıdan hiçbir değeri olmayan programlarla dolu ve maalesef birçok insan o programları tiyatro zannediyor. Hatta sizden bazen o tarz bir şeyler bekliyor durumuna geliyor. Tiyatronun başka bir şey olduğunu televizyonla alakasının olmadığını dizi, sinema, tiyatro bunların hepsinin birbirinden farklı olduğunu defalarca söylemek lazım. Şu an günümüzde benim gördüğüm tiyatronun bir şekilde aşağıya çekiliyor olmasıdır. Bir değersizleştirme çabası vardır! Alanya'da tıkandığımız nokta oyunlarımızı çabuk tüketiyoruz ve sürekli bizden yeni oyunların bekleniyor olmasıdır. Bir oyuncu olarak klasik oyunlar, ağır dramlar oymak istiyorsunuz ama acaba seyirci beğenir mi diye düşünmüyor değiliz.

Hacer Özbek: Birden fazla oyunda farklı tiplerde gördük sizi. Her rolde farklı bir tavır görüyoruz sizde. Rolünüzde korkmazdan derinleşiyorsunuz. Bir oyuncu olarak iyi bir yetenek bu. Peki siz ne tür oyunlarda yer almaktan keyif alıyorsunuz?

Fırat Onur Deniz: Oyuncu kadromuz şimdilik kısıtlı ve bir sezonda 8 farklı oyunda oynaya biliyorsunuz. Oynadığınız karakterlerinin birbirine benzememesi gerekir. Bunu kendiniz için, tiyatro için yapmamız lazım diye düşünüyorum. Bazı oyuncular vardır maalesef onlara o roller yapışmıştır. Öyle bir oyuncu olmak istemem her seferinde farklı olmak gerekir. Ben bir oyuncu olarak her oyunda oynamak isterim. Yaratıcılığın çok olduğu oyunlarda oynamak istiyorum oyuncunun sahnede kendiyle baş başa kaldığı roller çok heyecanlı oluyor ama herhangi bir oyunda nasıl oluyorsa olsun o oyunun bir parçası olmak bile yeterli oluyor.

Hacer Özbek: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

Fırat Onur Deniz: Gelecekte hep daha iyi bir noktada olmak istiyorum ve daha yeni başladım önce geçmişi kurtarmam lazım.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Fırat Onur Deniz: Tiyatro biraz zor durumda. Akıntıya karşı kürek çekiyoruz buna rağmen Yeni Tiyatro Dergisi her şeye rağmen bizde varız diyor. Umarım hep bu heyecanla devam eder…

FUNDA ÇEBİ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde kurumunuz **Karmakarışık** oyunu ile "**En iyi Kostüm**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Funda Çebi: Alanya Belediye Tiyatrosu yeni bir tiyatro, dolayısıyla teknik ekip yetersizliği ve maddi olanakların kısıtlı olması sebebiyle tasarımcılar açısından kolay bir tiyatro değil. Bunlara rağmen başta rejisörümüz Murat Atak olmak üzere tüm ekip arkadaşlarımla keyifli bir süreç geçirdiğimizi söyleyebilirim.

Hacer Özbek: Ne kadar süredir Alanya Belediye Tiyatrosu ile çalışıyorsunuz? Bu kurumun işlerinde imzanız olması size ne hissettiriyor?

Funda Çebi: 2016 yılından beri birlikte çalışıyoruz. Az önce bahsettiğim zorluklara rağmen, yaratıcı dünyası olan bir rejisörle ve yaptığı işe inanan pırıl pırıl bir ekiple çalışıyorsanız oldukça zengin imkanlara sahipsiniz demektir.

Hacer Özbek: Oyunda bazı kostümlerin karikatürize olduğunu görüyoruz. Bu aynı zamanda oyuncuların da karikatürleşmesine yol açıyor. Tiplerin ve kostümlerin metindeki delirişi daha komik bir hale getirmesi ise harika bir fikir. Nasıl ortaya çıktı bu fikir?

Funda Çebi: Tasarımlarımı genellikle oyuncuların okuma provasından sonra, sahneye çıktıkları ilk provalarda yapmayı tercih ediyorum. Bu provalar sırasında, oyuncunun malzemesine, fiziksel özelliklerini nasıl kullandığına ve oyunla kurduğu bağa bakıyorum ve her oyunun kendine özgü dinamiğine göre tasarımlar şekilleniyor.

Hacer Özbek: Siz tiyatroyu Alanya'da nerede görüyorsunuz? Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi Alanya'da sizce nasıl?

Funda Çebi: Ankara, İzmir ya da Türkiye'de herhangi bir şehirde nasıl görüyorsam Alanya'da da öyle görüyorum aslında. Avrupa'da küçük kasabalarda bile tiyatro salonu ile karşılaşıyorsunuz, demek ki biz bu konuda oldukça yetersiz kalıyoruz. Bu durumda tiyatroya gitme alışkanlığı olmayan yetişkinlerin karşısında sahneye çıkmak tabi önce onları o salonlara getirebilmek, oyun seyretme etiğiyle tanıştırmak bunların hepsi zorlu süreçler...

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Alanya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Funda Çebi: Az okuyoruz ve doğal olarak nitelikli düşünmüyoruz, nitelikli tartışmıyoruz. En büyük sorunumuz eğitim sistemimizde oldukça eksikler var. Doğal olarak bu ortam tiyatro sanatının gerçekten hak ettiği şekilde yapılmasını güçleştiriyor.

Hacer Özbek: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

Funda Çebi: Devlet Tiyatrolarında kostüm kreatörü olarak çalışıyorum. Sezonda bir çok yeni projemiz var.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Funda Çebi: Bu çizdiğim tablo karşısında sizin işiniz de oldukça zor. Bildiğim kadarıyla Türkiye'de aylık olarak çıkan tek dergisiniz, sonuçta hepimiz gibi çabaladığınızı ve iyi işler yaptığınızı görüyorum. Özellikle Anadolu Emek ve Başarı Ödülü fikrinizi gerçekten takdir ediyorum. Anadolu 'da pek de kolay olmayan şartlarla tiyatro yapan toplulukları yeni hedeflere ve başarılara doğru teşvik edeceğini düşünüyorum.

Severek, keyif alarak çalıştığımız bu projemizde bizleri de görüp değerlendirdiğiniz için teşekkür ederiz.

HÜSEYİN ÇİNAL İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde "**Emek Ödülü"** nü aldınız. Bu ödülü almak size ne hissettirdi.

Hüseyin Çinal: Zor ama güzel bir iş yapıyoruz. Bu devirde sanatla ilgili bir şeyler yapmak çok zor, meşakkatli. Ama tabi ki severek yapıyoruz. Yaptığınız işin birileri tarafından görülmesi, kıymetlendirilmesi, çok önemli ve motive edici.

Hacer Özbek: Alanya Belediye Tiyatrosu nasıl kuruldu? Biraz bahseder misiniz?

Hüseyin Çinal: Alanya Belediye Tiyatrosu'nun nüvesi 2009 yılında konservatuar eğitimi başlatılarak atıldı. Konservatuar eğitimi alan oyuncu arkadaşlarımızı birkaç yıl sonra şehir tiyatrosunu kurarak bünyemize kattık. Çok güzel bir dönüşüm oldu. 2014 yılında da ayrı bir birim olarak yani Alanya Belediye Tiyatrosu olarak yolumuza devam ettik.

Hacer Özbek: Kendinizden biraz bahseder misiniz? Ne kadar süredir bu kurumdasınız?

Hüseyin Çinal: 1969 Alanya doğumluyum. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünde okudum. Bir süre edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra 2009 yılında, Alanya Belediyesi'nde göreve başladım. Halen de Belediye Tiyatrosu müdürü olarak görevime devam ediyorum.

Hacer Özbek: Siz edebiyat bölümü kökenlisiniz. Böyle bir kurumu; bir sanat insanının yönetmesi oldukça büyük bir şans. Gözlemlediğimiz kadarıyla da bir idareci olarak tiyatronun yolunu hep açık tutuyorsunuz. Kurum tiyatrosu yönetmek oldukça zordur. Siz ne düşünüyorsunuz bu konuda?

Hüseyin Çinal: Teşekkür ederim iltifatınız için. Başta da söylediğim gibi zor ama güzel bir yerde çalışıyorum. Biraz klişe ama severek yaparsanız, zorluklar gözünüzde küçülüyor.

Hacer Özbek: Oldukça yoğun bir sezon geçirdiniz. Gözlemlediğimiz kadarı ile yerel yönetim tiyatroyu destekliyor. Sizin bu konudaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

Hüseyin Çinal: Evet biz Belediye'ye bağlı bir tiyatroyuz. Bütün olarak kurum bizi destekliyor. Maddi olarak da manevi olarak da… Bu noktada herhangi bir sıkıntı ile karşılaşılmadı.

Hacer Özbek: Kurum olarak bir de festival düzenlediğinizi görüyoruz biraz bahseder misiniz?

Hüseyin Çinal: Liselerarası Tiyatro Festivali düzenliyoruz. Harika bir organizasyon. İlk senelerde birkaç okul katılıyordu ama son sene 10 okul festivalimize katıldı. Gençler tiyatroya geliyorlar. Tiyatro sanatını görüyorlar. Tiyatronun disiplinini, özverisini, başkalarını; kendi fikrinde, kendi ekonomik sınıfından olmayan öğrencileri görüp, onlarla iletişim kurmayı, ortak bir işin içinde olmayı öğreniyorlar. Saygıyı öğreniyorlar. Çok umutluyuz bu festivalden ve bu festivalin çıktılarından.

Hacer Özbek: Alanya'da tiyatroyu nerede görüyorsunuz? Tıkandığı alanlar var mı?

Hüseyin Çinal: Bir kurum için, 5 yıl 6 yıl çok kısa bir zaman dilimi. Ama başladığımız nokta ile geldiğimiz yer arasında ki farkı çok iyi görüyorum. Hedeflediğimiz yere gelmek için daha epeyce yol almamız gerekiyor. Bunu iyi biliyoruz. Şuna inanıyorum; bir şeyi iyi yapıyorsanız iyi bir şey ile sunuyorsanız insanlara, onların sizi kabullenmesi, benimsemesi çok hızlı oluyor. Biz iyi ürünler, iyi oyunlar sunduk Alanya Halkına ve onlar da bizi sahiplendiler.

Hacer Özbek: Yeni sezonda Alanyalıları neler bekliyor?

Hüseyin Çinal: Yeni sezonda yine güzel oyunlarımız olacak. Her hafta 3 temsille karşılarında olacağız inşallah. Bizi izlemeye devam etsinler.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz var mı?

Hüseyin Çinal: Alanya'ya gelip bizi bulduklarına göre son derece dinamik bir dergi. Anadolu'ya açılmaları, burada ki oyunları, tiyatroları takip etmeleri çok ince ve harika bir iş. Çok teşekkür ediyoruz **Alanya Belediye Tiyatrosu** ailesi olarak.

A. MURAT GEDİKLİ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde "**En İyi Oyun Müziği**" ödülünü aldınız. Süreç nasıl ilerledi, anlatır mısınız?

A.Murat Gedikli: Her oyunun müziğini yaparken sanki ilk defa yapıyormuş gibi heyecanlanırım. Fermanlı Deli Hazretleri oyunu 2018-2019 sezonunun ilk oyunu olacağından dolayı iki kat daha heyecanlı oldu benim için. Ve tabi ki daha da özen göstererek çalıştık. Sezon bitiminde ise ödül aldığımı öğrenince çok sevindim. Bu ödülü bana layık görenlere çok teşekkür ederim

Hacer Özbek: Bu ödülü almak size neler hissettirdi?

A.Murat Gedikli: Yaptığınız işin beğenilmesi çok güzel bir şey .Bir de hocalardan da takdir görmek ve ödüllendirilmek insanı daha fazla motive getiriyor ve tüm yorgunluğunuzu alıveriyor.

Hacer Özbek: Siz Devlet Opera ve Balesi'nde müzisyensiniz. Tiyatro oyununa müzik yapmak fikri nasıl ortaya çıktı?

A.Murat Gedikli: Çocukluğumdan beri gözlemlediğim her objeyi veya görüntüyü kafamda müzikle birleştirdim. Bir manzara izlerken bile hep o manzaraya uygun müzikler aklıma gelirdi. Bunu profesyonel olarak ilk TRT de bir belgesel müziği besteleyerek gerçekleştirdim. Sonra da sırasıyla tiyatro müzikleri ve kendi projelerim geldi.

Hacer Özbek: Daha önce hangi tiyatro oyunlarının müziklerine imza attınız? Tiyatro oyunu dışında farklı projeler de oldu mu?

A.Murat Gedikli:

KOCAELİ ŞEHİR TİYATROSU

RİTA

Yönetmen : Nejat Birecik

YOLCU

Yönetmen : Ali Düşenkalkar

MUTLULUK GEZEGENİ

Yönetmen : Fikret Terzi (Çocuk Oyunu)

KÖSEM SULTAN

Yönetman : Murat Atak

ÇIKMAZ SOKAK ÇOCUKLARI
Yönetmen : Mehmet Çevik

KIR ÇADIRLARI DÜŞÜ

Yönetmen : Veysel Berikan

FERHAT İL ŞİRİN

Yönetmen : Levent Süner

BURSA ŞEHİR TİYATROSU

DELİ İBRAHİM

Yönetmen : Ali Düşenkalkar

MACHBET

Yönetmen : Kubilay Karslıoğlu

OSMANCIK

Yönetmen : Mustafa Sekmen

BUZLAR ÇÖZÜLMEDEN

Yönetmen : Nurhan Tekerek

GULYABANİ

Yönetmen : Volkan Özgömeç

BİR EVLENME

Yönetmen : Ertan Akman

MASKBETH

Yönetmen : Altuğ Görgü

FERMANLI DELİ HAZRETLERİ

Yönetmen : Altuğ Görgü

TROYALI KADINLAR

Yönetmen : Altuğ Görgü

BURSA NİLÜFER BELEDİYESİ MAVİ BALON ATÖLYE

CAN ATEŞİNDE KANATLAR
Yönetmen : Altuğ Görgü

BURSA NİLÜFER BELEDİYESİ NAZIM HİKMET KÜLTÜR MERKEZİ

EŞEĞİN GÖLGESİ

Yöneten : Ali Düşenkalkar

ANKARA DEVLET TİYATROSU

KÖSEM SULTAN

Yönetman : Murat Atak

GÖZLERİMİ KAPARIM VAZİFEMİ YAPARIM
Yönetmen :Ali Düşenkalkar

SİVAS DEVLET TİYATROSU

GÜLÜNÇ KİBARLAR
Yönetmen : Kubilay Karslıoğlu

DİYARBAKIR DEVLET TİYATROSU

SEVDALI BULUT
Yönetmen : Altuğ Görgü

VAN DEVLET TİYATROSU

HIDIRELLEZ
Yönetmen : Murat Demirbaş

İZMİR DEVLET TİYATROSU

ÖFKE

Yönetmen: Nejat Birecik

İSTANBUL DEVLET TİYATROSU

BAYRAK
Yönetmen : Kubilay Karslıoğlu

SADRİ ALIŞIK KÜLTÜR MERKEZİ

ANTRE
Yönetmen : Cebrail Esen

40'a yakın televizyon belgeseli müzikleri besteledim. 2014 Yılında Aşık Veysel Şatıroğlu'nun hayatını anlatan "Dostlar Beni Hatırlasın" adlı bale eserinin müziklerini besteledim. Bu eser 2014- 2015 sezonunda Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde sahnelendi. Ayrıca bu proje konser olarak da her yıl Aşık Veysel'in anma günlerinde çeşitli illerde sahnelenmektedir. 23 Haziran 2018 tarihinde Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı'nın düzenlediği 57. Uluslararası Bursa Festivali'nde Merinos Kültür Merkezi'nde de sahnelenmiştir. Bu yıl da festivalin 58.yılında "Vecihi Hürkuş" adlı tek kişilik oyunu senfonik besteler ile bir müzikal olarak sahnelendi.

Hacer Özbek: Tiyatro oyununa müzik yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

A.Murat Gedikli: Kolay hiçbir yanı yok, çok zor. Hissetmeniz lazım ve yeteneğiniz olması lazım.

Hacer Özbek: Diğer iller ile kıyaslama yapacak olursanız seyirci-tiyatro ilişkisini Bursa'da nasıl gözlemliyorsunuz?

A.Murat Gedikli: Bursa seyircisi sanata aç. O yüzden sanatsal her etkinliğe yoğun ilgi gösteriyor, daha çok sanat ve etkinlik gerekiyor Bursa'ya.

Hacer Özbek: Gelecekte yeni projeler var mı?

A.Murat Gedikli: Evet var. Ülkemizin önemli değerlerini sahneye taşımak adına yeni projelere başladık bile.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

A.Murat Gedikli: Çok başarılı buluyorum. Ülkemizde sanatın ulaşmadığı yer kalmasın. Bunun için ellerinden geleni artlarına koymasınlar.

MELİH ÖZTÜRK İLE...

- Keşanlı Ali Destanı nasıl ortaya çıktı?

- Bir eser, yazarıyla, bestecisiyle bütünleşmiş bir yapıttır. Yani ruhu çoktan üflenmiştir. O ruhu içimde hissedebiliyor ve " ben bunu canlandırabilirim" diyebiliyorsam, harekete geçme vakti gelmiştir. Kendimi önce seyirci koltuğuna bırakır, en beğenilebilecek noktaları yakalamaya çalışırım. Geceleri uyuyamam; bütün sahneleri ezberlerim,söylerim,oynarım...

Keşanlı Ali Destanı da bu süreçten geçti. Büyük yazar Haldun Taner'in Epik Tiyatro tekniğiyle yazdığı bu oyunu 5 yıl önce Samsun DOB'nde sahnelemiştim. Mersin DOB'nde sahneleme süreci de, tiyatro eğitimi almış bir opera yönetmeni için çok büyük bir heyecandı.

Opera'da tiyatro yapmak ilk bakışta farklı görünüyor. Opera sanatçısı arkadaşlarımla da bunu çokkonuştum. Ama tiyatro yapmak onların da öyle hoşuna gidiyor ki, çok yorucu geçen çalışma süresinde, şikayet een olmadı.Bie sahneyi, bir cümleyi, hatta bazen bir heceyi uzun uzun çalışmak hiç de kolay değil.Çünkü operada neredeyse her şey besteci tarafından verilmiştir.Tempo ve zamanlama fazlaca değişmez.Müziğin verdiği ölçüde hareket yapılır;jest ve mimik kullanılır. Bir cümle, notaya göre 10 saniye sürüyorsa, sahne yaparken, orkestra şefi veya yönetmenin isteğiyle, belki 9 olur, belki 11. Ama tiyatroda o cümle 1 dakika bile sürebilir.

Şarkı söyleme tekniği de farklıdır. Besteci Yalçın Tura 'nın müziği , opera tekniğiyle söylemek için yazılmamış. Yalın bir Epik Tiyatro müziği. Nur içinde yatsın, sayın Gülriz Sururi benden özellikle rica etmişti ; "opera gibi söylenmesin şarkılar" diye. Biz de buna çok dikkat ettik.

Şarkılara eşlik eden küçük bir orkestramız var. 12 kişilik bu orkestra çukurda çalıyor. Hatta çukuru yükselterek ve bazı mizansenler vererek onların da oyuna katılmasını sağladık.

Sahne üzerinde 40 değişik rolde, 60 civarında oyuncu var.Birçok tiyatro, epik tiyatronun özelliklerinden yararlanarak birden fazla rolü bir oyuncuyla canlandırabiliyor. Küçük bir koro kullanılıyor. Biz Mersin'de büyük bir koro kullandık. Neredeyse operamızın bütün solist ve korist sanatçıları bu oyunda görev aldı. Belki de bu oyunu oynayan en kalabalık kadro olduk. Okuma provalarından itibaren 50 günlük bir çalışma süremiz oldu. Ezber yapmak, şive oturtmak, karakter tahlili için masa başı çalışmamız neredeyse 3 hafta sürdü. Korrepetitör arkadaşlarımızla müzikal çalışmalar, orkestra şefiyle orkestra çalışmaları... Yavaş yavaş ayağa kalkma ve dans çalışmaları... Kostümlü ve dekorlu provalara ışık da eklenince, temsil günü geldi çattı. Bize kapalı gişe yaptıran Mersin seyircisine de çok teşekkür ediyoruz.Başarılı bir iş çıkardıysak, bu bizi çok mutlu eder. Verdiğiniz bu ödül de bize çok büyük bir gurur verdi. Daha çok çalışmak için gücümüz arttı.

İLKER EDİP İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde "Emek Ödülü" nü aldınız. Bu ödülü almak size ne hissettirdi?

İlker Edip: Öncelikle Emek Ödülü'ne beni layık gören tüm değerli jüri üyelerine çok teşekkür ediyorum. Bu ödülü almak beni, ekibimin bu işe olan inancını ve motivasyonunu artırdı. Bu işe başlarken bir hayalimiz vardı ve bunu gerçekleştirdiğimizi görebilmek beni daha da mutlu etti. Yaşadığımız dönem itibariyle sanata bu kadar az değer verilirken, sizlerin çabamızı görüp bu ödüle beni seçmeniz bizleri daha çok gururlandırdı. Her zaman kullandığımız bir sloganımız var; o da "Kültür ve Sanatın Başkenti Beyarmudu". Elimizden geldiğince bu sloganın hakkın vermek için sizlerin de desteği ile bu çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Hacer Özbek: Güney Mesarya Halk Tiyatrosu nasıl kurma fikri nasıl ortaya çıktı?

İlker Edip: Güney Mesarya Halk Tiyatrosu bölgede Avrupa Birliği'nin finansal desteği ile başlattığı bir inşa çalışması ile başladı. Avrupa Birliği'ne sunulan projede bir tiyatro ekibinin kurulması da vardı ve Dr. İzel Seylani hocamıza bir tiyatro ekibi kurmamız için teklif götürdük. 2014 Ocak ayı itibariyle, bölge halkından oluşan ekibimizle çalışmalara başlanıldı. İlk önce "Nor & Betmez" ardından "Papaz Nikahı" ve "Şaman" oyunları sahnelendi. Bu oyunlar Mesarya Üçlemesi olarak da biliniyor. Geçen yıl nisan ayında festival açılışımızı "Ejderha Tepesi" adlı oyunumuzla gerçekleştirdik. Bu yıl son olarak mart ayında prömiyer yapan "Haka Manki" oyunumuz sahneledi.

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile bir Beyarmudu Belediyesi sanatın yanında yer alıyor ve destekliyor. Ne söylemek istersiniz bu konuda?

İlker Edip: Beyarmudu Belediyesi görev süremiz boyunca her zaman sanatın yanında bulunmayı kendisine hedef almıştır. Her yelpazesiyle sanat; bir toplumun, bir beldenin sosyo-kültürel olarak kalkınmasında büyük önem taşıdığına inanmaktayız ve dileriz ki bu inancımızı daha geniş alanlara ve beldelere de yayabilip, doğru bir örnek olabiliriz

Hacer Özbek: Yıla yayılan bir festival gerçekleştiriyorsunuz. Festivalden biraz bahseder misiniz?

İlker Edip: Mesarya Tiyatro Şöleni'ni bir proje olarak beş yıl boyunca anketler, röportajlar ve gözlemler aracılığıyla geliştirerek hayata geçirdik. Dört yılın ardından bölgede sanatsal dinamizmin noksanlığı, tiyatro şölenini bir aydan yıla yayma gerekliğini ortaya çıkardı ve tiyatro şölenini yıl boyu halkımıza sunma kararını hayata geçirdik. Eğitim-öğretim sezonu içinde ilköğretim ve ortaöğretim okullarına, yaşlılara, askerler sosyal sorumululuk bilinciyle ücretsiz sunduğumuz oyunlarımızın yanında belediye olarak kültür sanatın her alanında halkımızı yıl boyu aktif olmaya, sadece sanat alımlayıcısı değil, sanat üreticisi olma yolunda teknik ve sanatsal düzeyde desteklemeye devam ediyoruz.

Hacer Özbek: "HakaManki" oyununun prömiyerini izledik sizlerle. Yoğun bir katılım vardı. Tiyatro-seyirci ilişkisi sizce nasıl Beyarmudu'nda?

İlker Edip: Güney Mesarya Sosyal Tesisleri'nin yapılma amaçlarından biri de kültürel aktivitelere kolay ulaşım sağlamaktı. Bu amacı gerçekleştirdiğimizi düşünüyorum. Bölgemiz için tiyatro çok yeni bir kültür olsa da seyircimizin sayısı her yıl katlanarak artıyor. Bu yıl 5.si

düzenlenen Mesarya Tiyatro Şöleni'nin katkısının çok büyük olduğunu düşünüyorum. Tiyatroya bu ilgiyi görmek bizleri çok mutlu ediyor. Özellikle sizin de katılmış olduğunuz Güney Mesarya Halk Tiyatrosu'nun Haka Manki oyununa halkımızın göstermiş olduğu inanılmaz ilgi bizleri daha çok mutlu etti.

Hacer Özbek: Beyarmudu'nda kurulan halk tiyatrosunun da etkisi ile yetişmiş bir seyirci kitlesinin olduğu görülüyor. Siz bunu neye bağlıyorsunuz?

İlker Edip: Mesarya Tiyatro Şöleni gibi kurumsa istikrarla taçlandırılan ve sunulan etkinliğin seyirci sayımızın artışında etkili olduğunu düşünüyorum. Gelecek yıllarda bu sayının daha da artacağına eminim. Halkımızın televizyon kültüründen kopup tiyatro oyunlarına katılım göstermesi en büyük dileğimiz. Bunu yıllar içinde başardığımızı düşünüyorum.

Hacer Özbek: Görev aldığınız süreç içerisinde Kıbrıs'ta tiyatroda nasıl değişiklikler oldu? Tiyatronun gelişimini nasıl gözlemliyorsunuz?

İlker Edip: 2006 yılında göreve geldiğimiz günden bugüne gördüğüm şu ki gelmiş geçmiş tüm hükümetler ve görev alan siyasiler tiyatroya ne yazık ki istenilen düzeyde destek vermemektedir. Ancak buna rağmen ülkemizdeki tiyatro kültürü şaşırtıcı boyuttadır ve gün geçtikçe hem oyuncu hem de izleyici anlamında artış görülmektedir. Özellikle bölgemizde oynanan oyunlarda izdiham yaşanıyor olması bunun en büyük göstergesidir. Pek tabi bu artışta bizim gibi bu işe gönül vermiş belediyelerin ve amatör tiyatro ekiplerimizin rolü çok büyüktür. Dilerim ki kaynaklarımızı daha da verimli kullanarak bu kültürü daha üst seviyelere hep birlikte çıkartabiliriz.

Hacer Özbek: Tiyatro ile ilgili yeni projeler var mı?

İlker Edip: Daha önce sahnelenmiş Papaz Nikahı oyunumuz yoğun istek üzerine, 16 Eylül'de 45 kişilik yeni kadrosuyla tekrar sahnelendi. Haka Manki oyunumuz bu sezon yurt içinde ve dışında turnelere çıkacak ve Mart ayı itibariyle Kıbrıs Mitolojisi'nden hareketle sanat yönetmenimiz Dr. İzel Seylani'nin kaleme alıp yönettiği Kartal Yuvası oyunumuz seyirciyle buluşacak. Oyunu izlemeyi sabırsızlıkla bekliyorum. Bu projemizin dışında, tiyatro ilgili eğitim çalışmalarımız ve tiyatroya gönül veren bölge halkımıza sunacağımız eğitim çalışmalarının müjdesini de verebiliriz.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

İlker Edip: Türkiye başta olmak üzere tiyatro sanatı alanında ürün veren, emek harcayan tüm ekipleri takip etme çabanızı saygıyla selamlıyorum her şeyden önce. Nicelik anlamında çok fazla ama nitelik anlamında gelişmesini temenni ettiğimiz tiyatro sanatı camiasının nitelikli ve donanımlı organizasyonlar ve uzmanlar tarafından değerlendirilmesi şüphesiz ki sanatsal hareketliliğe estetik kalite kazandıracaktır. Ayni zamanda büyük emek ortaya konarak üretilen projelerin, uzak mesafeden tanınıtılması, yeni ilişkilere zemin hazırlaması konusunda yaratacağınız farkındalığın da gerek Türkiye gerek Kıbrıs'taki sanatsal aktivitelere olsun destek sağlayacağını düşünüyorum. Tebrik eder, çalışmalarınızı saygı ve umutla selamlarım.

İZEL SEYLANİ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde **HakaManki& Ejderha Tepesi** oyunu ile "**Haşmet Zeybek Yönetmen Ödülü**" ve "**En iyi Hareket Düzeni Ödülü**"nü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

İzel Seylani**:** Ödüller her zaman yaratım süreçlerimize büyük motivasyon sağlıyor. Özellikle üzerine araştırma ve deneysel çalışmalar sürdürdüğüm "geleneksel tiyatronun bugünü" anlayışıyla yazıp- yönettiğim Ejderha Tepesi ve Haka Manki'nin Haşmet Zeybek gibi önemli bir ustanın adını taşıyan ödülle taçlandırılması bundan sonraki çalışmalarımıza daha büyük sorumluluk ekleyecektir.

Geleneksel Türk Tiyatrosu'nda özellikle Karagöz ve Ortaoyunları'nın konservatuarlarda eğitimi verilen çağdaş batı tiyatrosu yanında politik tiyatro ve toplumsal gerçekçilik alanlarında oldukça güçlü yapısal ve kültürel öğeleri vardır. Toplumun, estetik ve felsefik derinliğiyle tiyatro sanatını alımlama sürecinde evrensel biçimlerin yanında geleneksel tiyatro türlerini de yeniden ilgiyle izlemesi kültürel mirasın ve sanatsal çeşitliliğin devamı ve yeni nesillere aktarımı için önemlidir.

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Tiyatro/ oyunculuk lisans eğitimi, University of Manchester'da Theatre & Performance, Master of Arts derecesi ve Yakın Doğu Universitesi'nde "Eğitim'de Drama ve Drama Yoluyla Eğitim" üzerine Doktora'mı tamamladıktan sonra özellikle yetişen yeni nesil tiyatrocuların Geleneksel Tiyatro alanında daha çok araştırma ve uygulama yapması gerektiğini benimsedim. Geleneksel tiyatronun biçim, biçem ve öz anlamında yenilenmesi, batı tiyatrosunun zenginlikleriyle sentezlenmesi ile ortaya çıkabilecek yeni deneysel türler üzerine çalışmalarımı sürdürüyorum. Bu süreçte halk tiyatrosu geleneğini Kıbrıs sosyo-kültürel değerleri ile nakış nakış işliyoruz. Farklı ülkelerin tiyatro gelenekleri yanında folklorik araştırmaları da sahneye uyarlama girişimiyle Haka Manki oyununda deneysel bir koreografik çalışma ortaya çıkmıştır. Bunun bir takdiri olan ödülü de teşekkürler kabul ederken, sonraki çalışmalaramıza motivasyon sağlaması açısından oldukça gurur verici buluyorum.

Hacer Özbek: Aynı zamanda **"Yeni Tiyatro Dergisi Teşvik** Ödülü" de aldınız. Bu ödülü almak size ne hissettirdi?

İzel Seylani: Çalışmalarına aralıksız beş yıldır devam eden Güney Mesarya Halk Tiyatrosu adına, ilk kez düzenlenen böylesi bir konseptte, seçkin tiyatro eleştirmenleri tarafından teşvik ödülüne layık görülmek aynı zamanda omuzlarımızdaki sorumululuğa da artırıyor. Yürüdüğümüz beş yıllık yolda Kıbrıs'ta köşe bucak meydanlarda, salonlarda, köylerde sayısız temsil ile; Türkiye'de ise Adana, Bartın, Bursa, İstanbul, Mudanya ve Bilecik'te bir çok kez seyirciyle buluştuk. Aldığımız olumlu izlenimler Kıbrıs Türk Tiyatrosu'nun Geleneksel yönleriyle Metin And ve Nurhan Karadağ gibi ustaların tanımlarıyla örtüşecek köy seyirlik oyunlarına yeni bir soluk kazandırdığımız ve yeni deneysel biçimlerle ürettiğimiz noktasında önemli görüldüğü yönündedir.

Hacer Özbek: Deyim yerindeyse sizi tiyatro konusunda karınca gibi çalışırken görüyoruz. Kıbrıs bu konuda siz çok şey borçlu diye düşünüyorum. Kıbrıs'taki tiyatro yolculuğunuzdan bahseder misiniz?

İzel Seylani: Ailem nesiller boyu Kıbrıs'ın suyuyla Kıbrıs'ın toprağında büyüdü. Biz bu topraklarda doyduk, bu topraklarda yaşadık ve "ölülerimizi bu topraklara gömdük" (Kıbrıs'lı yazar Aliye Ummanel'in Ev oyunundan). Kıbrıs savaş gördü, acı çekti. Savaşın travmaları yeni nesillere sosyo-kültürel miras olarak aktarıldı. Kıbrıs'da yaşayıp bu topraklarda üretmek Lorca'nın deyişiyle "benim yazgımdı ve ben buna karşı çıkmadım". Kıbrıs'ta doğmamın anlamı, bu toprağın meselesini daha iyi anlamam, daha iyi kavramam, ihtiyaçlarına cevap vermem gerekliği ile beynimde ve ruhumda yer etti. Evet onu anlamak ve anlatmak noktasında Kıbrıs'ın bana değil ama benim Kıbrıs'a borçlu olduğumu düşünüyorum.

Hacer Özbek: Güney Mesarya Halk Tiyatrosu'nda 7'den 70'e kadar geniş bir yelpazede oyuncu ile çalışıyorsunuz ve bu kişiler amatör olarak bu projede yer alıyor değil mi? Kurumun genel sanat yönetmeni olarak bu projede yer almak size neler kattı?

İzel Seylani: Öğrenmeye her zaman aç, yeni şeyler denemeye her zaman hazır ve dinamik bir ekiple çalışmanın ayrıcalığını yaşıyorum. Her şeyden önce çok şanslı olduğumu düşünüyorum ve ekibime buradan da teşekkür etmek istiyorum. Yaratıcılık deneyimle dönüşen bir süreç olduğundan; 7'den 70'e bir oyuncu grubuyla çalışmak bir yönetmen için inanılmaz keşif süreçlerine gebe oluyor. Proje süreçleri, her yaratım süreci başladığındaki metin üzerine çalışmak yerine çoğu zaman Devised Theatre teknikleri ile çalışıyoruz- tarihsel, sosyal ve politik entellektüel donanım sayesinde oyun çalışma süreçleri ustaca hazırlanmış kanavaların üzerine özgür, eğlenceli bir o kadar da dinamik bir ürünü ortaya çıkarıyor.

Genel Sanat Yönetmeni olarak gerek eğitim süreçlerinin, gerek üretim süreçlerinin programlanması konusunda Beyarmudu Belediyesi ile dayanışma içinde çalışıyoruz. Repertuar politikası ve oyun seçimleri genellikle geleneksel türler, deneysel çalışmalar üzerine olurken, yazar ve yönetmenliğin yanında stratejik eğitim planlamasıyla uzun süreli sürdürülebilir donanım süreçlerini hayata geçiriyorum. Alanında uzman tiyatrocular, dramacılar, teknik tasarımcılar ve tiyatro teknisyenleri yıl boyu ekibimize atölye çalışmaları düzenliyor ve her alanda aktif olmasa da "farkında" bireyler yetiştirmemize katkı sağlıyor. Kıbrıs'ta yaşayan insanların sadece oyuncu olma lüksü yok, tiyatronun kolektif alanlarını tanıyan, elini taşın altına koymaktan kaçınmayacak bireyler olmamız lazım. Bu bilinçle bu yıl Mesarya Tiyatro Şöleni'ni uluslararası ülkelerin katılımıyla 5. kez hayata geçirirken, 5 yıl içinde de Kıbrıs dışında Türkiye, İspanya, İtalya, Danimarka ve İspanya'dan tiyatro ekiplerini de misafir etmenin gururunu yaşıyoruz. Aktif olduğumuz beş yıllık süreç içinde Kıbrıs'ın farklı bölgelerinde yeni köy ve dernek tiyatroları kuruldu, ayrıca geleneksel türler ve yerli konular işleyen metinler amatör oyuncular tarafından sahnelenmeye başladı. Bölge tiyatrolarının nitelikli ve estetik olarak da gelişeceği, halkın; Boal'in deyişyle "seyirci kalmak istemeyenlerin tiyatrosu"nu benimseyip, seyirci kalmayıp sahnede olacağı güzel günler de gelecek... görebiliyoruz...

Hacer Özbek: Gözlemlediğim kadarı ile ekipte çok yetenekli arkadaşlar var. Şunu da merak ediyorum açıkçası, kariyerine oyuncu olarak devam etmek isteyen var mı?

İzel Seylani: Oyunculuk sanatı Antik Yunan döneminden beri usta- çırak ilişkisiyle öğrenilip oyuncunun ustalaştığı bir süreçti. Günümüzde oyunculuk sanatını öğreten çok iyi okullar, üniversiteler var. Fakat yeteneğin işlenmesi; özellikle geleneksel türlerde kişinin kendini geliştirmesi, alanında uzman insanlarla çalışmakla sağlanmaktadır. Kurumsal olarak eğitimi sanatsal üretimin en önemli bacağı olarak görüyoruz. Bu noktada Hasan Erkek gibi konservatuvarlardan dramaturji profesörleri yanında donanımlı oyuncular ve oyuncu koçları da bölgemizde misafir oldu ve eğitim süreçlerimize katkı sağladı. Kariyerine oyuncu olarak devam etmek bir tercihtir, bir meslektir. Fakat bizim ekibimizin tiyatro sanatına bakışı, meslek değil bir meseledir. Meselemiz; ülkemizde tiyatro sanatını geliştirmek, yeni nesillere yeni yollar açmak ve sanatın aydınlatıcı ışında buluşmaktır. Bu uğurda düzenlediğimiz Mesarya Tiyatro Şöleni ile ücretsiz çocuk oyunları, pantomim, Karagöz, müzikal, fiziksel tiyatro türlerini bölgemizde misafir ederken, üretmeye devam ediyoruz.

Hacer Özbek: Kıbrıs'ta tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

İzel Seylani: Kıbrıs'ta tiyatro yapmak zor ya da kolay değil ama mücadele isteyen bir süreçtir. Teknik ve maddi olanaksızlıklar sanatçının her zaman mücadele yürütmesi gereken, sanat emekçilerinin örgütlenmesini gerektiren süreçlerdir. Bu uğurda ülke genelinde tiyatrolar dayanışma kurar, bölgeler arası oyun turneleri gerçekleştirir ve her tiyatro kendi seyircisini misafir ettiği ekibin oyununu sahiplenmeye davet eder. Kıbrıs'ta tiyatro yapmak kimine göre zor, kimine göre ümitsizdir fakat tiyatroyu meslek değil mesele olarak gören sanatçılar için

tiyatro bir toplumun varoluş mücadelesi, kültürel mirasını taşıma aracıdır. Bir ülke tiyatro sanatında ne kadar geri kalmışsa, o ülkede tiyatro adına yürünecek o kadar uzun yol vardır... bir toprakta tiyatro ne kadar çalışılmamış ve boş bırakılmışsa; o toprakta o kadar tiyatroya aç, heyecanlı, tutkulu ve hazır insan vardır. Yoksunlukları, üretim süreciğimize başlayacağımız boş tualler olarak gördüğümüz sürece; özgür sanat üretebileceğimiz süreçler her zaman, her koşulda bizi bekliyordur...

Hacer Özbek: Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl Kıbrıs'ta?

İzel Seylani: Kıbrıs'ta tiyatroların kendi seyircileri var. Amatör ve profesyonel her tiyatro belirli bölgede varlığını sürdürür ve diğer şehirlerde düzenlenen tiyatro festivalleri ile farklı seyircilere ulaşır. Nitelik, estetik, felsefe ve politik açıdan farklılıklar gösteren tiyatro oyunları, hem kendi bölgesinde seyircisinin beklentisini karşılama, hem varlık sebebini sürdürülebilir kılma hem de yeni ilişkiler kurup daha geniş kitlelere ulaşmak için çaba sarfeder.

Bunun yanında misafir tiyatro ekiplerinin oyunları için ada genelinde tiyatroseverler salonları doldurur ve mesafe tanımazlar. Gururla söylemek isterim ki; nitelik ve estetik açıdan hem ülkemizdeki tiyatroların üretimleri hem de seyircimizin gelişmiş derinlikli; entellektüel tiyatro algılayıcısı oluşu estetik obje-suje buluşmasının en üst düzeyde yaşanmasını sağlar. Seyircimiz bir çok zaman oyun öncesi oyunla ilgili tarihsel, sosyolojik, edebi bilgiyi okuyarak oyunlara gelir ve oyun sonrası sanatçılarla düzenlenen söyleşilerde de sanatın estetiği ve felsefesine dair eleştiri ve yorumlarını paylaşır. Ülke olarak yurtdışında gerçekleştirdiğimiz temsillerde de farklı kültürlerde farklı etkileşimler almamızın yanında, genellikle tiyatro sanatının biçimsel ve edebi boyutunda çeşitlilik, derinlik ve incelik gözlemlendiği aldığımız yorumlar arasındadır.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Kıbrıs'ın tıkandığı alanlar hangileri?

İzel Seylani: Kıbrıs'ta tiyatro hareketlerine yön veren ve vermiş insanlar genelikle Türkiye'de eğitim almış sanatçılardır. Konservatuvarların eğitim müfredatları da genellikle batı tiyatrosu odaklı olduğu için Geleneksel Türk Tiyatrosu'nun pratikte eğitim sürecimizin içinde olmadığı bilinir. Ayni zamanda son on yılda Türkiye dışında Avrupa ülkeleri ve İngiltere'de Tiyatro eğitimi alan hatta yüksek lisans eğitimi de alıp Kıbrıs'a dönen insanlar var. Bu, ülke sanatının estetik ve biçimsel çeşitliliğine enerji verirken ayni zamanda teknolojinin gelişmesiyle tiyatroların dünyayla iletişim içinde olmasını da sağlar. Ancak ekonomik sıkıntılar, özel tiyatroların ve amatör ekiplerin maruz kaldığı teknik olanaksızlıklar; ülkede tiyatro meraklısı insanların profesyonel olarak tiyatro alanını benimseyememesine neden olmaktadır.

Hacer Özbek: Gelecekteki projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

İzel Seylani: Önümüzde, öncelikle Haka Manki oyunu için; oldukça uzun soluklu bir turne programı var, bunun yanında yeni bir ortaoyunu hazırlanmaya başladı, ayrıca yoğun istek üzerine 45 kişilik bir kadroyla sahneye koyduğumuz Papaz Nikahı oyunu bu ay yeniden seyirciyle buluşacak.

Eğitim programlarımız Kasım ayı itibariyle başlıyor. Doğaçlama ve Role Hazırlık üzerinden programlanan yeni dönem eğitim çalışmaları 4 ay sürecek. Mesarya Tiyatro Şöleni kapsamında ise Yaratıcı Drama ve Dramaturji alanlarında Beyarmudu bölgesinde atölye çalışmaları düzenlenecek. Kıbrıs Sahne,Dekor ve Kostüm Tasarımcıları ve Tiyatro Teknisyenler Birliği'nin ise "Tiyatro'da Işık Tasarımı" konulu bir haftalık atölye çalışması Aralık ayında gerçekleştirilecek.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

İzel Seylani: Yeni Tiyatro Dergisi'nin dergi olarak okuyucuya sunduğu nitelikli eleştiriler, derinlikli analizlerin hem sanatçılar hem sanatseverler için aydınlatıcı olduğunu düşünüyorum. Uzak mesafelerde oyunlar izleyip, ekip tanımanın yanında tanıtma ve bilgilendirme çabası olduğunu gözlemlemek oldukça mutluluk verici. Bunun yanında ödül- teşvik-eleştiri kavramları buluştuğu zaman ise sürdürülebilir olmasını umut ediyorum çünkü hem nitelikli, hem açık görüşlü hem de sürdürülebilir olmak zor. Yeni Tiyatro Dergisi ekibini Kıbrıs'tan saygıyla selamlar, teşekkürlerimi sunarım.

ALTUĞ GÖRGÜ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde kurum olarak "**En İyi Geleneksel Türk Yapımı**" ve "**En iyi Çocuk Oyunu**" ödüllerini aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Altuğ Görgü: Kişisel olarak, oldukça enteresan bir deneyimdi önce bunu söylemeliyim çünkü bahsi geçen bu iki oyunun rejisini aynı prova sürecinde gerçekleştirdim. Bir oyunu sahneye aktarmak onunla ilgili bir düş kurmak ve onun peşine düşmektir yani benim için düş içinde düş görmek gibiydi diyebilirim. Bu dönemdeki en önemli unsur ise elbette aynı anda iki oyunda da görev alan kardeşlerin insanüstü marifetiydi ki burada Aykan Yılmaz, Serdar Soyer ve Mehmet Ali Açıl'ın adını anmak ve emeğini kutsamak benim adıma farzdır. Dilerim her tiyatronun böyle şahane sanatçıları olur.

Hacer Özbek: Bursa Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nun tohumları nasıl atıldı? Kurumun işleyişi hakkında bilgi alabilir miyiz?

Altuğ Görgü: Bursa Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu, şehir tiyatrosu kimliğine bürünmeden evvel Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı bünyesinde çocuk tiyatrosu olarak faaliyet göstermeye başladı. O dönemki Sanat yönetmeni ve kurucusu sevgili hocamız Feyha Çelenk önderliğinde yoluna devam etti. Tiyatromuz son iki sezondur sanat yönetmenliği kavramını; sanat kurulu ve fikir, biçem üreten kurullara dönüştürerek üretimlerine ve sanatsal paylaşımına devam ediyor.

Hacer Özbek: Kurum tiyatrosu olmanın ve Bursa'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Altuğ Görgü: Kurum tiyatrosu olmak, ülkemizdeki her yapı için ortak zorunlulukları beraberinde getirir bence. Çünkü bir şehrin tiyatrosu iseniz üretimleriniz sizin öznel sanat anlayışınızın dışında o şehrin isteklerine ve sosyolojik yapısına uygun olmalıdır. Bu fikirden hareketle de teatral ürün kendiliğinden varlık göstereceği alanı belirlemiş olur. Elbette ki kurum tiyatrosu dendiğinde aynı şehirde olsa dahi Devlet Tiyatroları ile Şehir Tiyatrolarını bir tutmamak gerekir buradaki kastım profesyonellik anlamında asla değildir, kastım gelenek ve ekonomiktir. Şehir Tiyatroları kendi geleneklerini oluşturmak için yollarını yürümekte ve Devlet Tiyatrolarına oranla daha kısıtlı bütçelerle hareket etmektedirler.

Hacer Özbek: Sizce seyirci-tiyatro ilişkisini nasıl gözlemliyorsunuz Bursa'da?

Altuğ Görgü: Bursa seyirci potansiyeli yüksek bir şehir lakin, kozmopolit yatkınlığı ve gelenekçi yapısı izleyicinin tercihlerinde zorlanmasına sebep oluyor bence ayrıca üniversite öğrencilerinin büyük bir potansiyel yaratmalarına rağmen, hareketsizliği tercih ettikleri kanaatindeyim.

Hacer Özbek: Bu sezon çocuk oyunlarına da yoğunluk verdiğinizi görüyoruz. Kaç oyun sahnelendi ve bunu neye bağlıyorsunuz?

Altuğ Görgü: Bu sezon, şehir tiyatrosunda 3 yeni çocuk oyunu sergiledi. Bunun iki temel nedeni var; ilk olarak bizce şehir tiyatrolarını en önemli misyonlarından biri olan geleceğin tiyatro seyircisi yaratma gerekliliği diğeri ise daha önce de bahsettiğim gibi kendi geleneğini oluşturma zorunluluğudur. Bu tiyatro çocuk tiyatrosu külliyatına önemli bir katkıda bulunmuş ve yeni akıllar bakış açıları yaratmış bir tiyatrodur, yarattığı bu yeni akıl da elbette ki yolundan yürüyecektir.

Hacer Özbek: Yaz sezonunda da köylere gidiyorsunuz. Bu projeden bahseder misiniz?

Altuğ Görgü: "Tiyatro her yerde" fikriyle başlamış bir organizasyondur bu. Bursa çok büyük bir şehir, dağ köyleri, kıyı köyleri ova köyleri ve ilçeleri olan büyük bir alana sahip. İnsanların imkanları dahilinde tiyatroya

ulaşması, tiyatroyla tanışması oldukça zor, biz de onlar gelemiyorsa biz gideriz fikriyle bu işe başladık ve devam ediyoruz.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Tıkandığınız alanlar hangileri?

Altuğ Görgü: Tiyatro sanatı çağlar boyu gelişimine ve evrimine devam etmiş bir sanat, yenilenmeyen her şey yok olmaya mahkumdur. Bence tiyatro üretim olarak hep taze fikirlerle gelmeli bence yerli ve yerel üretim eksikliği ya da değersizliği sorunu aşılmalı ve akılların peşinden daha fazla gidilmeli. Ülke genelinde ben kendi adıma bunun peşindeyim ve iyi bir yolda yürüdüğümüzden de fazlasıyla eminim.

Hacer Özbek: Gelecekteki projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Altuğ Görgü: Hem yaşadığımız şehrin nabzını tutmak hem de tiyatro sanatının gelişimine elimizden geldiğince katkıda bulunmaktır başlıca niyetimiz. Ve elbette yeni sezonda yeni işlerle izleyicinin karşısına çıkmak.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Altuğ Görgü: Etkinliklerin destekçisi ve yoldaşı olmaya devam edeceğiz. Herkesin yolu açık, aklı aydınlık olsun …

BERFU ÇİFTÇİ İLE...

Hacer ÖZBEK: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde "**Yardımcı Rolde En İyi Kadın Oyuncu**" "ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Berfu ÇİFTÇİ: Aldığım ilk ödül olduğu için çok heyecanlandım. Ödüle layık görülmek motivasyonu daha çok artırıyormuş.

Hacer ÖZBEK: Taptuk Emre'nin kızı olarak gördük oyunda sizi. Bu rol size neler kattı bir oyuncu olarak?

Berfu ÇİFTÇİ: Gerçekte yaşamış olan hayal ürünü olmayan bir insanı canlandırmak her zaman çok zordur.

Yürüyüşünü, konuşmasını, ses tonunu, duruşunu, tüm karakter özelliklerini çok iyi bilmeniz ve bunu canlandırmanız gerekir. Bizim elimizde Bacım Sultan'a dair bulgu çok kısıtlıydı. O dönemi, dönemin coğrafyasını, inanışını, kadınını araştırarak gerçeğe en yakın Bacım Sultan'ı canlandırmaya çalıştım. Bu rolde bana Anadolu Emek ve Başarı Ödülü kattı.

Hacer ÖZBEK: Anadolu'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Berfu ÇİFTÇİ: Anadolu ya diğer şehirlerden çok turne gelir. Bu sebeple Anadolu da ki yerleşik tiyatrolara, yapılan tiyatro oyunlarının niteliği açısından çok iş düşüyor.

Hacer ÖZBEK: Seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl gözlemliyorsunuz Konya'da ?

Berfu ÇİFTÇİ: Türkiye nin en iyi tiyatro salonlarından birine sahip olmanın mutluluğunu yaşıyoruz Konya halkı olarak. İstanbul, Ankara , İzmir, Bursa gibi diğer Büyük Şehirlerden gelen tiyatro oyunlarıyla oyun skalamız çok genişledi. Hatta diğer Büyük Şehirlere oranla daha çok tiyatro oyunu izleme şansımızın olduğunu düşünüyorum.

Hacer ÖZBEK: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; siz ne düşünüyorsunuz bu konuda? Konya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Berfu ÇİFTÇİ: Konya da yeni kurulan şehir tiyatrosu da repertuar gün geçtikçe daha da genişletilip klasik

Oyunlara da yer vermeye başladık geçmişte zaman zaman yaşadığımız sıkıntıları aşıp şehrimizi tiyatro alanında en iyi şekilde temsil etmenin gayreti içerindeyiz

Hacer ÖZBEK: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Berfu ÇİFTÇİ: Sanatın tüm alanlarını içerisinde barındıran, makalelere, denemelere, söyleşilere, yazar ve yönetmen önerilerine yer veren ve internet yoluyla da ulaşabileceğimiz bir sanat dergisinin olması , bir tiyatro oyuncusu olarak tüm merakımı gideriyor . Tüm sanatseverlere ışık tutacağını düşünüyorum. Emeğinize sağlık.

ÇAĞATAY ÇİFTÇİ İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde **Asım " Bir Varoluş Mücadelesi"** oyunu ile "**En İyi Dekor Ödülü**" aynı zamanda da **"Emek Ödül**ü" aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Çağatay Çiftçi: Tiyatroya 2000 yılında özel tiyatro yaparak başladığım zamanlar her şeyi kendimiz üretmeye çalışıyorduk. Konservatuar okuduğum dönemde de kendi oyunlarımızın dekor kostümlerini kendimiz hazırlardık. Bir tiyatro emekçisi oyunculuğun dışında ışığı, dekoru, rejiyi, sahne üzerindeki her şeyi az da olsa bilmeli elinde spot yanığı olmayan dekor kesiği olmayan bir oyuncu sahne tozunu yutmuş sayılmaz. Bizim de o dönem kurumsal yapımızın ilk yıllarıydı ve tasarım işlerini kendimiz yapmaya çalışıyorduk sanırım o zamanki şartlarda güzel bir iş çıkarttık sizde takdir ettiniz

Hacer Özbek: Kurumun genel sanat yönetmeni olarak Konya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nun işleyişinden biraz bahseder misiniz?

Çağatay Çiftçi: Konya şehir tiyatrosu temelleri Konya'da 6. yılına giren medeniyet okulu tiyatro ile değerler eğitimi projesiyle başladı bu süreç. Bizi belediye başkanımızın da desteğiyle şehirde yerleşik bir tiyatroya doğru götürdü. Şu anda kurumsal yapımızın temelleri atıldı ve 25 kişilik profesyonel oyuncu kadromuzla yaklaşık 20 kişilik de teknik ve idari kadromuzla kurumsal yapımızı temel olarak oluşturduk. Umarım sezon geçtikçe ailemiz daha da büyüyecek ve tam anlamı ile yerleşik bir tiyatro olacağız

Hacer Özbek: Konya'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Çağatay Çiftçi: Tümüyle bir sahnedir yaşam…

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisini nasıl buluyorsunuz Konya'da?

Çağatay Çiftçi: Konya 2 milyon nüfuslu ve sürekli gelişen büyüyen bir şehir. Yaklaşık 100 - 150 bin öğrenci var ve dolayısıyla şehrin sanatsal anlamda ciddi bir talep var. 3 sene önce tamamlanan Anadolu'nun en büyük ve modern kongre merkezinde (Selçuklu Kongre Merkezi)

oyunlarımızı oynuyoruz. Sadece bizim değil sene içerisinde turneye gelen 50'nin üzerinde tiyatro oyunu genelde kapalı gişe oyunlarını oynuyor. Yani Konya seyircisi tiyatroyu seviyor. :)

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Konya'da tıkandığınız alanlar hangileri?

Çağatay Çiftçi: Günümüz tiyatrosunun sorunu temelde eğitimden başlayıp istihdama kadar uzanıyor. Konuyu açacak olursak ülkemizde açılan konservatuarların sayısı mezun olan oyuncuların sahada hayatlarını idame ettirebilecekleri bir alan bulmakta zorlanması oyuncu açısından gerçekten zor. Hayatını kuramayan bir oyuncu mesleki açıdan maalesef ciddi konsantrasyon problemleri yaşar. Bu süreçten bir nebzede olsa kurtulmanın yolu gerçek tiyatro emekçilerine özellikle Anadolu'da istihdam sağlanması. Bir diğer konu da kişisel ve mesleki gelişim bugün Avrupa da bir tiyatro oyuncusu kazandığı paranın bir kısmını kendi mesleki gelişimine ayırabiliyor. Maalesef ülkemizde bu durum pek söz konusu değil, umarım zaman geçtikçe bu sorun da aşılır ve tiyatrolarda gerek oyuncu gerek yönetmenler gerekse idareler bu konudaki eksiklerini tamamlayacak konuma gelir .

Hacer Özbek: Oyun sahneye koyarken oyun seçiminde neye dikkat ediyorsunuz?

Çağatay Çiftçi: Nitelikli eser önceliğimiz. Biz öncelikle özellikle yeni dönemimizde oyuncunun da yönetmenin de keyif alarak mesleğini icra edebileceği eserler seçmeye özen gösteriyoruz

Hacer Özbek: Beni çok etkileyen bir projeniz var: "Medeniyet Okulu". Bu projeden biraz bahseder misiniz?

Çağatay Çiftçi: Medeniyet okulu projesi şu anda Türkiye'de uygulanan tiyatro ile değerler eğitimi projesidir. 6. yılına giren proje de 24 tane tiyatro oyuncusu 2 kişilik 10 ar dakikalık oyunlar hazırlayarak Konya'nın en ücra köyüne dahi giderek orada 8 ay boyunca sınıflarda evrensel değerlerimiz olan sevgi, barış, dürüstlük gibi ahlaki değerleri hiciv yoluyla anlatan oyunlar oynuyorlar. Yaklaşık 100.000 öğrenci her ay farklı bir oyun izliyorlar sınıflarında. Bu açıdan bu proje Türkiye'de ve belki dünyada tek olan bir proje.

Hacer Özbek: Şehir tiyatrosu olarak sahnelediğiniz oyunlar ile toplamda 6 ödül birden aldınız bizden. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Çağatay Çiftçi: Biz oyuncular şehrimizde işimizi en iyi şekilde yapmak için uğraşıyoruz ve Martin Luther King'in beni çok etkileyen bir sözünü felsefemiz haline getirmeye çalışıyoruz 'Eğer sizden sokakları süpürmeniz istenirse Micheangelo'nun resim yaptığı, Beethoven'ın beste yaptığı veya Shakespeare'in şiir yazdığı gibi süpürün. O kadar güzel süpürün ki, gökteki ve yerdeki herkes durup, burada dünyanın en iyi çöpçüsü yaşıyormuş desin'

Hacer Özbek: Gelecekteki projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Çağatay Çiftçi: Bu sezon ilk tur oyunumuz olan 'suç ve ceza ' ile perdeleri açtık. Repertuar olarak her yıl en az 1 klasik 1 müzikal 2 yerli yetişkin oyunun yanı sıra 2 tanede çocuk oyunu hazırlayacağız Hedefimiz geçen sen 62.000 olan seyirci sayımızı 100.000 e çıkartmak.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Çağatay Çiftçi: Bir oyuncu için güzel bir rehber. Böyle bir sorumluluğu üstlenmeniz de ülkemiz açısından gerçekten önemli bir şey. Sloganımız' yaşasın tiyatro ' siz gibi emekçiler olduğu müddetçe de yaşayacaktır.

MUSTAFA UZMAN İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde **Bir Yunus Hikayesi "Kumdan Şehir"** oyunu ile "**En İyi Mapping Uygulaması**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Mustafa Uzman: Oyunun hem yönetmeni hem görsel tasarımcısı olmak çok yorucu bir süreçti. Oyunun yazarı Taner Büyükarman'ın yazdığı metin hem çok güçlü hem teknik olarak zor detaylara sahipti. Yunus Emre'yi, Anadolu'yu, Moğolları, Alevilik kavramını, Haci Bektaş Veli'yi, Taptuk Emre'yi anlatmak, hele hele dört kişiyle bunu anlatmak, oyuncularla birlikte bu süreçte fazlasıyla kafa yormakla eş değerdi. Ne kadar çalıştığımızla alakalı matematiksel bir bilgi notu vermek gerek; Oyunu yaklaşık 2 ay çalıştım ama görsel tasarımı 4 ay sürdü. Çünkü her ayrıntı için çok fazla zaman harcadık. Yine bir örnek; Seyirci tüm oyunun özetini aslında oyunun en başında, ilk altı dakikada görsel olarak görüyor fakat bunu anlamıyor. Çünkü bu tasarım tamamen bilinçaltına yönelik bir çalışma

Hacer Özbek: Anadolu'nun Moğol istilasını Mapping çalışması olarak görmek oldukça etkileyiciydi. Bu fikir nasıl ortaya çıktı?

Mustafa Uzman: Açıkçası metinde belirgin bir şekilde hissedilmesine karşın böyle bir tavsiye ya da bir açıklama yoktu. Bu tamamen kendi tasarrufumda dramaturjik bütünlükle ilgiliydi. Yani seyirciye önce Moğol istilasını ve yaptığı yıkımı anlatmak atmosferi belirleme açısından önemliydi. Çünkü Anadolu'daki o zamana ait tüm değerler ironik olmasına karşın Moğol istilası olmasa belki de hiç olmayacaktı.

Hacer Özbek: Perdede; profilden yakın çekim ve kısık bir sesle Yunus Emre… Sonrasında Yunus Emre'yi isyana ve sorgulamaya iten nedenlerin modern bir yöntemle sahneye aktarılması… Bir yönetmen olarak bu oyun sizde nasıl duygular uyandırdı, neler hissettirdi?

Mustafa Uzman: Aslında yüreğim ve beynim çok daha fazlasını istedi. Ama elimizdeki olanaklarla bu kadarını zorlayabildik. Keşke insan beynindeki her şeyi sahneye dökebilse… Tüm oyun için geçerli olmak üzere, çıkış noktası her zaman Yunus'un bir "insan" olduğuydu. Kendi içindeki kavgaları, yolculukları, tereddütleri, isyanları, sorguları hep ne kadar çok "insan" olduğuyla ilgiliydi. Bazı seyircilere oyunun bize anlatılan Yunus'la karşılaştırıldığında fazla karanlık gelmesinin sebebi ise Yunus'un içinde taşıdığı acı ile ilgili olmasından kaynaklanıyor. Bu görsel tasarımın modern çizgilere sahip olmasının nedeni ise tamamen insani duygularla ilgili. Yani aslında ne çaldığınızın ne giydiğinizin, ne dinlediğinizin, ne gördüğünüzün bir önemi yok. Gerçek olan tek şey; Duygular…

Hacer Özbek: Oyunu izlemeye geldiğimizde yoğun bir

katılım ile karşılaştık. Toplumun tüm kesimine yayılmış bir izleyici kitlesinin kalkıp tiyatroya geldiklerini görüyoruz. O kitleyi oraya çekebilmek de ayrı bir başarı, taktir ediyorum sizi. Bunu başarıyı neye bağlıyorsunuz?

Mustafa Uzman: Yapılan herhangi bir işe emek harcanmış ve ortaya çıkan sonuç amacın sonucu olmuşsa ve bunu takdir eden seyirci o salonu dolduruyorsa yapılan iş iyi bir iştir ve her iyi iş mutlaka önemsenir. Son üç yıldır Konya Büyükşehir Tiyatroları olarak iddialı ve önemli bir noktada olduğumuzu düşünüyorum. Ve bunu bize düşündüren şey ise seyircinin yapılan işlere büyük ilgi göstermesi.

Hacer Özbek: Daha önce farklı illerde görev aldınız mı? Diğer iller ile kıyasladığınızda tiyatroyu Konya'da nerede görüyorsunuz?

Mustafa Uzman: Yaklaşık 20 senedir Devlet Tiyatrolarında çalışıyorum. Bu zaman aralığında Ankara, Bursa, Antalya, Sivas gibi Devlet Tiyatrosunun açmış olduğu bölgelerde ve Konya Devlet Tiyatrosunda 20'ye yakın görsel tasarım yaptım. Konya'da şu anda Devlet Tiyatrosu ile birlikte bir şehir tiyatrosu yapılanması olması her iki kurum ve özellikle seyirci için büyük bir şans. Üç büyük şehir ile kıyaslandığında Konya bu konuda önemli bir yerde. Ama yine de devletin özellikle özel tiyatrolarla alakalı yeni bir düzenleme yapmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Çünkü zor koşullarda tiyatro yapıyorlar ve özellikle yapılan işin satışı konusunda ciddi zorluklar yaşıyorlar. Bana kalırsa bunun için en basit ve ilk akla gelen çözüm özel tiyatrolardan alınan eğlence vergisinin sıfıra düşürülmesi olacaktır. Çünkü seyirci ne kadar çok tiyatroya giderse toplumun kültür ve refah seviyesi de o kadar artacaktır.

Hacer Özbek: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl Konya'da sizce?

Mustafa Uzman: Tiyatro biraz tehlikeli bir iş. Yani bulunduğunuz yapıda birkaç kötü oyun sergilediğinizde önce seyirci kaybetmeye başlıyorsunuz, sonra seyirci profili değişmeye başlıyor. Her ne sebeple olursa olsun, öncelik mutlaka seyirciye anlatacak bir şeyiniz olmaktan geçiyor. Seyirci gelmez kaygısıyla tanıdık ve popüler oyunlar oynamaktansa, oyun sonrası dışarı çıkan seyircinin midesine yumruk yemesi her zaman tercih sebebi olmalı diye düşünüyorum.

Hacer Özbek: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Konya'da tıkandığınız alanlar var mı?

Mustafa Uzman: Bu soru aslında çok uzun ve tartışılması gerek bir konu. Ve bu konuyu tartışması gerekenler, Kültür Bakanlığı başta olmak üzere, sanatçılar, devlet, şehir ve özel tiyatro temsilcileri ve dergi/gazete çıkaranlar. Çünkü her kurumun ya da yapının kendine ait sorunları var. Ve bu sorunların en büyükten küçüğe nasıl çözüleceği ise sanatla uğraşan herkesin fikirlerini bir havuzda toplamak ve bu sorunları tek tek tartışarak çözmekten geçiyor.

Hacer Özbek: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

Mustafa Uzman: Projeleri gerçekleştirmek için üç saat erken kalkıp günü 27 saat yaşayabilirsem sanırım ölmeden önce yarısını bitirmiş olabilirim . Aslına bakarsanız önemli olan ne kadar projeniz olduğu değil, hangisinin insana en çok dokunabildiğini seçmek. Artık insanların ilgisini çekmek her geçen gün daha çok zorlaşıyor. Bulunduğumuz dünyada insanlar sosyal medya kaynaklı olmak üzere o kadar çok şey görüyorlar ki.. ve ben kendime diyorum ki; Görmediğiniz ne kaldı?.. Bunun sonuçlarını her ne kadar bilmesek te zamanla insanların odaklarının gittikçe kaybolacağını düşünüyorum. O kadar çok şeye şahit olduk ki artık doğamızda var olan duygular kendi anlamlarını yitirmiş ve deforme olmuş durumda ve her geçen gün daha kötüye gidiyorlar. Belki de insanların hiç görmediği ilginç (!) projeler yerine, insanın ve tiyatronun varoluş nedenini tekrar hatırlayıp ona göre davranmak gerekiyor.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Mustafa Uzman: Dileğim bu derginin tiyatro ile ilgilenen herkesin eline ulaşması. Bu da bir tiyatro sorunu. Siz bu dergiyi isteyen ve dileyen herkese ulaştıramıyorsanız bu da sizin bu sorunla boğuştuğunuzu ortaya koyar. Dergiyi satmak dışında devletin desteğini alarak köy okullarına, lise ve üniversiteli gruplara, kısaca tiyatroyu seven herkese göndermekte sizi bu konuda sorumlu yapıyor. Eğer bu güzel dergiyi çıkarıyorsanız onu isteyen herkese ulaştırmakta sizin göreviniz .

İyi ve güzel çalışmalar dilerim…

N. TANER BÜYÜKARMAN İLE...

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde **Bir Yunus Hikayesi "Kumdan Şehir"** oyunu ile "**Ahmet Erinanç Türkçe'ye Katkı**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

N. Taner Büyükarman: *Kumdan Şehir*, Mitos Boyut Yayınları tarafından 2014 yılında *Geriye Kalan* ve *Mansur'un Küpesi* ile birlikte *Toplu Oyunları-1* adıyla yayımlandı. Kitabın yayımlanmasından bir hafta sonra Mitos Boyut Yayınları Yönetmeni Yılmaz Öğüt beni telefonla arayarak *Kumdan Şehir* ile ilgili olarak Konya'dan bir tiyatro topluluğunun benimle görüşmek istediğini ve telefon numaramı onlara verip veremeyeceğini sordu. Ben de bundan büyük memnuniyet duyacağımı söyledim. Ardından Çağatay Çitfçi ile telefonda tanıştık ve bu tanışma uzun soluklu bir birlikteliğin başlamasına kapı araladı; kendisiyle birçok projede yazar-yönetmen ve yazar-yapımcı olarak birlikte çalıştık. Çağatay Çiftçi, Sanat Yönetmeni olarak Konya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nu kurmakla görevlendirilince *Kumdan Şehir* Konya Şehir Tiyatrosu'nun ilk oyunu olarak seyirci karşısına çıktı. Ardından *Kumdan* Şehir'in Türkçeye katkı ödülü aldığını öğrendim. Bütün bu sürecin beni fazlasıyla onurlandırdığını söylemeliyim.

Hacer Özbek: Yunus Emre'nin aydınlanma sürecindeki ilk dönemleri kaleme almışsınız. Bu oyunu yazma süreci nasıl başladı?

N. Taner Büyükarman*: Kumdan Şehir* benim üzerinde en çok düzeltme yaptığım, metinle en fazla boğuştuğum oyunlarımdan biri. Bu oyun 2013 yılında Eskişehir Valiliği "Yunus Emre" konulu Uluslararası Oyun Yazma Yarışmasında Lemi Bilgin, Işıl Kasapoğlu, Tamer Levent, Hasan Erkek gibi Türk Tiyatrosu'nun önemli isimlerinin yer aldığı bir jüri tarafından ikincilik ödülüne değer görüldü. Ardından üç kişilik oyuncu kadrosuyla birçok özel tiyatronun ilgisini çekti ancak iş oynamaya gelince özel tiyatrolar o kadar da cesur davranamadılar. Oyunun bilinen Yunus Emre menkıbesini izlerken giderek daha farklı bir boyuta geçmesi, özellikle Hetorodoks-Batını sahneleri, kimi özel tiyatroları bir parça ürküttü. 13.Yüzyılın Anadolu'sunda Türkmen boyların mezhep kavgalarıyla birbirlerine yaptığı zulümler arasında ve Moğol istilası ile yangın yerine dönen topraklarda küçük bir tarikatta yolculuğuna başlayan Yunus'un, Türkmen boyları arasında kültürel birliği sağlayışını ve ardından benim özellikle altını çizmeye çalıştığım büyük bir sanatçıya (ki bence Türk Edebiyatı'nın yegâne klasiğidir) dönüşmesini anlatan oyun; Çağatay Çiftçi ve Yönetmen Mustafa Uzman'ın bulduğu çözümlerle ve onların kararlı çabalarıyla Konya Şehir Tiyatrosu tarafından sahnelenebildi, seyircisi ile buluştu.

Hacer Özbek: Konya'da tiyatroyu nerede görüyorsunuz diğer iller ile kıyasladığımızda?

N. Taner Büyükarman: İzmit'te yaşadığım için Konya Tiyatrosu üzerine çok fazla söz söyleyemem. Ancak Konya Şehir Tiyatrosu'nun gerek nitelik, gerekse seyirci sayısındaki nicelik olarak Konya Devlet Tiyatrosu'na alternatif olduğunu söyleyebilirim. Ayrıca Konya Şehir Tiyatrosu'nun oyunlarında Konya Devlet Tiyatrosu'ndan oyuncu desteği aldığını ve Konya'daki bu iki kurumsal ve profesyonel tiyatroyu kardeş tiyatrolar gibi gördüğümü de belirtmem gerek. Konya'da, Devlet Tiyatrosu'nun dışında, Konya Büyükşehir Belediyesi'nin de muhteşem bir kültür merkezi var: Selçuklu Kongre Merkezi. Bu bina biri 1500, diğeri 800 kişilik olmak üzere aynı fuayeye açılan iki büyük salondan oluşuyor. Konya Şehir Tiyatrosu'nun oyunlarını sergilediği bu merkez, yurtiçi ve yurtdışından birçok sanatsal etkinliğe ev sahipliği yapıyor. Bu büyük kültür merkezi ile Konya, sanatsal

anlamda Türkiye'deki pek çok şehre örnek oluşturuyor. İzmit'te yaşayan biri olarak şunu söyleyebilirim ki gerek etkinlik sıklığı, gerek nitelikli sanatsal performanslar ve gerekse de seyirci sayısı ile Konya önümüzdeki dönemde kesinlikle Türkiye'nin önemli sanat merkezlerinden biri olacaktır.

Hacer Özbek: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

N. Taner Büyükarman: Yazmaya devam ediyorum. 2019-2020 sezonunda yine Konya Şehir Tiyatrosu'nda *Uluğ Keykubat* adlı oyunum sahnelenecek. Rüyalar, ihanetler ve hırslarına esir düşmüş beylerin, şehzadelerin iktidarı ele geçirmek için Selçuklu Devleti'ni nasıl yıkıma götürdüklerini anlatan bu trajediyi sahnede görebilmek benim için ilginç bir deneyim olacak. Mitos Boyut Yayınevinden çıkan iki kitabın ardından üçüncü oyun kitabımın da 2020 yılında yayınlanacağını sanıyorum. Epey bir oyunum birikti. Bunlardan sonra hazırlıklarına başladığım ve uzun zamandır ertelediğim bir roman projem var. Bakalım, umarım yazmayı başarırım.

Hacer Özbek: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

N. Taner Büyükarman*: Yeni Tiyatro Dergisi* hakemli akademik bir dergi olmanın yanı sıra popüler tiyatro kültürü dergisi olarak da önemli bir işlevi yerine getiriyor. Ayrıca halen Türkiye'de yayın hayatına azimle devam edebilen nadir tiyatro dergilerinden biri. Bu nedenle çok önemli bir misyonu yerine getirdiğini düşünüyorum. Daha geniş kitlelere ulaşabilmesi ve dergiyi abonelerine düzenli gönderebilmesi onun en büyük başarısı olacaktır. Kolaylıklar dilerim.

ZEYNEL IŞIK İLE...

Hacer ÖZBEK: Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde **Bir Yunus Hikayesi "Kumdan Şehir"** oyunu ile "**En İyi Işık Tasarımı**" ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Zeynel IŞIK: Öncelikle "En İyi Işık Tasarımı" alanında "1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülü"ne layık bulduğunuz için derginiz Genel Koordinatörü nezdinde tüm jüri üyelerine teşekkür ederim.

13. yy'dan başlayarak Türk diline, sanatına ve Türkmenler arasındaki barışın sağlanmasına katkıda bulunan, şiirleri hem cem törenlerinde hem camilerdeki ilahilerde söylenen en büyük ve tek kültürel usta ve derviş olan ancak hakkındaki tüm bilgileri onun şiirlerinden ve günümüze kadar ulaşan halk söylencelerinden öğrendiğimiz Yunus Emre'nin büyük anısına saygıyla gerçekleştirdiğim "Bir Yunus Hikayesi "Kumdan Şehir" oyunu ile ödül almış olmam benim için ikinci bir onur oldu.

Böylesi bir ustanın nefsi ile vermiş olduğu mücadelesinin anlatıldığı eserinin, kişiliğinin hayatının hak ettiği biçimde vurgulanabilmesine ışık ve renklerle katkıda bulunmak oldukça yoğun ve çok özen isteyen bir çalışma gerektiriyordu. Bu güçlüğü aşmam ve oyun için düşündüğüm ışık tasarımını "sahne koşullarının elverdiği ölçülerde" gerçekleştirebilmemdeki en önemli etken; işime duyduğum büyük saygı ve sevginin dışında sahne ışıklandırmasını bir sanat olarak benimsemiş ve ışık tasarımının oyunun yorumuna yardımcı olan önemli bir unsur olduğuna inanmış bir yönetmenle çalışmanın yanı sıra set dekoratörü ve kostüm kreatörü ile birlikte yürüttüğümüz uyumlu işbirliğidir.

Hacer ÖZBEK: Konya'da tiyatroyu nerede görüyorsunuz diğer iller ile kıyasladığımızda?

Zeynel IŞIK: Çalışmaktan büyük zevk duyduğum Konya Şehir Tiyatroları'nın hemen her sahnesinde 2 yıl boyunca yürüttüğüm çalışmalar sürecinde şehrin –tiyatroya ilgisini kendi bakış açımdan- nabzını tutabilme şansına sahip oldum. Tüm illerde, tiyatroya olan ilginin yoğunluğunu, sahnelerin doluluğunu bizzat yaşayarak gözlemledim. Ancak Konya şehri olarak sınırladığım zaman; Selçuklu Kongre Merkezi, Mevlana Kültür Merkezi, gibi farklı mekanların varlığı ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Konya Bin Nefes Bir Ses Uluslararası Tiyatro Festivali"ne katılım oranı, gerek halkın gerek kurumların sanata olan ilgisinin gerçekten takdir edilecek bir seviyede olduğunun en belirgin göstergesidir bence.

Hacer ÖZBEK: Gözlemlediğimiz kadarı ile halkın ilgisi memnuniyet verici. Genel olarak seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl Konya'da sizce ?

Zeynel IŞIK: Sanırım bu soruyu bir önceki soruda az da olsa yanıtladım ama biraz daha açmam gerekirse; Konya halkının da, -tüm illerde yaşayan halkın hak ettiği gibi- gerek tiyatronun yaşatılması gerek özveriyle çalışan bizlerin desteklenmesi ve yüreklendirilmesi adına verdiği destek için teşekkürü gerçekten hak ettiğini düşünüyorum.

Hacer ÖZBEK: Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne?

Zeynel IŞIK: Türkiye'nin ödenekli Devlet Tiyatroları ve Şehir Tiyatroları çalışanlarının çerçevesinden bakıldığında ortaya çıkan ilk ortak sorunun özellikle sahne arkasında büyük bir özveri ve emekle çalışan emekçilerimizin özlük hakları olduğunu düşünüyorum. Bana göre ikincil önemli sorun olan; eğitimli teknik elemanların artırılmasının ve teknik açıdan daha da geliştirilebilmesinin sağlanmasıyla kuruluş amacı olan; halkın tiyatro gereksinimini karşılamak, tiyatro kültürünü yükseltmek olan Tiyatroların bu misyonuna katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Hacer ÖZBEK: Gelecekteki projelerinizden bahseder misiniz?

Zeynel IŞIK: Devlet Tiyatroları ve Şehir Tiyatroları bünyesinde sahnelenecek yeni oyunlarda görev verildiği sürece, ışık tasarımlarına ve eğitimine aynı şevk ve özveriyle devam.

Hacer ÖZBEK: Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Zeynel IŞIK: Samimiyetle ifade etmem gerekirse derginizi -on üçüncü yılınızı dolduruyor olmanıza rağmen- bana layık gördüğünüz ödül sayesinde sanal ortamdan bulabildiğim kadarıyla tanımaya çalıştım. O nedenle gerek içeriğiniz gerek tarzınız adına değerlendirme yapmamın çok doğru olmayacağını düşünüyorum. Ancak sanal ortamda yaptığım araştırmalarım sonucunda; şu an Türkiye›de, "aylık" olarak çıkan "tek" sahne sanatları dergisi olduğunuzu, tiyatronun yanı sıra operaya, baleye ve çağdaş dansa da yer verdiğinizi, on üç yıldır Türkiye›de hiç yayınlanmamış kırktan fazla oyun kitabını dergiyle birlikte ücretsiz dağıttığınızı, 10›un üzerinde oyunun prodüksiyon sorumluluğunu üstlenerek, İstanbul ve Anadolu'nun çeşitli kentlerinde seyirciyle buluşturduğunuzu, yedi yıldır gerçekleştirdiğiniz "Emek ve Başarı Ödülleri" ve "Anadolu Ödülleri" ile tiyatro alanda alın teri döken, her türlü zorluğa rağmen, ülkemizi daha güzel ve sanatlı günlere taşıyan emekçilerin çabalarını ve çalışmalarını desteklemeyi ve teşekkür etmeyi amaçladığınızı öğrenmem sonucunda çalışmalarınızı ve sanata katkılarınızı yürekten kutlarım.

Haddim olmayarak sadece kendi bakış açımdan değerlendirdiğim önerilerime gelince; özellikle gerçekleştirdiğiniz ödüllerin sahiplerine duyurulması ve düzenlenen törenden haberdar edilmesi konusuna özen göstermeniz gerektiğini düşünüyorum. Derginizin "En İyi Işık Tasarımı" alanında "Emek ve Başarı Ödülü"ne layık görüldüğümü bir arkadaşımın tesadüfen görerek haber vermesiyle değil sizlerden gelen resmi bir yazı ve davetle öğrenmek beni daha çok mutlu ederdi. Derginizin misyonuna ve katkılarına yakışacağını düşündüğüm için bu konuya dikkat çekmek istedim.

EMRE SATI İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri kapsamında Diyarbakır Devlet Tiyatrosunda yapmış olduğunuz "Entrikalı Dolap Komedyası" ve "Parkta Güzel Bir Gün" oyunlarıyla En İyi Dekor ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Büyük şehirler dışında Anadolu'da sergilenen oyunlara pek önem verilmiyor. Anadolu'da çıkan eserlere önem verdiği için Yeni Tiyatro Dergisi Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri seçici kuruluna teşekkür ederim. "Entrikalı Dolap Komedyası" adlı oyunun yönetmeni Sabri ÖZMENER ve "Parkta Güzel Bir Gün" adlı oyunun yönetmeni Meltem BAYTOK. Her iki yönetmenime teşekkür ederim; oyunların süreçleri keyifli geçti. Diyarbakır gibi önemli bir bölgede çalışmak zor fakat oradaki teknik ekip ve oyuncular işlerine özverili davranıyorlar. Anlayışlı iş yapmaktan kaçınmayan bir ekip var Diyarbakır Devlet Tiyatrosunda.

Emre Satı

Anadolu'da tiyatro yapmanın bir dekoratör olarak kolay ve zor yönleri nelerdir?

Devlet Tiyatrolarının Genel Müdürlüğü Ankara'da. Dekoratör ve kostüm kreatörlerinin görevlendirmeleri Sanat Teknik Müdürlüğünden yapılıyor. Yani ilk önce işe Ankara'dan başlıyoruz daha sonra Anadolu'da bölgelere gidiyoruz. Oyunlarda çalışırken batı ve ya doğu diye ayrım yapılmıyor. Oyun ne gerektiriyorsa dekor – kostüm aynen uygulanıyor ve imal ediliyor. Bazen aradığımız malzemeleri gittiğimiz bölgelerden temin edemiyoruz. Bulamadığımız malzemeleri Ankara Sanat Teknik Müdürlüğünden isteyip kargo veya kamyon ile elimize ulaşması sağlanıyor. Anadolu'da tiyatro yapmak malzeme konusunda biraz sıkıntılı fakat tiyatro için çalışanlar özverili ve her dakika zevkle geçiyor.

Seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl?

Gidilen bölgelere göre değişiyor. Mesela bazı bölgelerde senede 15 – 20 oyun çıkartılıyor. Bunun sebebi bölgenin insanları sahnelenen oyunları hemen izleyip tüketiyor ve yeni oyun çıkması için talepte bulunuyorlar. Neredeyse oyun yetiştirilemiyor. Hemen yenisini izlemek istiyorlar. Çıkan oyunları 6-7 defa izleyen kemikleşmiş seyirciler var.

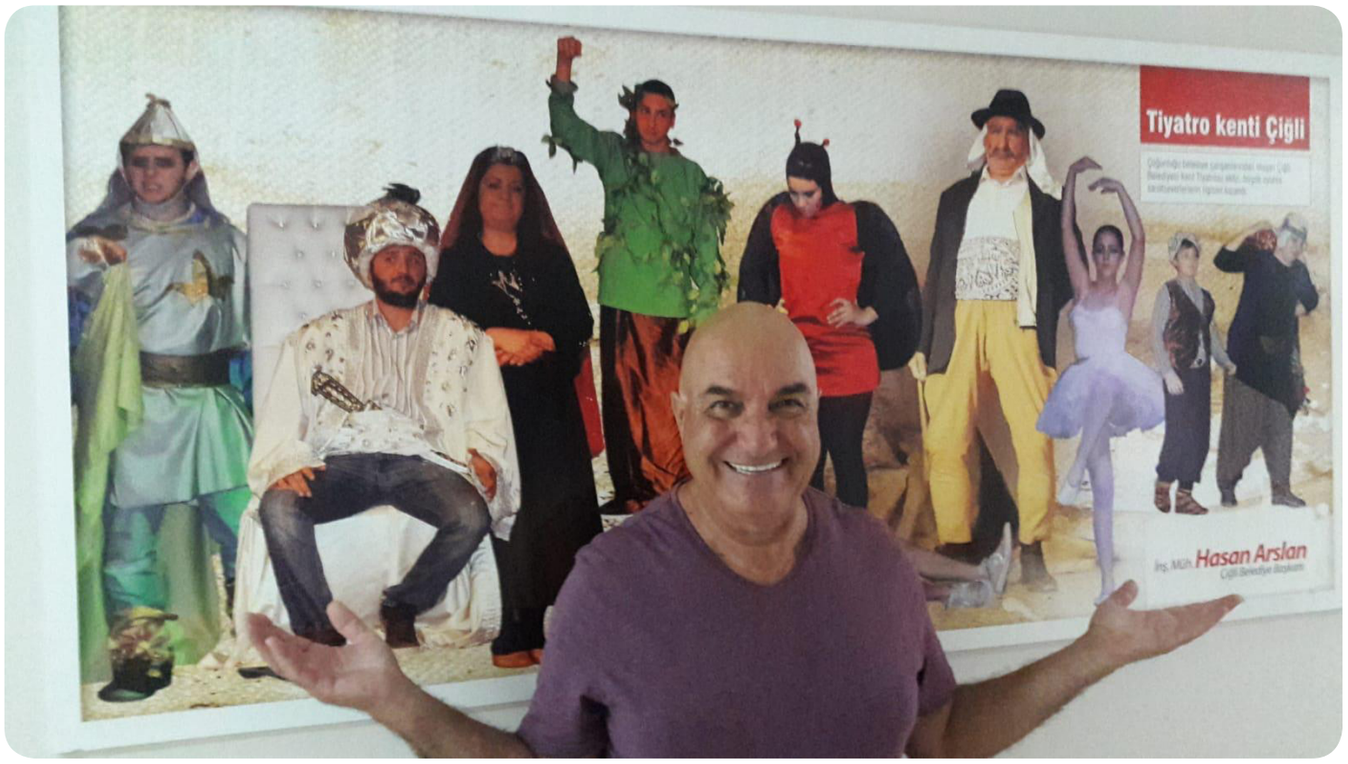
Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Başta Ankara ve İstanbul olmak üzere sanatın tıkandığı alanlar hangileri?

Tiyatro mesleğini seçmiş birçok insan var. Herkes bir yerlerde var olmaya çalışıyor. Artık eskisi gibi değil. Tiyatro okullarından birçok sanatçı yetişiyor. Günümüzde istihdam kalmadı. Eskiden tiyatrolar, okulların gösterilerine ya da sergilerine gidip kendi tiyatrolarına sanatçı seçerlermiş ve mezun olduktan sonra sanatçıları kendi bünyelerine alırlarmış. Bu gelenek artık yok ve mezun sanatçıların bu meslekte iş bulmaları azalıyor. Özellikle kadro gibi teşvik edici unsurlar ortadan kalktı diyebiliriz.

Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Yeni Tiyatro Dergisini ilk çıktığı günden beri takip ediyorum. Yapılan işler başarılı ve kaliteli.

ÖNDER BARGIÇ İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde En iyi En İyi Erkek Oyuncu ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız? Yeni Tiyatro Dergisinin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz, önerileriniz nelerdir?

1945 yılında İzmir Alsancak'ta doğdum. 3-4 yaşlarında parmak ucunda yürüyordum.(point) Orta okulda tiyatroya karşı bir merak ve istek oldu. Babam konservatuara göndermedi ama içimde hep tiyatro ateşi yanmaktaydı. Roman yerine oyunları okurdum. Liseden sonra askere gittim. Orada da tiyatro yaptım. Asker dönüşü bir gün fuarda gezerken rahmetli Sümer Tilmaç'la tanıştım. Gazanfer Özcan- Gönül Ülkü tiyatrosuna girişim böyle oldu. Daha sonra Nejat Uygur tiyatrosu, Devlet tiyatrosunda bir rolüm için dans etmem gerekti. İzmir'in meşhur bale okulu ikizler baleden ders aldım. Eğitimim on yılı buldu.

Hayroş ve Bergen filmlerin de oynadım. Sayın Ülkü Erakalına asistanlık yaptım. Her İşin Başı Sevda dizisinde sayın Sevda Aydan ve sayın Haşim Hekimoğlu ile çalıştım. Şuanda emekliyim ama sanatta emeklilik diye bir şey yoktur. Çünkü sanat bir yaşam şekli asla onsuz olmaz. Şimdi okullarda tiyatro bale dersleri veriyorum ayrıca 10 yıl belediyede çocuklara tiyatro kursu verdim. Yetişkinlerle oyunlar oynadık. YAŞASIN SANAT YAŞASIN TİYATRO!!

Anadolu'da (Konya yada Kıbrıs yazabiliriz.) tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Bildiğim kadarı ile Kıbrıs'ta tiyatro var. Konya ya da devlet tiyatrosu turne yapıyor. Konyalı gençleri tiyatroya heveslendirsek neden olmasın.

Seyirci, tiyatro ilişkisi nasıl?

Nerde oynarsanız oynayın tiyatro her zaman izleyici buluyor. Günümüzde biletler hemen tükeniyor.

Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? (Konya, Ordu)'nun tıkandığı alanlar hangileri?

Özel tiyatrolara devlet yardımı yapılmalı. Bir eseri sahnelemek maliyetli olabiliyor.

Gelecek için projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Şuan ekibimle birlikte bir dernekte çalışmaya başlayacağız. Repertuarımızda Lüküs Hayat, Yedi Kocalı Hürmüz, Ana Hanım Kız Hanım, Antigone gibi eserler var. Ama sağlık sorunlarımdan(Kolan ameliyatı geçirdim. Başarısız oldu.) ötürü Lüküs Hayat beklemede sorularınıza bir öğrencim aracılığı ile cevaplaya bildim. Üzülerek ödül törenine de katılamayacağım. Yeni Tiyatro Dergimiz adı gibi YENİ BİR SOLUK!!! Başarılarının devamını dilerim. Umarım yeni tiyatro soluğumuz hiç kesilmez. SEVGİLER SAYGILAR.

ODUNPAZARI BELEDİYE TİYATROSU İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde En İyi…"EMEK"... ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

Bir Anadolu şehri olan Eskişehir'de yaklaşık 14 yıldır nefes alan ve bulunduğu varlık sahası için tiyatroya dair neredeyse her branşa eğilmeye özen gösteren **Odunpazarı Belediye Tiyatrosu** olarak **Yeni Tiyatro Dergisi**'nin yaptığımız çalışmalarımızı ilgiyle takip ederek, Anadolu Emek ve Başarı Ödüllerinde **"EMEK"** ödülüne layık görülmemizin haklı gururunu yaşıyoruz.

Odunpazarı Belediye Tiyatrosu olarak özellikle eğitime verdiğimiz önem ve emeğin en güzel karşılığı üniversitelerin Devlet Konservatuvarı ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Tiyatro Bölümlerine yerleşen yüzün üzerinde öğrencimiz, mezunların bugün dönüp hocalık yaptığı bir kurum olabilmek ve yollarına bizimle devam eden oyuncularımızla perde açabilmek yaşadığımız en kıymetli süreçtir bizim için. Ayrıca 14 yıldır tiyatro sezonu boyunca haftanın 5 günü perde açabilmek, seyirci ile buluşmak da büyük bir şans. Bu süreci görüp takdir eden yeni Tiyatro Dergisi'ne bu bağlamda teşekkürümüz sonsuz…

Anadolu'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Anadolu'nun kültürel ve sanatsal anlamında önemli kentlerinden biri olan Eskişehir'de tiyatro yapmak büyük şans. Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, Tiyatro Anadolu v Odunpazarı Belediye Tiyatrosu olarak aralıksız perde açan tiyatroların varlığı şehri tiyatro sanatı anlamında oldukça doyurabilmektedir. Ayrıca şehirde bulunan tiyatroların sahneleri sayesinde sık sık gelen turne tiyatroları ile de Eskişehir seyircisi önemli özel tiyatrolar ile buluşma imkânı yakalayabilmektedir. Bu bağlamda bizler için Eskişehir'de tiyatro yapmak kurum bünyesinde büyük zorluklar içermemektedir.

Seyirci-tiyatro ilişkisi nasıl?

Odunpazarı Belediye Tiyatrosu olarak en önemli hizmetlerimizden biri tiyatro ile tanışmamış hem çocuklara hem yetişkinlere ulaşabilmektir. Bunun için Belediyemizin ilgili müdürlükleri ile ortak çalışarak hem sahnemizde ağırlayarak hem de şehrimizin ilçe ve köylerine giderek kurduğumuz bir bağ var. Bu bağ bizler için çok özel… 80 yaşında bir teyzenin hayatında ilk kez tiyatro izlemesi, köy çocuklarının tiyatro ile buluşması yaptığımız işi daha bir anlamlı kılıyor. Ayrıca seneler içinde oturan, her oyunumuzu takip eden kıymetli bir seyirci grubumuzda var. Üniversite kenti olan Eskişehir'de sahnenin konumu itibariyle daha çok ulaşmaya çalıştığımız hedef kitlelerimizden biri de öğrenciler… Genel olarak ise seyircinin komedi oyunlarını tercih etmesi dram türüne ise her zaman mesafeli yaklaşması yaşadığımız ve aşmaya çalıştığımız bir durum.

Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? (Konya, Ordu)'nun tıkandığı alanlar hangileri?

Günümüz tiyatrosunun malum sorunlarını biliyor ve üzülerek takip ediyoruz. Odunpazarı Belediyesi olarak ise aynı sosyal demokrat Başkan ile devam etmenin şansını yaşıyoruz.

Gelecek için projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Gelecek için en büyük ve her daim olan mottomuz eğitim… Eğitimi her yıl daha da geliştirmek, temel eğitimlerinin yanı sıra il dışından alanında uzman sanatçılarla öğrencilerimizi buluşturmak ve bu workshop ve atölyelerimizin sayısını arttırmak en önemli hedeflerimizden. Yeni sezonumuz da ise mevcut oyunlarımızdan Behiç Ak'ın yazdığı Elçin E. Karaahmet'in yönettiği Ayrılık, Ali Cüneyd Kılcıoğlu'nun yazdığı, Atilla Savumlu'nun Yönettiği İkinci Dereceden İşsizlik Yanığı, Doğaçlama Tiyatro olarak sahneye taşınan Komedi Pazarı ve İlknur Nazlı'nın yazıp yönettiği Bir Sirk Hikâyesi çocuk oyununun yanında 2 yeni çocuk oyunu 3 yetişkin yeni oyun ile perde açmak ve bu yıl içerisinde açılacak alternatif sahnelerimizde ise yeni tiyatro akımlarından oyunları deneyimlemeyi planlıyoruz. Ayrıca daha çok mahalleye, daha çok köye ulaşabilmek…

Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?

Neredeyse Türkiye'nin her yerinde tiyatro sanatı adına yapılan çalışmaları uzun yıllardır yakından takip etmeniz ve bu faaliyetlerin haberlerini yapmanız, bu bağlamda gelecek nesiller için tiyatro tarihine yazılı kaynaklar bırakmanız ancak ve ancak sonsuz bir minnet duygusuyla takdir edilebilir. Bu yüzden Yeni Tiyatro Dergisi ailesine, tüm tiyatro dünyası adına teşekkür ederiz. Bunun yanı sıra İstanbul'da uzun yıllardır yaptığınız Yeni Tiyatro Dergisi Ödülleri çalışmasının Anadolu ayağını oluşturmanız da, Anadolu'da tiyatro yapan insanların seslerinin duyulması noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Odunpazarı Belediye Tiyatrosu ailesi olarak bizlere verdiğiniz emek ödülünden dolayı sizleri teşekkür ederiz.

MEHMET SABRİ ŞENOL İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1.Anadolu Dergisi En İyi Yönetmen ve Dramaturgi Ödülünü aldınız, nasıl bir süreçti anlatır mısınız?

Yeni Tiyatro Dergisi'ne ve Jürisine teşekkür ederim. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü bünyesinde tamamladığım Lisansüstü Eğitimimden sonra Van Yüzüncüyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sahne Sanatları Bölümüne atanmıştım. Bölümümüz henüz eğitime başlamamıştı. Kentin dinamiklerine yönelmek kaçınılmazdı. Alternatif sahnelerden biri ile yollarımız kesişti. Burada gençler tiyatro yapıyorlardı. Benimle bir oyun çalışmak istediklerinde onlara Edward Bond'un War Plays (Savaş Oyunları) üçlemesinden Kırmızı Siyah ve Cahil oyununu önerdim. Kabul ettiler. Edward Bond ve Ajansıyla yazıştım. Bizzat Edward Bond'un onayıyla ajans, telif haklarından bir yıl süreyle vazgeçti ve oyunu oynamamıza izin verdi. Çeviriyi İngiliz Dili Edebiyatı mezunu Güven Özgür Gür ile beraber yaptık. Dramaturgi tamamıyla benim elimde yeniden şekillendi. Sahne efektlerini ve ışığı Kemal Altın Kotardı. Bahar Çelik, Ziya Göztepe ve Mesut Irk ile yola çıktık. Edward Bond'un dünya görüşü ve tiyatro estetiğine sıkı sıkıya bağlı kalsam da oyunun oynandığı coğrafya, insan malzemesi, coğrafyanın politik açmazları ve sistemin birey üzerine boca ettiği sorunsallar metnin epizodlarına Bond'un ince ifadeleriyle çelişmeyecek biçimde nakşedildi. Çalıştığımız mekan gündüz kafe olarak hizmet veriyor, gece 22.00' den sonra müşteriden arındırılıp; prova düzenine geçiliyordu. Provalarımız sabah 5.00 ya da 6.00'ya kadar sürüyordu. Sıkı bir prova disiplini uygulamam dolayısıyla kolay bir süreç olmadı. Oyuncular bu coğrafyanın insanlarıydı ve başka işlerde çalışıyorlardı. Edward Bond'un yüksek şiirli dili ve sade sahneleme biçemi onları fazlasıyla yorsa da, ortaya estetik düzeyi yüksek, seyirciyle özel iletişim kuran bir oyun çıktı.

Anadolu'da, Van'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Bir kolaylığını görmedim. Belki tiyatrolara ulaşım konusunda trafik anlamında bir kolaylıktan söz edilebilir. Zor olan ise sahne ve prova mekanı bulmak konusunda ülkenin diğer kentlerinden kısmen daha az imkana sahip olması. Amatör oyuncu potansiyelinin çok sınırlı olması ve olanların da sıkıntılı olması. Diyalekt problemleri, taklide dayalı performans alışkanlıkları, zihni faaliyet göstermek yerine hazıra konmak, araştırma, emek verme konusunda genç beyinlerin tembel oluşu diğer zorluklardan. Geçmişte tiyatro dendiğinde atan yüreğin niteliğinin buralarda pek işlememesi. Biz tiyatro yaparken her şeyin önünde gelirdi tiyatro. Şimdi gündelik ihtiyaçlar buralarda çok daha önüne geçiyor tiyatronun.

Seyirci-Tiyatro ilişkisi nasıldır?

Seyirci-Tiyatro ilişkisi her yerdeki gibi aslında. Popüler olana yoğun, anlamsız bir ilgi. Entelektüelite ve altyapı isteyen işlere ise mesafeli bir kitle. Kentin entelektüel dinamiklerinin çoğu göç ettiği için kesif bir lumpen tabaka ile yürüyor sahne – seyirci ilişkileri. Akademik altyapıya sahip insanlardan şehrin genç nüfusuna kadar herkesin üstüne bir ölü toprağı serpilmiş sanki. Tiyatrolarla ve sahne üretimi gerçekleştirenlerle üretimler üzerine konuşmak, tartışmak, sormak, anlamaya çalışmak ve eleştiri üretmek hak getire.

Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak, sizin cephede durum ne? Van'ın tıkandığı alanlar hangileri?

Yeni olanın üreyememesi, bu anlamda uç verenlerin de toplumu sarmış sanal fanus içindeki ilişkiler ağı içinde kendini öne çıkaramaması. Van'ın tıkandığı nokta ise tiyatro ile uğraşan kesimin kolaycı ve bilimsellikten, estetikten yoksun; insan ve varoluş problemlerinden, hayatı yaşarken çarptığı duvarlar üzerine fikir üretme kapasitesinden, bilgisinden, hevesinden ve hedefinden yoksun oluşları. Varsa yoksa görünür olmak gibi bir dertleri var gibi geliyor bana.

Gelecek için projeler neler, sonraki sezon için ne tür fikirler var

Bu yıl Van Yüzüncüyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sahne Sanatları Bölümü olarak eğitime başladık. İlk öğrencilerimizi aldık. Eğitim dışında; Kumbara Sanat Akademi, Bertold Brecht Sahnesi'nde Neil Simon'un Tuhaf İkili adlı oyununu yönettim. O sahne alacak. Geçen sezon yönettiğim Emmanuel Robles'in Bir Umut İçin (Özgürlüğün Bedeli) oyunu da devam edecek. Yeni proje olarak, Didem Madak'ın şiirlerinden oluşturduğum Pulbiber ve Çikolata adlı sahne dramatizasyonunu sergilemeyi düşünüyoruz. Onun yanı sıra Anton Çehov'dan Martı ve Joshua Sobol'un Getto oyunu gündemimde. Bir diğer işim ise 1990 ve 2010 yılları arasında özellikle Diyarbakır

ve Van'da başımdan geçen ilginç, tehlikeli, komik ve Trajikomik hikayeleri O HALDE adıyla; modern bir Meddah formatında sahneye çıkarmak oldu.

Yeni tiyatro dergisinin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz, önerileriniz nelerdir?

Yayın hayatına girdiğinden beri tiyatro ile ilgili kimselerin birkaç alternatifinden biri olan Yeni Tiyatro Dergisi inatla var olmayı sürdürüyor. Her şey kötüye gitse de, kıyıdan, köşeden, derinlerden bir yerden bir umut ışığı yakmayı beceriyor. Ödül Törenleri düzenliyor, sahne sanatları alanında emek veren kişileri, parıltılı yeni işleri gündeme taşıyor ve genç kalemlere sayfa açıyor. Azımsanacak bir şey değil. Devamını dilerim. Daha nice yıllara.

KURTULUŞ BİLGİLİOĞUL İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1. Anadolu Emek ve Başarı Ödülleri'nde En İyi Çocuk Oyunu Yazarı ödülünü aldınız. Nasıl bir süreçti, anlatır mısınız?

2018 - 2019 sezonunda **Van Devlet Tiyatrosu**'nda sergilenen **Mikrobik ile Gribik** adlı çocuk oyunum nedeni ile bu ödülü almam gurur verici. Anadolu'da sergilenen çocuk oyunları arasında bu ödüle layık görülmemin baş mimarları yönetmenimiz Abdülselam Çok'a ve oyunun Dramaturgu Vildan Durdağ'a özellikle teşekkür ediyorum. Bu değerlendirme sürecinde birçok çocuk oyunu, jüri üyeleri ve eleştirmenler tarafından izlenip, değerlendirildi. Tabii ki bu ödüle aday olan diğer meslektaşlarımızın oyunları da elbette ki estetik ve tematik açıdan kıymetlidirler. Bu sürecin sonunda böyle bir ödüle layık görülmem ise yazarlık merdivenimin altın basamaklarından biridir.

Anadolu'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Tiyatro yapmak her yerde zordur aslında. Anadolu'nun neresi olursa olsun; sosyolojik, psikolojik ve ekonomik çözümlemeler ile seyirci - Tiyatro ilişkisine doğru yaklaşım göstermek, tiyatro sanatına hak ettiği değeri verip, tiyatroya bilimsel yaklaşmak zor olanı kolaylaştıracaktır.

Seyirci-ti yatro ilişkisi nasıl?

Seyirci - Tiyatro ilişkisi her yerde ve her asırda farklılıklar gösterir. Coğrafi etkenler, sosyal ve ekonomik faktörler seyircinin tiyatroya yaklaşımının en önemli unsurlarıdır. İşte bu durumda dramaturginin önemi devreye giriyor. Oyuna; tiyatronun imkanları ve yönetmenin istekleri doğrultusunda oluşan dramaturjik yaklaşımın yanı sıra; seyircilerin de, sosyolojik, psikolojik, ekonomik, kültürel durum ve tutumlarını göz önüne alarak bir dramaturjik yaklaşım şarttır. Böylece doğru oyun seçimi ve doğru dramaturgi ile seyirci ile kucaklaşılır.

Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak; sizin cephede durum ne? Tıkanılan alanlar hangileriir?

Tiyatronun sorunları hiç bir zaman bitmez çünkü bilim gelişiyor, tarih sayfalarına her gün yeni nüshalar ekleniyor, yeni düşünce akımları oluşturuluyor, ekonomik ve sosyal gelişimler insanlığı etkiliyor. Bu da çağını takip eden **sanatı** etkileyip yeni fikirlerin ortaya atılmasına ve yeni estetik anlayışların, yeni deneysel çalışmaların yapılarına neden olmaktadır. Bu kadar gelişim, beraberinde soruları ve sorunları da getirecektir elbet.

Adana'nın ve Anadolu'nun bir çok tiyatro sorunu vardır muhakkak fakat ortak bir paydası var ki o da şudur: Sanat ve özellikle tiyatroya yeterli ekonomik desteğin verilmemesi ve bilimsel yaklaşılmaması... Eğer ki sanata daha fazla destek verilirse ve bilimsel yaklaşımla sanat yapılırsa; geçmişin analiziyle, çağımızın sanatı takip edilirse, bununla birlikte kültürlerarası ve sanatlar arası etkileşimlerde bulunulursa inanıyorum ki sanat çok daha fazla ışık saçacaktır.

Gelecek için projeler neler? Sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Kukla, gölge oyunu ve oyuncunun aynı sahnede yer aldığı çocuk oyunlarıyla deneysel çalışmalar yapmak istiyorum.

Çocuk oyunlarının yanı sıra Anadolu›nun kültürel motiflerini yansıtan açık biçim oyun tekniği ile yazılacak, müzikli, sinematografik ve beyaz perde ardında gölge ve danslarla kuvvetlendirilecek bir projem var.

Yeni Tiyatro Dergisi'nin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz, önerileriniz nelerdir?

Yeni Tiyatro Dergisi'nin tiyatro sanatına ve tiyatro emekçilerine olan bu büyük katkısını alkışlıyorum ve bu desteğin gelenek haline gelip, devam etmesini temenni ediyorum.

Bu etkinlikte emeği geçen başta sayın D5r. Öğretim Üyesi Erbil Göktaş olmak üzere tüm kıymetli tiyatro insanlarına teşekkür ediyorum.

BAHAR ÇELİK İLE...

Yeni Tiyatro Dergisi 1.Anadolu Dergisi Umut Veren Kadın Oyuncu Ödülü'nü aldınız.

Nasıl bir süreçti anlatır mısınız?

Asıl mesleğim Hemşirelik olduğu halde uzun yıllardır özel tiyatrolarda çalışmaya devam etmekte, bu konuda direnmekteyim. Yoğun bir iş hayatı akabinde gece yarılarına kadar oyun provalarına katılmamı sağlayan şey, çocukluğumdan bu yana tiyatro ile kurduğum özel duygular demeti olmalı. Edward Bond'un Kırmızı Siyah ve Cahil oyunu bu anlamda gerçekten de özel bir deneyimdi. O dönem Hastaneden 16.00 da çıkıyor, 17.00'da görev aldığım başka bir oyunun provalarına katılıyor, 20.00 gibi evde oluyor, iki ya da üç saat uyuduktan sonra Kırmızı Siyah ve Cahil'in provalarına katılıyordum. Saat 5.00 gibi provadan çıkıyor, iki üç saat uyuduktan sonra hastanedeki görevime gidiyordum. Gece başlayan ve sabahlara sarkan bu provalarda tüm duyargalarımızı Edward Bond'un söylemine ve şiirine odaklamıştık. Bond estetiği diyebileceğimiz, minimal bir sahneleme ve minimal oyunculuk biçemi bizleri oldukça zorladı. Sahnenin saati çalana kadar emeğimizi aylara, haftalara, günlere ve gecelere böldük, böldük ki ağzımızdan çıkan sözün altında kalmayalım. Sözlerimiz isabetli ve ağırdı. Van'da böyle çarpıcı bir oyunun amatör tiyatroların zorlu şartlarında çıkarılmış olmasından ve böyle yürekli ekip arkadaşları edinmiş olmaktan gurur duymakla yetiniyorum. Alkışlara boğan seyirci selamını ve oyun sonrası gelen tebrikleri hatırladıkça iyiliklerle dolu bir sonuç görüyorum.

Anadolu'da, Van'da tiyatro yapmanın kolay ve zor yönleri nelerdir?

Van'da tiyatro, kardelen çiçeğine benzer. Zorluklara açılır. Zordur, hele ki Kadın oyucuysan ve zaten mesleği elinde biriysen daha zordur. Etrafındaki herkes soğuktur. Sadece bir an önce evlenmen, çocuk sahibi olman bekleniyordur. Bu sosyolojik dayatmaların yanına tiyatroların maddi ve mekânsal problemleri de eklenince iş baya zorlaşıyor. Son birkaç yıl içinde Alternatif Sahneler ve Kafelerin prova alanları sayesinde mekan anlamında bir miktar rahatlama olduysa da Van gibi büyük bir şehir için oldukça kısıtlı ve yetersiz olduklarını düşünüyorum.

Seyirci-Tiyatro ilişkisi nasıldır?

Van Tiyatro Seyircisi sabittir. Adı çok duyulmuş bir oyun veya oyuncu söz konusu olmadıkça oyunları takip edip gelen seyirci kitlesi öğrenci ve memur ağırlıklıdır. Van Depreminden sonra Devlet tiyatrosu binasının hizmet vermemesi ve alternatif sahnelerin yokluğundan dolayı seyirci ile tiyatro arasındaki bağın zayıfladığı kanaatindeyim. Özel tiyatrolar maddi sebeplerle oyunlarını çoğu zaman tek seans olarak sunmak durumunda kalıyorlar. Bu durum hevesli özel tiyatroları yormuş durumda. Tiyatonun ve seyircinin ateşini tekrar yakmak lazım. Tiyatro seyirci ile var olan bir sanattır. Seyirci güçlendikçe tiyatro, tiyatro güçlendikçe seyirci kazanır.

Günümüz tiyatrosunun sorunlarına değinecek olursak, sizin cephede durum ne? Van'ın tıkandığı alanlar hangileri?

Günümüz tiyatrosunun en temel sorununu yaratıcıların üretkenliğini ve yaratıcılığını kaybetmiş olmaları bence. Bu sadece tiyatroya özgü değil bilim, sanat ve teknoloji anlamında durağan bir dönemdeyiz. İnsana dair potansiyelimizi kullanmayı unuttuk. Unuttuk, çünkü nice oyun yazarlarımız vardı, nice efsane oyunların tadına hala doyamıyoruz. Hala iyi oyuncularımız var, var ama tiyatro yapabilmek için parayı başka mecralardan kazanmak durumunda kalıyorlar. Bol malzemeli bir ülkede bunca hikaye yanımızdan geçip giderken yeterli paket ustalarımız çok az ve dağıtıcılarımız yok. Van özelinde durum daha vahim tabi. Feodal bağlar kırılmamış, altkültürel kodlar fazlasıyla dolaşımda ve bu durum hem sahneye, hem sahne sanatlarına gönül vermek isteyen insanlara yansımakta hala.

Gelecek için projeler neler, sonraki sezon için ne tür fikirler var?

Tiyatronun yanı sıra sinema ile de ilgilenmekteyim. Aynı zamanda Sinema – Televizyon ikinci sınıf öğrencisiyim. Kısa film projeleri üzerine çalışıyorum. Tiyatroda yeni proje olarak, yönetmenim M.Sabri Şenol'un Didem Madak'ın şiirlerinden oluşturduğu *Pulbiber ve Çikolata* adlı sahne dramatizasyonunda oynayacağım. Onun yanı sıra Çehov'un Martısı üzerine konuşuyoruz yönetmenimle. Biliyorsunuz Nina birçok aktristin rüyalarını süsler. Gerçekleşirse güzel olacağına inanıyorum.

Yeni tiyatro dergisinin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz, önerileriniz nelerdir?

Bir şey olmak için değil, Tiyatroyu sevdiğim için yapıyorum . Yapmaya devam edeceğim. Çünkü bu taraftan o tarafa, o bedenden şu bedene, bu ruhtan şu ruha geçerek; eşimle , dostumla ve hiç tanımadıklarımla kah gülerek kah ağlayarak söylemek istediğimi söylüyorum. Ülke genelinde tiyatronun seyircisi ile buluşacağı nice tiyatro binalarının yapılmasını, tiyatronun turizm gücünün farkına varıldığı, oyuncuların aç kalma korkusu yaşamadan sanata, bilime ve insanlığa daha yakın olacakları bir gelecek dilerken Yeni Tiyatro gibi dergilerin çoğalmasını, Yeni Tiyatro dergisinin özellikle Tiyatronun Turizme katkısını öne çıkaran yaklaşımlarla dolmasını öneriyorum. Teşekkürlerimle.

ZAMAN GEÇMEK BİLMİYORDU

MAHMUT ŞENOL

Bergsoncu bir yaklaşımla ifade etmek gerekiyor; iki türlü zaman vardır.

Birincisi ölçülebilir zamandır, ki ortaklaşa bir vakit kabullenişini bize anlatır. ¨Tik tak tik tak¨ lar, eğer özel bilimsel bir deney yapılmıyor ve bu maksatla ¨Tak tik tak tik¨ gibi biçimsel bozulmaya uğramamışsa, ölçülebilir zamanı ifade eder...

Bir de hissedilen zaman vardır; bence dünya bunun üzerine kuruludur.

Örneğini vermezsem, hiç olmaz! Sabah 07'ye saatinizi kurdunuz, yattınız; sabah oldu, ne zaman olduysa... Anlatılmaz bir hayal kırıklığı gibi tuhaf bir duyguyla, biraz öfkeli azıcık sinirli, kendinizi bir büyük olayın eşiğinde bulmuşçasına uyandınız ama hâlen uyku sizi çağırıyor. Allah'tan alarmı bir süreliğine geciktirmek imkânı var; tuşa dokundunuz, o zır zır size düşman aletin sesini ertelediniz. Tekrar uykudasınız; güzel...

Diyelim 15 dakika gecikmeliydi erteleme süreniz; o on beş dakika birkaç saniye gibi çarçabuk geçer ve tekrar zır zır öter. On beş dakika ne çabuk geçmiştir! Oysa sizi on beş dakika için bir ıssız odaya koysalar, o zaman belki birkaç saat gibi gelecektir size... İşte bu hissedilen zamandır!

Genç kuşaktan sayabileceğimiz tiyatro yazarı **Yiğit Sertdemir**'in hemen hemen on yıl öncesine uzanan tek perdeli, 50 dakikalık oyunu zamanın bir odaya hapsedilmişliğini kurguluyor; **Bekleme Odası**...

İstanbul Şehir Tiyatrolarında, değerli tiyatrocu **Tolga Yeter**'in yönettiği oyun 2009'da sahnelenmişti; birkaç özel tiyatroda da perde açtı. Bu kez oyunu, pek çok alanda yıldızı parlayan Özyeğin Üniversitesi-**ÖZÜ-Oda Tiyatrosu**'nun genç, yetenekli oyuncuları sahnelemektedir.

Oyunu, tiyatro dünyamızın yine genç yönetmenlerinden Baran Gürel, üniversite oda tiyatrosuna dışarıdan katılarak sahnelemiştir. Yardımcısı Ege Uysal'ın katkılarıyla üç kişilik oyunu oda duvarlarını görsel değil, seyircinin algısına bıraktığı bir açık mekânda kurguluyor.

Yüze yakın üniversite öğrencisinden üyesi olan ve bu topluluk içinden her sömestir en az on değişik oyun sahneleyen ÖZÜ Oda Tiyatrosu'nun ***Godot'uyu Beklerken***'i bir yönüyle anımsatan bu eseri amatör değil, *okulun hocası olmaklığın verdiği kayırmacılığı bir yana bırakırsam*, gerçekten profesyonel bir iş olarak ortaya çıkmış bulunuyor.

Belli ki çok ünlü bir şirketin iş mülakatında birçok aday arasından seçilmiş biri kadın üç adayın son görüşmeye çağrıldığı gün bekleme odasının kapısı açılır; adaylara verilen birer giriş kartıyla açılan bir otomatik kapı. Kapı açılışını uzamsız bir sesi işiterek algılarız. Karşılıklı iki koltuk, bir su haznesi, televizyon ekranında saatin görüntüyle izlenen tik takları, bir dergilik, tepede rahatsız edici spot ışıklarla dolu bir ızgara tavan, elbette odayı gözleyen bir kamera; basit bir dekorun parçalarıdır.

Kamerasız olmaz; **Foucault**'un deyişiyle ¨Görünür olmak kapana girmektir.¨ İş başvurusunun masum adayları kapana girmiş bulunurlar, üstelik kapı arkalarına kapanmış, bina birden ıssızlaşmıştır. Oyun yazarının ustaca gerginliği artırmayı becerdiğini görmekteyiz: Eğer bu işe alınırlarsa bu odadan farklı olmayacak şık ve modern plazaların kübik çalışma odacıklarında ömür törpüleyemeye hazır ve istekli olan üç kişi sonu belirsizleşen bir kurguya sürüklenirler. **Siegfried Lenz**'in klasikleşmiş ¨Suçlular Çağı & Suçsuzlar Çağı¨ başlıklı tiyatro eserindeki gibi suç ve suçlunun ortaya çıkışına mı evrilmektedir oyun; seyirci koltuğunda gerilecektir. Gerilecektir zira duvarları olmayan bir oda mekânında sıkışmış, mekânı alttan belirleyen 24 karelik halının üzerinde bir labirente oyuncularla birlikte girilmiştir. **Panoptikon** bir baskı ve denetim altındayız; sahnedeki boşluktan oluşan dekor oda tiyatrosunun koltuklarını da içine aldı, şimdi!

Adaylardan ***Grili Adam*** (Arif Utku Polat) saklı bir özgüveni ortaya çıkartacak biçimde belirsizliğin anti-tezine dönüşecektir; sanki bir şeyleri bilmektedir yahut sonuç ne olursa olsun bundan etkilenmeyecektir. ***Siyahlı Adam*** (Alican Dik) işe kabul edilmeye dair o büyük hırsı yansıtır; saldırgandır, içine girdikleri kapandan başarıyla çıkmak ister. Odadaki kadın aday (Cansu İlbasmış; *hârika bir oyun çıkartmaktadır*) kapana girdiğinden beri sürekli panik ve Siyahlı Adam'la yaka yakaya, kavga halindedir.

Grili Adam yatıştırıcıdır ama; orada olmasa kavga kaçınılmaz görülmektedir. Bekleme odası adaylar için kişilik ve gerçek kimliklerini anlama, ortaya çıkarmaya ait psikolojik bir testin yapıldığı laboratuvara dönüşmüştür. **Kafkaesk** bir hikâyenin kaçınılmaz örüntüsüdür bu!

Sonu sürprizle bitecek, kadınla siyah kıyafetli olanın aslında şirketin işe alma dairesine danışıklı bir oyun düzenlediği, ancak grili adamın zaten işin sahibi olarak orada bulunup bu iki adayı yakından gözlediği anlaşılacaktır.

Gerilim birden ortadan kalkar ve geriye bir büyük boşluk kalır.

Şimdi herkes bu duvarsız odadan çıkarak kendi hayatına devam edecek ve işi almaya pek hevesli olan o binanın başka odalarında emekliliğini bekleyene kadar kübik odacıklarda dirsek ve minder çürütecektir.

Oyun afişinin de bu yönüyle başarılı bir sanat çalışması olduğunu, tiyatronun gönüllü teknik ekibini ve kulisin emekçilerini de saygıyla hatırlayarak, sözümüze eklemeliyiz.

ONLAR ÖLDÜRMESEYDİ, SAHNEYE ÇIKIP CARMEN'İ BİZZAT BEN ÖLDÜRECEKTİM!!!

Fotoğraflar: Onur Acımaz

SEVAL DENİZ KARAHALİLOĞLU

Sahnenin önünde yere uzanmış bir kadın. Sisler içersinde bir sahne. Loş bir ışık. Flamenko'nun ruhunu yansıtan derinden gelen bir müzik. Dramatik bir sahne. Sonra sahne değişir çamaşır yıkayan iki grup kadın görürüz. Aralarındaki kavgalara tanıklık ederiz. Çamaşırcı kadınları canlandıran dansçıların beden dillerini kullanarak duygularını ifade ediş tarzları ve dansı bir konuşma dili gibi kullanma kabiliyetleri eserin en başında izleyiciyi konunun içine doğru çeker.

İzmir Kültür, Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV)'in düzenlediği 33. Uluslararası İzmir Festivali kapsamında, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde sahne alan İspanyol De Sangre Y Raza Flamenco Company, Fransız yazar Prosper Merimee'nin kaleme aldığı Carmen'i, Flamenko dans diline uyarlayarak sahneye taşıyor. De Sangre Y Raza Flamenco Company (İspanyol Folklor Flamenko Şirketi) günümüzün önde gelen Flamenko topluluklarından biri olarak tanınıyor. Koreograf Juan Manuel Prieto ve ışık tasarımcısı Carols Fajardo'nun bir araya gelerek kurdukları topluluk İspanyol dansının bütün renklerini dünyaya tanıtmak amacını taşıyor. Flamenko'nun ana vatanı Seville'den esinlenen topluluk, eseri Flamenko'nun tarzına uyarlamaya çalışmışlar. Topluluk çıkış noktalarını, Carmen operasında görülen çekici seksi kadın imajından farklı olarak, Carmen karakterini zamanın ilersinde, mücadeleci, özgürlüğüne düşkün bir kadın olarak yeniden kurgulamak olarak açıklıyorlar.

De Sangre Y Raza Flamenco Company'nin "Carmen by Merimee" adı altında sahneye koyduğu eserin koreografisi Juan Manuel Prieto'ya ait. Flamenko müziğinin esas olarak alındığı eserde, çok sayıda bestecinin eserine yer veriliyor. Başta George Bizet olmak üzere, Daniel Yagüe, Jose Nieto, Juan Amaya, Jose Galvan, Ramon Parello ve Rodenas müzikleriyle Carmen'e hayat veriyorlar. Sahne yönetmenliğini ve ışık tasarımnı Carols Fajardo'nun yaptığı eserde, müzik yönetmenliği Daniel Yagüe'ye ve ses tarsımı ise David Juarez'e e ait. Carmen'in dönem kostümleri Carmen Granell tarafından tasarlanmış. Eserde başlıca rolleri Elmudena Roca (Carmen), Juan Manuel Prieto (Don Jose) ve Alejandro Cerda (Boğa Güreşçisi) paylaşıyorlar. Dansçılar Manuel Barajas, Daniel Cabezuelo, Elena Ciruelos, Joan Fenollar, Javier Formoso, Laura Funez, David Naranjo, Lucia Nicolas, Nazaret Oliva, Marta Salcedo ve Elisa Suarez hikayenin akışı sırasında farklı rolleri canlandırıyorlar. Eserde şarkıları Ester Lora Romero seslendiriyor.

Eserin künyesine bakıldığında, dramaturji kısmında

Fransız yazar Prosper Merimee'nin adını görmek çok şaşırtıcı ve garip geliyor. Dramatik yapısı bu kadar güçlü ve önemli bir eseri günümüze uyarlarken dramaturgi çalışmasının hiç yapılmamış olması ise kabul edilemez bir durum. Bu göz ardı edilemeyecek eksiklik, eseri çok ciddi biçimde etkiliyor.

Fransız besteci Georges Bizet'in ölümsüz melodileriyle hayat verdiği Prosper Merimee'nin kısa romanı Carmen bu sefer sahneye İspanyol Flamenko topluluğunun yorumuyla yansıyor. Carmen Operası 1875'de Paris'te ilk kez sahnelendiğinde o dönemin ahlak anlayışına göre uygunsuz bulunup çok büyük tepki çekmişti. İlk önce ret edilen eser bestecinin ölümünden sonra sahnelendiğinde büyük ilgi görür. Carmen o zamanın tutucu anlayışına karşın cesur anlatımı, olağanüstü müziğiyle bütün olumsuz görüşleri yıkıp geçmiştir. Günümüzde bütün dünyada önde gelen opera toplulukları tarafından beğeniyle sahnelenen eser halen çok sevilerek izlenmektedir.

Güçlü bir aşk hikayesinin anlatıldığı Carmen'de başrol aşkın kendisi değil karakterleri esir alan, onları yönlendiren, hissettikleri "tutku" dur. Karakterlerin gelecekleri ni ve hayatlarını mantıklı kararlar değil, uç noktalarda yaşadıkları keskin duygular belirler. Duygular o kadar güçlüdür ki, ortamda bulunan her şeyi etkiler. Mesela kostümler bu şiddetli aşkın ve tutkunun renklerini, zenginliğini ve gücünü yansıtır. Maalesef eserde dönem kostümlerinde bu zenginliği göremiyoruz. Kostümler çok sıradan. Carmen gibi zengin içeriği olan renkli bir eseri yansıtmak için çok sıkıcı ve yetersiz. Carmen deki o zenginliği hissettirmiyor. Işık tasarımı bir sahneden diğerini geçişi vurgularken karakterlerin duygusal iniş çıkışlarını da vurgulamak açısından başarılı olarak tasarlanmış. Sahnenin arkasındaki yer alan beyaz perdeye yansıtılan mekan görüntüleri esere zenginlik katıyor. Evin avlusu, köy meydanı, gece manzarası, malikanenin bahçesi, doğa görüntüleri gibi çok farklı manzaralar hikayenin gelişimi açısından başarıyla kullanılmış.

Carmen barındırdığı renkleri, canlılığı, alışılmışın dışında cesur tavrıyla, bütün operalar arasında özel bir yere sahip. Özellikle dramatik anlamda çok güçlü bir metin. Eserde aşkı, öfkeyi, kıskançlığı, nefreti ve sevgiyi son derece uç noktalarda yaşayan karakterlerin tutkulu tavrı eserin dramatik yapısını da etkiliyor. Keskin duygusal iniş çıkışlarla savrulan karakterler sanki hikayeyi ele geçiriyor ve öyküyü kendi bildikleri gibi yönlendirip yaşıyorlar.

Carmen'i bu kadar benzersiz ve özel kılan nokta işte bu güçlü dramatik yapısı. Üstelik çok iyi bir yazar ve çok özel bir bestecinin yeteneğini konuşturduğu böyle büyük bir eseri sahneye koyabilmek için dünyanın bütün önde gelen opera topluluklarının yaptığı gibi konuyu çok iyi bilmek ve öncesinde çok ciddi bir dramaturgi çalışması yapmak gerekiyor. Sadece dans etmek, müzik, kostüm ve ışık tasarımı yetmiyor. Bütün bu elementleri nasıl bir araya getireceğinizi, neyi, nerede ve hangi ölçülerde kullanacağınızı tam olarak bilmediğinizde ortaya tam bir karmaşa çıkıyor.

Flamenko dansları çok güçlü beden dili kullanılarak tasarlanmış. Eserin ilk perdesi başarılı geçiyor. Flamenko topluluğunun dansları tutkulu, göz alıcı ve etkileyici. Dansçılar sahneye çok hakim. Özellikle grup danslarında tasarlanan koreografi göz dolduruyor ama iş sadece koreografiyle bitmiyor. Sahne sanatlarında dansın ve dramanın yeri çok farklı ve bunların başarıyla birbirini tamamlaması gerekiyor. Güçlü hikayeleri olan eserlerde metnin sahneye yansıtılmasında çok sağlam bir dramaturgiye ihtiyaç vardır. Bu noktada dramaturgi hayati önem taşıyor.

Eserin ikinci perdesinden itibaren olmayan dramaturgiden kaynaklanan sorunlar ortaya çıkıyor. Eser gereksiz uzayan sahneleriyle konudan uzaklaşıyor. Her şeyi anlatma derdine düşüldüğü için eser ayrıntılara boğulmuş. O kadar çok gereksiz ayrıntıya boğulmuş ki eserin ana fikri gözden kaçıyor. Gereksiz uzatılmış sahnelerde verilmesi gerekenler anlatılamıyor. Sahneler uzadıkça seyircinin ilgisi dağılıyor, izleyiciler konudan kopuyorlar. Son sahnede vurucu bir dans diliyle anlatılması gereken final sahnesi Carmen ve sevgilisinin sahne üzerinde gereksiz dolaşmalarıyla, garip biçimde debelenmeleriyle bütün etkisini kaybediyor. Dramatik olması gereken sahne sıkıcı komedi filmlerine dönüyor. 1920'lerin siyah beyaz filmlerindeki komik sözde drama sahnelerini anımsatıyor. Final sahnesi o kadar gereksiz bir biçimde uzuyor ki, an geliyor "bitse de gitsek" dedirtiyor. Bir an insan sahneye çıkıp Carmen'i bizzat kendisi öldürmek istiyor. Sonuçta, gereksiz uzatılmış final sahnesi eserin bütün vurucu etkisini yok ediyor !

Hikayenin giriş, gelişme ve final aşamalarında duygu bütünlüğünü gözeterek eseri dengede tutacak hassas düzenlemeler eserin dramaturgu tarafından yapılır. Anlatılacak metni fazla dağıtıp, uzatmadan doğru biçimde anlatabilmek başlı başına bir sanattır. Dramaturgun yeteneği, bilgisi ve konu hakimiyeti işte bu noktada devreye giriyor. Gereksiz sahnelerin atılması, hikayenin akıcılığı korunurken konu bütünlüğünü sağlamak hassas matematiksel hesaplar gerektiriyor. "Kısa, iyidir" ilkesi bu aşamada işe yarıyor. Tek bir perde de temiz bir biçimde anlatılabilecek bir hikayenin iki perde olarak uzatılması hikayeyi ve izleyenleri öldürüyor!!!

De Sangre Y Raza Flamenco Topluluğunun dansçıları çok iyi. Keşke Carmen'i sadece dans gösterisi mantığıyla sahneye taşımayı denemiş olsalardı. Flamenko dansında çok başarılılar ama bu eseri kurtarmaya yetmiyor! Dramaturgi ve koreografi uyumlu bir biçimde bir araya gelerek birbirini tamamlamadığı sürece tıpkı burada olduğu gibi işler çorbaya dönüyor. Sonuç olarak, kaliteli ve doğru iş yapmak adına, herkes en iyi bildiği işi yapmalı !!!

ANTON ÇEHOV'UN T.C. DEVLET TİYATROLARINDA 2000 SONRASINDA SAHNELENMİŞ UZUN OYUNLARININ SAHNE TASARIMLARI - 1

EMRE SATI

ÖZET:

Sahne tasarımı, ülkemizde ve dünyada büyük öneme sahiptir. Bir tiyatro oyununun sahnelenme süreci oyunun yönetmen ile başlayan zorlu bir sınavıdır. Önemli olan bir tiyatro dekorunda oyuna ve oyunculara hizmet ederek oyunun atmosferini oluşturmasıdır. Seyircilerin beğenisine çıkan oyunun dekoru, genelde oyunculardan önce seyirci ile buluşur. Seyirciler, tiyatro salonuna ilk girdikleri andan itibaren oyundan izler taşıyan ve oyunun nasıl geçeceğini dekor ile ışığın birleşmesiyle oluşan atmosferden bu gizli bilgiyi alırlar.

Anton Pavloviç Çehov, zamanının en iyi öykü ve tiyatro oyun yazarlarından biri olarak görülmektedir. Ünü yaşamının son yıllarında tiyatro oyunlarının değeri anlaşılan Çehov ve sahne tasarımı, makalemin ana gövdesini oluşturmaktadır. Dünyaca ünlü bir yazar ile konuya bir dekoratör (sahne tasarımcısı) olarak bakıldığında çok değişik ve farklı atmosferler ortaya çıkmaktadır. Makalemde bir araya getirdiğim sahne tasarımı ve Çehov'un Devlet Tiyatroları tarafından 2000 yılı sonrası sahnelenmiş uzun oyunlarını mercek altına almaya karar verdim.

Teknolojinin ilerlemesiyle beraber, dekoratörler (sahne tasarımcıları) tarafından tasarlanan tiyatro dekorları, çok farklı uzamlar ve atmosferler yaratmıştır. Yaratmaya da devam edecektir. Çehov ve sahne tasarımı bağlamında Devlet Tiyatroları tarafından sahneye koyulan oyunlar nasıl karşımıza çıkmaktadır ve hangi tarz uygulamalar bizi beklemektedir?

Anahtar Sözcükler: Çehov, Devlet Tiyatroları, Dekor, Teknoloji, Tiyatro Oyunları

ABSTRACT:

Stage design has great importance in our country and in the world. The staging process of a play is a tough test which starts with the director of the play. The important thing is that stage design creates the play's atmosphere by serving to the play and the players in a décor of theater. The décor which is seen by the audience generally meets with the audience before the players. When the audience enter the hall, they perceive the atmosphere where is created by merging the décor and the light and contains some clues of the play.

Anton Pavlovich Chekhov is considered to be one of the greatest story writers and playwrights of his time. Chekhov whose plays were appreciated in his declining years and the stage design form this article's main body. When the issue is considered by a designer and with a famous writer there appears many different atmospheres. I have decided to examine carefully the stage design and Chekhov's long plays which were performed by State Theaters after 2000 in this article.

Along with the development of technology, the décor of the theater is prepared by the designers create many different atmosphere and extent and it will continue to do that. How do the plays which are performed by State Theaters in the context of Chekhov and the stage design appear and what kind of applications are waiting for us?

Keywords: Chekhov, State Theaters, Décor, Technology, Theaters Plays.

Türkiye'de ve dünyada birçok kez oyunları sahnelenmiş ve başka birçok metne yol göstermiş olan Anton Pavloviç Çehov, oyun yazarlığına üniversite yıllarında başlamış, fakat başarısız olmuştur. Zorluklarla geçen gençlik yıllarından sonra 1898 yılında Konstantin Stanislavski ve Vladimir Nemerovich-Danchenko tarafından yeni kurulan Moskova Sanat Tiyatrosuna sipariş üzerine Martı oyunu ve daha sonra yazmış olduğu oyunlarla tiyatro oyun yazarlığı kategorisinde kendini göstermiş ve benimsetmiştir. (Brockett ve Ball, 2015: s.157)

Çehov'un tiyatro oyunlarına bakacak olursak, zamanında zengin olan fakat 1905 devrim öncesi aristokrasinin yok olmasıyla beraber burjuva sınıfının fakirleştiğini görmekteyiz. Bu burjuva sınıfının şehirdeki şaşalı geçen günleri, danslarla, balolarla geçen gece hayatlarını geride bırakıp taşra hayatına geçtiklerini görmekteyiz. Taşra hayatını kendileri seçmelerine rağmen bu durumdan memnun olmadıklarını ve eski günlerini özlemle andıklarını görüyoruz. Çehov'un oyunlarında genelde ellerinde kalan son arsa veya evlerini satmaya niyetli olduklarını görüyoruz. Bu durumun açıklaması ise eski şaşalı günlerini tekrar yaşama isteklerine bağlarız.

Çehov'un oyunlarındaki çatışmalar ise şehir – taşra ikilisi arasında kalan karakterlerin, tekrar zengin olma hayalleri ile birlikte bu durumun farkında olup fakat hiçbir şey yapmamalarından ortaya çıkar. Oyunlardaki diyaloglar sade bir şekilde geçmektedir. Düz bir şekilde okunduğunda ya da izlendiğinde sıkıcı bir hal alır. Fakat karakterlerin yaşamları ile iç eylemlerine bakacak olursak her bir karakterin iç dünyalarında fırtınalar koptuğunu görmekteyiz. Çehov'un karakterlerinin bu durumu *"kül altındaki kor"* olarak adlandırılmaktadır. Yani Çehov'un oyunlarına bakıldığında düz, sade diyaloglarla geçen eylemsizlik ile beraber karakterlerin

iç eylemleri tam tersi olarak istek ve arzularla doludur. Bu ikili çatışma, Çehov'u tiyatro dünyasında bir üst seviyeye çıkarmıştır ve adından söz ettirmiştir.

Çehov'un yazmış olduğu tiyatro oyunları ve tiyatro ile ilgili düşüncelerini, birçok eleştirmen ve tiyatro kuram yazarları Çehov'un tiyatro üzerine düşüncelerini tiyatro kuramı olarak benimsemiş ve yıllar içinde gelecek nesillere aktarmıştır.

Devlet Tiyatrolarının, daha *Tatbikat Sahnesi* olarak anıldığı yıllardan beri Çehov'un yazarlığını yaptığı uzun oyunları, öykülerinden uyarlamaları, kısa oyunları ve kısa oyunlarını bir araya getirerek elde edilen uzun oyunları sergilenmektedir. Devlet Tiyatrolarının internet sitesindeki arşiv bölümünden edindiğimiz bilgiye göre; tatbikat sahnesinden bu yana 43 defa Çehov'un oyunları Devlet Tiyatroları bünyesinde sergilenmiştir. İlk sergilenen oyun 1946 – 1947 tiyatro sezonunda, yönetmenliğini Mahir Canova'nın üstlendiği Çehov'un kısa oyunu olan *"Teklif"* oyunudur. (www.devtiyatro.gov.tr: 24/05/2019)

Devlet Tiyatrolarının ilk kurulduğu yıllardan bu yana Çehov dünyada ve Türkiye'de çok sevilen bir yazar olmasına rağmen oyunlarının/uyarlamalarının 43 defa sahnelenmesi az görülebilir. Fakat 31 Mayıs 2013'te vekaleten Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne atanan Mustafa Kurt, görev yaptığı süre içerisinde *"Shakespeare Oyunları Haftası"*, *"Anton Çehov Oyunları Haftası"*, *"Tek Kişilik Oyunlar Haftası"*, *"Yerli Kadın Yazarlar Haftası"* ve *"Dünya Klasikler Haftası"* gibi etkinliklere imza atmıştır.

18 – 23 Şubat 2014 tarihinde gerçekleşen *"Anton Çehov Oyunları Haftası"* etkinliğinde Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne bağlı 6 bölgeden 8 oyun sergilenmiştir. Bu etkinlik haftasında;

- İstanbul Devlet Tiyatrosu; *"Üç Kız Kardeş"* Yön: Mehmet Birkiye ve *"Çehov Makinesi"* Yön: V. Müge Sanlı
- Ankara Devlet Tiyatrosu; *"Vanya Dayı"* Yön: Salih Erhan Gökgücü ve *"Kuğu'nun Şarkısı Bir Evlenme Teklifi"* Yön: Aclan Büyüktürkoğlu
- İzmir Devlet Tiyatrosu; *"Vişne Bahçesi"* Yön: Vladlen Aleksandrov
- Bursa Devlet Tiyatrosu; *"Martı"* Yön: Levent Suner
- Adana Devlet Tiyatrosu; *"Sevgili Doktor"* Yön: Zeynep Su Kasapoğlu
- Van Devlet Tiyatrosu; *"Ayı/Teklif"* Yön: Metin Oyman

adlı oyunları sergilenmiştir. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün hazırlamış olduğu *"Anton Çehov Oyunları Haftası"*'na seyircilerin büyük katılımı ile yaklaşık 16 bin kişi izlemiştir. (www.devtiyatro.gov.tr/: 24/05/2019)

Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde 29 Ekim 1923 yılında kurulan Cumhuriyet dönemi "Devlet Tiyatro ve Operası" Muhsin Ertuğrul genel müdürlüğüne getirilerek tatbikat sahnesinin devamı şeklinde 16 Haziran 1949 yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak kurulmuştur. 13 Haziran 1966 yılında Devlet Opera ve Balesi, Devlet Tiyatroları olarak ayrılmıştır. Günümüzde Devlet Tiyatroları, Türkiye içerisinde 60'a yakın sahne açmış; yurt içi ve yurt dışında birçok başarılı esere imza atarak ödüllere layık görülmüştür.

Devlet Tiyatroları tarafından birçok kez Çehov'un kısa ve uzun oyunları sahnelenmiştir. Bazı kısa oyunları birleştirilerek uzun oyun şeklinde sahnelenmiş; Neil Simon tarafından Çehov'un kısa oyunları ve öykülerinden yola çıkarak uyarlamış olduğu "Sevgili Doktor" adlı oyunun yazarı Çehov gözükmesine rağmen bu iki tarzda sahnelenen oyunlara makalemde yer vermeyeceğim. Çünkü "Sevgili Doktor" oyununun Çehov'un kısa oyunları ve öykülerinden esinlenerek yazan Neil Simon'dur. Kısa oyunları ise farklı biçimlerde birleştirilerek sahneye uzun oyun olarak koyulmuştur. Böylece bu iki yazım ve sahneleme biçiminden sıyrılarak sadece geriye Çehov'un sahnelenen uzun tiyatro oyunları kalmaktadır.

Çehov ve Devlet Tiyatroları birçok tez ve yazıda incelenmiş olmasına rağmen benim düşüncemi ayıran nokta ise teknolojinin gelişmesi ile birlikte 2000 yılları sonrası sahnelenen Çehov'un uzun oyunlarının sahne tasarımlarıdır. Sahnelenen oyunlar nasıl sahnelenmiş ve dekor tasarımı yıllara göre nasıl ele alınmış?

2000 yılları sonrası Devlet Tiyatrolarında Çehov'un sahnelenmiş 6 adet uzun oyunu bulunmaktadır. Bu makale içerisinde inceleyeceğimiz oyunların yılları ve sırası şu şekildedir:

- 2007 – 2008 Sezonu, Sivas Devlet Tiyatrosu, Martı.
- 2013 – 2014 Sezonu, Bursa Devlet Tiyatrosu, Martı.
- 2013 – 2014 Sezonu, İstanbul Devlet Tiyatrosu, Üç Kız Kardeş.
- 2013 – 2014 Sezonu, Ankara Devlet Tiyatrosu, Vanya Dayı.
- 2013 – 2014 Sezonu, İzmir Devlet Tiyatrosu, Vişne Bahçesi.
- 2016 – 2017 Sezonu, Diyarbakır Devlet Tiyatrosu, Üç Kız Kardeş.

Sivas devlet tiyatrosunun 2007 – 2008 sezonunda hazırlamış olduğu "Martı" adlı oyunun künyesi şu şekildedir: (www.devtiyatro.gov.tr: 10/05/2019)

Yazar: Anton Pavloviç Çehov

Çevirmen: Behçet Necatigil

Yönetmen: Hakan Çimenser

Dekor Tasarımı: Işın Mumcu

Kostüm Tasarımı: Gülümser Erigül Görgün

Işık Tasarımı: Şükrü Kırımoğlu

Dans Düzeni: S. Handan Ergiydiren Özer

Sivas devlet tiyatrosunun hazırlamış olduğu bu oyunda ilk önce bizi müzik ile beraber dekor karşılamaktadır. Sahnenin önünden arkasına doğru daralan uzun bir rampa; ram-

panın ortasına dikdörtgen şeklinde eğimli olmayan düz bir platform vardır. Bu platform seyirciye, reji ile birlikte hem mekan ayrımlarını daha iyi anlatmak amacıyla hem de "martı" adlı oyunun içerisinde canlandırılan tiyatro oyununun sahnesi olarak kullanılmaktadır. Zemin eskitme kırık beyaz rengine boyalıdır. Fon perdesi mavi renk ağırlıklı olarak renk geçişleriyle boyalı ve fona doku katmak amacıyla kabartmalı, kırışık bir şekildedir. Fon perdesinin dokulu ve degrade bir şekilde boyanması oyun içerisinde ışık tasarımına yardımcı olmaktadır. Çünkü oyunun belli yerlerinde fon perdesine ışık ile deniz dalgalanması yansıtılırken bazı bölümlerde spotların önüne mavi filtre ile ya da fona yansıtılan spotları kapatarak karanlık oluşturulmaktadır. Böylece oyun içerisinde bu tarz ışık oyunlarıyla farklı atmosferler karşımıza çıkmaktadır. Fonun yaklaşık 1 metre önüne rampanın orta kısmından sahnenin sofita kısmına doğru "V" şeklinde açılan beyaz perde bulunmaktadır. Fon ile beyaz perde, seyirci gözünden baktığımızda stilize edilmiş evin salonunda bulunan pencere ve ya balkon olarak algılanmaktadır. Rampanın, arka sağ ve sol tarafına konumlandırılmış stilize kapılar vardır. Bu çerçeve şeklinde kapıların üzeri beyaz kumaş ile kaplıdır. Oyun içerisinde bütün giriş ve çıkışlar bu iki kapıdan yapılmaktadır. Bu kapılardan itibaren sağ ve sol tarafta rampanın arkasında bulunan beyaz perde ile aynı kumaştan imal edilmiş pileli kulis perdeleri vardır. Zemin, fon ve kulis perdelerinin renk seçimleri ile dekor tasarımı dağınık olsa bile göz algısında toplu ve anımsatıcı bir mekan olarak karşımıza çıkmaktadır. Sahnenin ön kısmına geldiğimiz de rampanın üzerinde sağ tarafta üzeri beyaz kumaşla örtülmüş bir adet ayna; sol tarafta ise yine rampanın üzerinde beyaz kumaş örtülmüş kitaplık vardır. Bu örtüler açılarak ve sahneye getirilen dekor parçaları ile malikanenin başka odaları canlandırılmaktadır. Sahnenin en önünde döneme uygun sandalyeler vardır.

Dekor tasarımına baktığımızda, sahnenin sağ ve sol tarafına konumlandırılmış dekor parçaları ile beyaz boş bir alan vardır. Dekoratör ve rejisör tarafından bilinçli olarak yaratılan bu boş alan sahne geçişlerinde kolaylık sağlar. Işık değişimleri ve sahne dışından getirilen dekor parçaları ile oyun içerisinde ilk başta malikanenin salonu, orta platformda canlandırılan oyunun sahnesi, Treplev karakterinin odası ve malikanenin başka bir odasında geçmektedir.

Oyunun ilk perdesi malikanenin salonunda geçmektedir. Burada dekor değişimi yoktur. Treplev'in yazdığı Nina'nın oynadığı oyun ise dekorun ortasında ki dikdörtgen platformda geçer. Oyun içerisindeki oyun başlamadan önce sofitadan platformun önüne pileli ikili perde iner. Bu perde de dekora uyuması amacı ile beyaz kumaştan imal edilmiştir. Treplev ve Nina dışındaki karakterler sahnenin ön kısmında bulunan sandalyeleri replik ve jestlerle alıp orta platforma yaklaştırırlar ve oyunun başlamasını beklerler. Treplev oyunun sunumunu yaptıktan sonra beyaz perde kalkar ve ışık değişimi ile Nina'nın oynadığı oyun başlar. Oyun içerisindeki oyunun, bir adet sandalye dışında dekoru yoktur. Fakat fonda oluşturulan "V" şeklindeki aralık, başka bir perde yardımı ile aşağıdan yukarıya doğru neredeyse 2 metreye yakın bir kısmı yavaş yavaş kapatılır ve daha sonra tekrar açılır. Açıldıktan sonra bu aralıkta ateş yakılır. Oyun bittikten sonra sofitadan beyaz perde iner. Martı oyununun içerisindeki normal hayata tekrar geri döneriz.

2inci perde ise sağ öndeki aynanın örtüsü kaldırılmış ve bu aynanın önüne döneme uygun çalışma masası, sandalyeler getirilerek başlar. Burasının, ayna örtüsünün açılması ve getirilen dekor parçaları ile malikanenin başka bir odası olduğunu görmekteyiz. Burada 2inci perdenin büyük bir bölümü geçmektedir. En son bu bölümde Nina ve Trigorin'in beraber kaçmadan önceki konuşmalarını izleriz. Işık geçişi ile buradaki aynanın örtüsü tekrar örtülür çalışma masası ve sandalyeler sahneden çıkarılır. Aynı zamanda sol taraftaki kitaplığın örtüsü açılır. Kitaplığın ön tarafına küçük bir çalışma masası, sandalyeler, kırmızı josephine koltuk ve kırmızı puf getirilir. Oyunun rejisi ile birlikte buranın Treplev'in odası olduğunu ve karakterlerin repliklerinden bu iki sahne arasında belli bir süre geçtiğini anlarız. Treplev karakterinin yalnızlığını, tiyatro oyunu yazamadığını ve umutlarının yavaş yavaş yok olduğunu anlarız. Treplev'in odasına Nina'nın gelmesiyle tekrar umutlar yeşerir. Nina artık burada kalamayacağını söyleyerek gider ve Treplev içinde bulunduğu depresyon ile birlikte masanın çekmecesinden silah alır. Sahnenin arkasına doğru yavaş yavaş ilerler ve intihar eder. Işıkların kararmasıyla oyun biter.

Dekorun genel hatlarıyla baktığımızda, stilize bir dekor görmekteyiz. Oyun içerisinde kullanılan masa, sandalye, ayna ve kitaplık dönemin kullanılan mobilyasına bağlı kalınmıştır. Sofitadan inen perde ve kulisten getirilen dekor parçaları ile sahne değişimleri yapılmaktadır. Dekor tasarımının ağırlıklı olarak kullanılan kırık beyaz rengi hem ışık açısından hem de kostümler açısından avantaj sağlamaktadır. Sahnede kullanılan siyah renk ışığı yutar ve göstermez fakat bu oyunda kullanılan kırık beyaz ışığı tam olarak yansıtmaktadır. Kullanılan ışık filtreleri ile birlikte sahne geçişleri daha rahat anlaşılırken soğuk ve sıcak renkler gece, gündüz ayrımında kullanılmaktadır. ışık tasarımı ise duygu geçişleri yerine sahne geçişleri göze alınarak yapılmıştır. Fona vurulan ışık ile denizin dalgalanması yaratılarak uzaklık kavramını da görmekteyiz. Aynı zamanda fonda kullanılan ışık geçişleri izleyenlere gündüz, gece ve ya gün batımı gibi kavramların oyun içerisinde daha iyi anlaşılmasına olanak vermektedir. Kostümler, beyaz dekorun içerisinde ön plana çıkmıştır. Kostüm tasarımında ise stilize hiçbir dokunuş yoktur. Döneme sadık kalınmıştır. Böylece anlatılan hikayeden kopmamamıza olanak sağlar. Çünkü hem dekor tasarımının hem de kostüm tasarımının stilize olması izleyenlere zamansızlık ve mekansızlık kavramlarını dayatmış olacaktır. Anlatılan hikayeden uzaklaşarak "nerede?" ve "ne zaman?" soruları ile karşı karşıya gelecektik.

Yazının devamı gelecek ay...